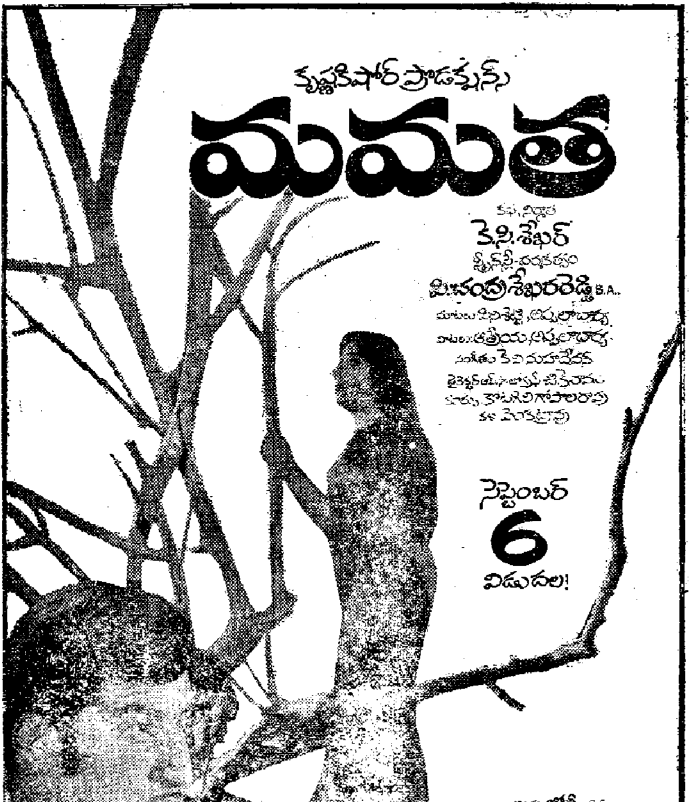

కృష్ణకిషోర్ ప్రొడక్షన్స్
మమత
కథ, నిర్మాత
కె.సి.శేఖర్
స్క్రీన్‌ప్లే-దర్శకత్వం
పి.చంద్రశేఖరరెడ్డి B.A.
పాటలు: ఆత్రేయ, అప్పలాచార్య
సంగీతం కె.వి.మహదేవన్
కూర్పు కోటగిరి గోపాలరావు
సెప్టెంబర్
6
విడుదల!
శ్రీ నేషనల్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్
సీడెడ్ జయలక్ష్మి పిక్చర్స్
మూవీలాండ్ మూవీస్

సెప్టెంబరు 1973

సచిత్ర మాస పత్రిక సంపుటి 11; సంచిక 8.

విషయసూచిక

ముఖచిత్రం ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్‌వారి 'పల్లెటూరి బావ" లో నాగేశ్వరరావు, లక్ష్మి

సంస్థాపకులు — శ్రీ శే వి వి రాఘవయ్య

మేనేజింగ్ ఎడిటర్ — శ్రీమతి వి. లీలావతి రాఘవయ్య

చిరునామా జ్యోతి, 7 A శివాజీ స్ట్రీట్, టి నగర్, మద్రాసు-17

సంవత్సరం చందా రు 12/-, (ప్రత్యేక సంచికతోసహా) రు 15/-

తొలిమాట

పెరిగే ధరల గురించి ఎందరో ఎన్నో విధాలుగా గగ్గోలు పెట్టడం జరుగుతోంది. గోలతోపాటు ధరలూ పెరిగిపోవడమూ జరుగుతోంది. నూనె, బెల్లం, చింతపండూ వగైరా నిత్యావసరాల పెరిగే ధరలు సామాన్య మానవుడి జీవితాన్ని ఎలా కాటు వేస్తున్నాయో మనందరికీ తెలిసున్న విషయమే. మాకు సంబంధించినంతవరకూ ధరల పెరుగుదల విషయంగా ఒక చిన్న ఉదాహరణ- జ్యోతి ఖరీదు రూపాయి చేసిన సంవత్సరంలో పత్రికలకు వాడే న్యూస్‌ప్రింటు ధర రీము పదమూడు రూపాయలుండేది. ఇప్పుడది రీము ఇరవై అయిదు రూపాయలుండగా, ఇంకా పెంచబోతున్నామని ప్రభుత్వం సెలవిస్తోంది. పెరిగే ధరలతో దినమొక యుగంలా కాలంగడుపుతున్న సామాన్య మానవుడికి మేం పంచి ఇచ్చే సానుభూతిలో కొంతభాగం మేమూ తీసుకోవాల మరి!

మొగుడు లేక నిస్సహాయంగా మోడువారిపోయే ఆడబ్రతుక్కి తోడుగా నిలబడే మొగాడొక్కడూ లేకపోయినా ఉద్దేవా చేసి, కట్టడిపెట్టి సంకెళ్లు వేయడానికి, గుంపుమాసి కాకుల్లా పొడవడానికి, చుట్టూచేరి లొట్టలు వేయడానికి బోలెడుమంది మగాళ్ళు, జాలిచూపించే నెపంతో ఆడదాని హృదయంలో ఆమంటలు రేపే మగాళ్ళు, నిజాన్ని చెప్పినా నమ్మక అందులో ఏదో అబద్ధమే దాగి వుంటుందని రంకువేసే మగాళ్ళు - రసవత్తరమైన ఘట్టాన్ని చేసుకొన్న "మరో ప్రేమకథ" సీరియల్‌లో మనఃక్షోభ ననుభవించిన ఒక యువతి ఆక్రోశం యిది. చూ. పే. 43

— ఎం. శేషాచలం అండ్ కంపెనీ

ప్రేమ కధ సీరియల్ మాకు ఎంతగానో నచ్చింది. అమ్మ మనస్సు కధ మా కందించిన, వాసిరెడ్డి సీతాదేవిగార్కి మా ధన్యవాదములు.

—కందిగట్ల ప్రభాకర్,
మరియు మిత్రులు
జనగాం.

పద్మశ్రీ యన్. టి. ఆర్. కృష్ణ ముఖ చిత్రంతో ఆగస్టునెల జ్యోతి సంచిక చూడ ముచ్చటగా యున్నది. ప్రతి నెలా ముఖ చిత్రం ఇంత అందంగా వుంటే చాలా బాగుంటుంది. విజయనిర్మల దర్శక విజయం ఇంటర్వ్యూ బాగుంది.

—యస్. యస్. రాజు,
కోడూరుపాడు.

చాలా కాలంగా నేను మీ 'జ్యోతి'ని చదువుతున్నాను. కధలు, సీరియల్సులో మీ ఎన్నిక బాగుంటుంది. కవితలు, కనీసం మూడైనా యికనుంచీ ప్రచురిస్తారను కుంటాను. కార్టూన్సు విషయానికొస్తే మీ ఎన్నిక చాలా వరస్ట్ అని చెప్పాలి.

—కృష్ణమోహన్,
తిరుపతి.

నోటీసు

ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీస్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్ రాఫిల్

25-3-1973 తేదిన నిర్ణయించబడిన పై రాఫిల్ డ్రా తేదీని అనివార్య కారణాలవల్ల 31-3-1974 వరకు వాయిదా వేయడమైనది.

25-3-73 డ్రా తేదీకి ఉద్దేశింపబడిన అన్ని టిక్కెట్లు ది. 31-3-1974 న జరిగే డ్రాకు చెల్లుబడి జరుగును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీస్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్
రాఫిల్ కమిటీ

ఉత్తరాలు

ఆగస్టు నెల జ్యోతి 78వ పేజీలోని మూగ కార్టూనుకు, 108 పేజీలో వ్యాఖ్య మమ్మల్ని కడుపుబ్బ నవ్వించిందండి. వ్యాఖ్య చదవక ముందు ఈ మూగ కార్టూన్‌ను అర్థం చేసుకోలేక మహా ఇద యిపోయాం. వ్యాఖ్య చదివింతర్వాత నవ్వాపుకోలేదంటే నమ్మండి.

—యన్. కిషన్‌రావు,
పోచంపాడు ప్రాజెక్టు.

నటరత్న శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు కృష్ణగార్లతో 'దేవుడు చేసిన మనుషులు' ముఖ చిత్రంతో బాపుంది. వాసిరెడ్డి సీతా దేవిగారి 'అమ్మ మనస్సు'లో ఒకో తల్లి ప్రేమ బిడ్డలపై ఎలా వుంటుందో - తల్లి ప్రేమ ఏమైనా చేయగలదని, చాలా మంచిగా వ్రాసారు రచయిత్రి మీ పత్రిక ద్వారా నా అభినందనలు తెలుపండి "జ్యోతి"లోని ప్రతి అక్షరం వెలుగును చూపాలి. నెల నెలాభివృద్ధి కాంక్షిస్తూ.

—పూతి ఇల్లపరెడ్డి,
వాల్తేరు.

ఆగస్టు జ్యోతిలో 78వ పేజీలో వున్న కార్టూనుకు వ్యాఖ్య 108వ పేజీలో అదుగువ వేశారు ఇది మంచి సస్పెన్సులా ఉంది. "జ్యోతి" ముందు ముందు మంచి మంచి కథలూ కార్టూనులతో పాఠకులకు కటిక చీకటిలో కాంతిరేఖలా కానరావాలని ఆశిస్తున్నాను.

—పెబ్బెట్టి సత్యనారాయణ,
గోపాలపట్టణం.

ఆకర్షణీయమైన ముఖ చిత్రంతో ఆగస్టు నెల 'జ్యోతి' విశేష ఆంధ్ర జనావళి హృదయాల్ని ఆకట్టుకొంది. చలసాని గారి కబుర్లు ఈసారి సంచికకే ఒక హైలైట్

—కె. వి. యస్. విద్యాసాగర్,
—వంగారెడ్డి,

ఆంధ్రుల అభిమాన అగ్రశ్రేణినటుల (ఆగస్టు 78) ముఖ చిత్రముతో వెలువడిన జ్యోతి ఆకర్షణీయముగా యున్నది. మీ 'తొలిమాట'లోని రాజకీయనాయకుల స్వార్థ చింతన గురించి మీ ఆవేదన నన్నెంతో కలచి వేసినది, వాసిరెడ్డి సీతా దేవిగారు అమ్మమనసు నవనీతమని, క్రొవ్వొత్తియని నిరూపించారు.

— కె. సోమయ్య
గురజాల

ఆగస్టు 'జ్యోతి' యన్. టి రామారావు, కృష్ణ వీరిద్దరి ముఖ చిత్రంతో ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వుంది. మరో

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

1973

హితశ్రీ, ద్విభాష్యం రాజేశ్వరరావు, భమిడిపాటి రామగోపాలం, కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు, యం. రామకోటి, శీలా వీర్రాజు, ఆరుద్ర, పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, మధురాంతకం రాజారాం, పోలాప్రగడ సత్య నారాయణ, ఆదివిష్ణు, డి. కామేశ్వరి, ద్వివేదుల విశాలాక్షి, వాసిరెడ్డి సీతా దేవి, బీనాదేవి, పవని నిర్మల ప్రభావతి, మాదిరెడ్డి సులోచన, ఐ.వి.యస్. అచ్యుతవల్లి, సి. ఆనందారామం, కె. రామలక్ష్మిల రచనలతో, మీ అభిరుచుల కనుగుణమైన మరెన్నో ఆకర్షణలతో జ్యోతి దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక వేగంగా తయారవుతోంది.

దీపావళి పండుగకు ముందే మీ చేతుల నలంకరించే ఈ ప్రత్యేక సంచిక ముఖచిత్రం ఆకర్షణీయమైన రంగులతో చిత్రించినవారు ప్రముఖ చిత్రకారులు బాపు

మామూలు సైజుకు రెట్టింపు
సైజులో రెండు వందల పేజీ
లతో వెలువడే ఈ ప్రత్యేక
సంచిక వెల 4 రూపాయలు.

ప్రజ్వరిల్లు

రామా చంద్రమౌళి

దిగంతాలు దద్దరిల్లేలా భీకర శంఖారావంతో
ప్రచండ రూపంలా, ప్రభంజనంలా
ఉరుములా, ఉప్పెనలా చొచ్చుకుపోతుంది క్రొత్త తరమని కలలుగన్నావు.
కాని – నిర్వీర్యతని నింపుకున్న ఈ నాగరికతని పూసుకుని
గుడ్డెద్దు చేనులో పడినట్లు వేస్తోంది వికృతంగా అంగె
నివురు కప్పుకున్న ఈ నిప్పు – తిరిగి
ప్రజ్వలితమౌతుందా – ఆరిపోయి బూడిదగా మిగులుతుందా? సందిగ్ధం
గమ్యంలేక గమనశీలతను కోల్పోతున్న ఈ తరం
స్థానికంగా అక్కడక్కడే పొర్లుతూ
వెకిలిగా, వెర్రిగా వెర్రి తలలు వేస్తున్నది—చరమ గీతిలా
ఈ స్తబ్దతని విడిచి చరులనొరుసుకుంటూ
హోరెత్తి సంచలితమై సజీవ చైతన్యంతో రాగ స్రవంతియై
దిక్కులు పిక్కటిల్లేట్లు ఉరకాలి
చేతులు ముడుచుకుంటూ రేపటి గురించి కలలుగనే ఆశావాదం ఒట్టి నిర్వీర్యత
ఎప్పుడో — ఎక్కడో శుక్తిలో ముక్తావళి దొరుకుతుందని
చేతులు చాచి కూర్చోవడం నిస్సత్తువ
స్వశక్తితో సాగర గర్భాంతరాలను ఛేదించి, శోధించి
రత్నరాసులను పొందే ధీరతని ఉద్దీపించుకో లోపల
ఒగరుస్తూ అర్ధ సుషుప్తిలో తూగుతున్న ఈ మత్తుని వదిలి
ఆవలించి, [illegible] ఝళిపించి
అంతర్జ్వాలా ప్రభవంతో ఆరని సెగడువి కావాలి
చీకటిలో కూర్చుని నిరాకారంగా
కన్నుల్లో నిశీధాలను ప్రతించుకోవడంమాని
ఒళ్ళంతా రక్తజీరలను పులుముకుని మండడం నేర్చుకో
నిశని సానబట్టి సాంద్రమయూఖాలను సమీకరించి
కాలరాత్రిపై కాంతి మలాము చెయ్యి
ఏ శక్తికో వాహకం కావాలనే తత్వాన్ని వదిలి
స్వయం ప్రకాశితమై అగ్నిలా ప్రజ్వరిల్లు.

ఆనంద
గీతమ్
వి.ఎ.కె.
రంగారావు

ప్రభూ!

శిలయందు, సుందర సైకత స్థలియందు, మనోహర పరిమళాన్వితమైన సుమమందు మలయానిల లాలితమైన వనియందు, గతస్మృతి రాగాంకితమై సురుచిరమైన యేకాంతమునందు, నిర్ఝర శబ్ద సందోహముతో ఘూర్ణిల్లు జన సమూహమునందు, వెచ్చని వేదన కలిగించు వెన్నెలయందు, ఏదో తాపము తలపునకు దెచ్చు గ్రీష్మ భానుని వేడిమియందు, అకాల వర్షజనిత ఝరీ ప్రవాహమునందు, నిర్మలోదక పూరితమైన నిశ్చల సరోవరమునందు నీ రూపమే తోచు!

మోహనా!

కలను, నిదురను, జాగ్రదవస్థను - తలచినను, తలపకున్నను, నీ గాఢ పరిష్వంగ వేళలో విరామ చిహ్నములైన చిక్కని నిట్టూర్పులే మదిని కలతపెట్టు

స్వామీ!

జుంటి తేనియనైనా, మదిరనైనా, ఇక్షురసమునైనా, శర్కరా కలశమునైనా అనిమిషేంద్రుని అమృతమ్మునైనా నీ పెదవుల రాగమే చవులూరించు!

మాధవా!

ఏ పేరు నుడివినా, యే నామము తలచినా, యెవని స్మరించినా అది నీపేరను భ్రాంతితో యెడద పులకించు.

గోపాలా!

మయూర పింఛములో, మందార పుష్ప మృదు గర్భములో, నదుల జలపాతముల వడిలో తిరిగే సుడిలో నీ కన్నులే కనిపించు.

వనమాలీ!

మింట వెలిగే తారల, ఆశగా చంద్రికనాస్వాదించు చకోరముల, వెండి దారాలుగా కురిసే వర్షధారల తెలి గంతులలో నీ చిరునగవుల సొను వింతలే పలుకరించు.

మురారీ!

శార్దూల శ్రేష్ఠముల క్రొవ్వాడి గోళ్ళలో నీ మునిపంటి గాటులే కనిపించు.

మురళీధరా!

ఆమని కోకిలల మంజుల గానములలో, రాయంచల కూజితములలో, మానవ వీణియందు నిత్యము నీకై పలుకు లాలన రాగాలాపనలలో నీ వంశీనాదమే ప్రతి

ధ్వనించు సంధ్యారుణుని అరుణిమలో నీ చెక్కిలి రంగు భాసించు అల్లిబిల్లిగా అల్లుకు నోయిన మాలతీ-మాధవీ లతల జొంపములలో నీ కోరిక బిగి తెలియు వనరాజాం క్రౌర్యములో నీ తమికి విలువ చెలగు

ఎటు చూచినా, యేది వినినా, యేమి తలచినా, యేమని అనినా నీవే!

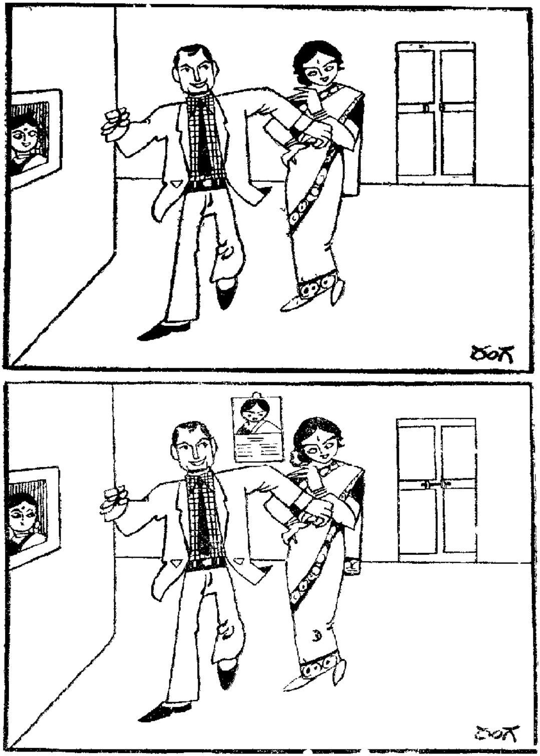
ప్రియా!

ఈ తీయని బాధ యెంతని సహించగలను!

ఒక క్షణము, ఒకే ఒక్క క్షణము ఆ తేనెకోత నుండి వేది దీర్ఘకాలమునకు నీవు లేని ప్రదేశము చూపు నిన్ను తలపించని భావము యీ మనసులో కలిగించు, నీ నామము ధ్వనించని శబ్దము వినిపించు

అది నీకూ సాధ్యముకానిచో సర్వకాల సర్వావస్థలయందును వన్నెదబాయకయే, నా చెంతనే, నా యందే నిలుపుము నా వాంఛావల్లరిలో నివసింపుము నా లోని కోర్కెవే నీవై పొమ్ము! నాకీ విముక్తినిమ్ము!

బొమ్మల్లో తేడాలు చూడండి

1. గోడమీద క్యాలెండరు లేదు, 2. ఫోటోలో అమ్మాయి కన్ను మూసుకొంది. 3. కోటుకి జేబు లేదు 4. అమ్మాయి జడలో పువ్వులు లేవు 5. అమ్మాయి పమిటకు బోర్డరు లేదు 6. తలుపుకి గడ లేదు.

మూగ మనిషి

కె. రామలక్ష్మి

(గత సంచిక తరువాయి)

"రావుగారికీ సంగతి తెలిస్తే తప్పక ఓ దారి చూస్తారు. వారు తెలిసి ఎవరికీ అన్యాయం చేస్తారనుకోను. అందుకే నేను స్వర్ణముఖిని చూడాలను కుంటున్నాను" అంది.

"ఎందుకు ఆమెని చూడ్డం."

"తన పిల్లవాడిని గురించి చెప్తే ఆమెకో ఏ మాత్రం మాతృ హృదయం వున్నా కొంచెం మేల్కొందా?" అడిగింది వసంత.

స్వామీజీ లాభంలేదన్నట్టు తలూపారు. మన ఆశ్రమంలో యింతమంది అనాథలు వుండే వారా? నువ్వనుకుంటున్న మాతృ హృదయం అందరాడ వాళ్ళకి వుంటే?"

ఆలోచనలో పడింది వసంత.

అవును. తల్లులకి ప్రాణం వుంటే యింత మంది అనాథలకి తావెక్కడ వుంటుంది? అందరూ తల్లి ఒడిలో ఒదిగి వుండరా. నిట్టూర్చింది వసంత.

"ఆలోచించకు వసంతా, రావుగారి తల్లికోసం, తల్లి లేని రావుగారి పిల్లం

సీరియల్

కోసం నువ్వు ఆలోచించకు. నీ కోసం ఆలోచించుకో. ఇంతటి చరిత్రకల వ్యక్తి మారిపోతాడా? మారినా ఎన్నాళ్ళలా నిలబడ కల్గుతాడు?"

"మీరు రావుగారితో మాట్లాడుతారు కదా సాయంత్రం. ఆ తరవాత ఆయన వ్యక్తిత్వం ఎలాంటిదో చెప్పండి స్వామీజీ. నేనుమటుకు – ఒకటే చెప్ప దల్చుకున్నాను. ఈ సూర్యం భవిష్యత్తు ఏమిటి? తెలిసేగాని పెళ్ళి చేసుకోను. ఒక వేళ...." ఆగింది వసంత.

"రావుగారు వీడు తన కొడుకు కాదంటే?"

"చూస్తే—ఎప్పుడూ చూసేటట్టుకాదు. స్వర్ణముఖి కొడుకని తెలిశాక చూస్తే వీడిని గుర్తించకుండా వుండడం అసంభవం. అప్పుడు వీడెవడో తెలియదు అంటే..." ఆగింది వసంత.

"అంటే? అప్పుడు?" ప్రశ్నించాడు

"ఎప్పుడిక వారికీ నాకూ సంబంధం వుండదు స్వామీజీ. సూర్యంతో పాటు నేనూ యీ అనాథ శరణాలయంలోనే తలదాచుకుంటాను." వస్తూన్న దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ తోటలోకి గబగబ నడిచి వెళ్ళిపోయింది వసంత.

స్వామీజీ వసంతకేసే చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

వసంత తోటలోకి వెళ్ళి ఒక సిమెంటు అరుగుమీద కూర్చుంది.

దూరంలో పరుగులు పెట్టి పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. వారిలో కలిసిపోయి కేకలు వేస్తూ ఆడుతున్నాడు సూర్యం. వాడిని చూస్తే వసంత మనస్సు జాలితో బాధతో తెలియని ఆప్యాయతతో నిండిపోయింది.

"ఇంత హాయిగా వుండగల్గిన వాడు, అక్కడ ఎంత క్రుంగిపోయి బ్రతుకుతున్నాడో" అన్నది జ్ఞాపకం వచ్చింది వసంతకి.

'తప్పదు. వాడి భవిష్యత్తుకీ – నా సుఖానికీ ముడి పడి వుంది. అది తెలిశాకే గాని నాకు లక్ష్యం అయే స్వర్గంలో చోటుకి అర్హత లభించదు. ఈ విషయంలో ఎవరితో ఘర్షణ వచ్చినా నేను ఎదుర్కోక తప్పదు' అని తన నిర్ణయాన్ని తిరిగి దృఢపరుచుకుంటూ, ధైర్యం తెచ్చుకుని ఆడుకుంటున్న పిల్లలకేసి నడిచింది.

వసంత రాకతో ఆట ఆగింది.

"ఏం ఆగిపోయారు ఆడండి," అంటూ వారితోపాటు తనూ ఆటల్లో మునిగిపోయింది. ఎటు చూస్తున్నా, ఏం ఆడుతున్నా .... సూర్యం కళ్ళు వసంత మీదా, వసంత కళ్ళు సూర్యం మీదా వుంటున్నాయి ఇద్దరికీ ఇద్దరిమీదా ఏదో ఆకర్షణ. నవ్వుకుని వసంత సూర్యం యిలా రా! అంటూ సిమెంటు బెంచిమీద కూర్చుంది.

వచ్చి కొంచెం దూరంలో నిలబడ్డాడు. పరుగెత్తి ఆడాడేమో ఆయాసపడుతున్నాడు. ముఖం మీద చెమటలు

పోశాయి. అపలే యిష్టం వచ్చి నట్టుండే వాడి వుంగరాల జుట్టు ముఖంమీద పడి — నుదురంతా కప్పేసింది. మాసివున్న బట్టల్లో కూడా వాడు హుందాగా వున్నాడు.

"నీకిక్కడ బాగుందా?" అంది వాడి చెయ్యి అందుకుని తన పక్కనే కూర్చో పెట్టుకుంటూ.

బాగుందన్నట్టు తలూపాడు.

"ఉంటావా యిక్కడే?" అడిగింది.

కొంచెం ఆలోచించాడు వాడు

"అమ్మా నాన్న వున్న వాళ్ళిక్కడ వుండరన్నారు." అన్నాడు.

"ఎవరు చెప్పారు?"

"అదిగో వాళ్ళే" అంటూ ఆడుతున్న పిల్లల్ని చూపెట్టాడు.

వసంతకి ఏమి చెప్పాలో తెలియలేదు.

"మా అమ్మ ఒప్పుకోదు. నాన్న కొడతాడు నేను పెద్దయ్యాక పారిపోతాను" అన్నాడు సూర్యం గర్వంగా.

"పారిపోవడం ఎందుకు?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది

"నేనక్కడ ఉండను." గట్టిగా అన్నాడు.

వాడిని దగ్గిరగా తీసుకుంది వసంత. వాడికి ధైర్యం చెప్పాలనిపించింది.

"చూడు సూర్యం, నువ్వలా పారిపో కూడదు. నీకు చదువు సంధ్యలు చెప్పించి పెద్దవాడిని నేనే ఏర్పాటు చేస్తాను. నిన్ను ఎంతో ప్రేమతో ఒళ్ళోలో వుంచి పెంచే తల్లిని చూస్తాను వుంటావా?" అడిగింది.

"నన్నుంచు కోలేరా?" అనుమానంగా అడిగాడు.

"ఎందుకు ఉంచుకోరు. ఎంతో ప్రేమతో కన్న కొడుకులా చూసుకుంటారు నీ కిష్టమేనా?"

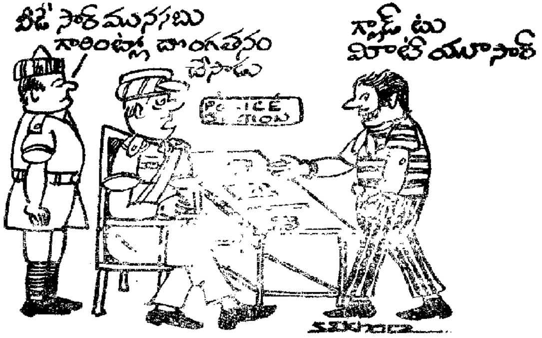
అప్రయత్నంగా వాడి చెయ్యి నోటి దగ్గిరికి పోయింది. నెమ్మదిగా గోళ్ళు కొరకడం ప్రారంభించాడు. "నువ్వే చూస్తూ ఉండు. అన్ని ఏర్పాట్లు చేసిగాని నిన్ను నేను వదలను. ఇది నా ఒట్టు" అంటూ వాడి చిన్న చేయి విప్పి తన చేయి వేసింది.

వాడా చేయి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. ఆ స్పర్శలో ఎంతో నమ్మకం, ఎంతో ఆనందం కనిపించింది వసంతకి.

"నువ్వు ఆడుకో. నేను రేపు వెళ్ళి ఊళ్ళో మీ నాన్నతో మాట్లాడి మళ్ళీ వచ్చేద్దాం" అంటూ వాడిని పంపించేసింది.

చాలాసేపు అక్కడే కూర్చుంది వసంత. ఎండ బాగా తీవ్రం అయినా చెట్టు నీడన చల్లగా వుంది. గాలి జోరుగా వీస్తోంది.

"సాయంత్రం రావుగారొచ్చాక గాని యీ ఆలోచనని అంతటితో వదలదు" అనుకుంది. 'ప్రేమకి కూడా బలం అయిన బాధ్యతలు వుంటాయి. వాటిని ఎదుర్కొని పరిష్కరించుకోకపోతే- అవి జీవితాంతం కృంగతీస్తాయి. అటువంటి బాధ్యతే యీ సూర్యం' అనుకుంది.

రావుగారికి కుర్రవాడు తన వాడని చెప్తే ఏమంటారు? అసలు నమ్మగలరా." ఒప్పుకుంటారా? వాడికీ మన పెళ్ళికీ ఏమిటి సంబంధం అని తేలికగా తోసేస్తే ఒక దాని వెనక ఒకటి—వాన రాక ముందు చెలరేగే యీసెళ్ళలా ఆలో చనలు కమ్ముకుంటున్నాయి వసంతని. వాటిని తప్పించుకుని రేపటి తన విజిట్ గురించి ఆలోచించాలని ప్రయత్నించింది వసంత.

రావుగారి ఎం. ఆకట్టుకొని తిప్పు కొన్న ఈ స్వర్ణముఖి ఎలా వుంటుందో అని ఊహించసాగింది

• • •

సాయంత్రం ప్రార్థనా సమయం అయింది ఆశ్రమంలో. పెంగంటలా గంట మోగింది. ఎక్కడెక్కడి పిల్లలూ ఖాళీ స్థలంలో బారులు తీర్చి నిలబడుతున్నారు. చూస్తుండగానే ఆశ్రమంలో హాజరయి పోయాడు తనను మూసుకుంటున్న ఆలో చనలను తోసిరాజని వసంతకూడా అక్క డికి నడిచింది. అంతమంది పిల్లలు ఏక కంఠంతో పాడుతుంటే ఆ తోటా, దొడ్డి కూడా పరవశించి వింటున్నాయా అనిపిం చింది ప్రార్థన ముగిశాక నెమ్మదిగా బారులు తీర్చి కుర్రవాళ్ళు భోజనశాలకేసి నడుస్తున్నారు.

సరిగ్గా అప్పుడే రావుగారి కారు ఆశ్రమం గేటులోకి ప్రవేశించింది. కారు ఆఫీసుముందు ఆపుతూ, "స్వామీ జీ, ఈ పూట అందరికీ వడ్డిస్తారని మామిడి పళ్ళు తెచ్చాను" అన్నాడు- పై మెట్టుమీద నిలబడిన స్వామీజీని చూసి.

"సంతోషం నాయనా, యిప్పుడేపిల్లలు భోజనాలకి కూర్చుంటున్నారుకూడా. రా. వచ్చి లోపల కూర్చో" అని రావుగారిని ఆహ్వానించారు స్వామీజీ.

డిక్కీలోని పళ్ళబుట్టలను తోటవాళ్లు దింపారు. వాళ్లే వాటిని భోజనశాలకేసి మోసుకుపోయారు.

"వసంత అందరికీ వడ్డిస్తుంది లేదాబాబూ, మనం కూర్చుని మాట్లాడుకుందాం" అంటూ ఆఫీసుగదిలోకి దారితీశారు స్వామీజీ.

రావుగారాయన్ని అనుసరించారు.

కొద్ది క్షణాలపాటు ఆ గదిలో నిశ్శబ్దం తాండవించింది.

చివరికి రావుగారే గొంతు సవరించుకొని "మీకు వసంత చెప్పే వుంటుంది" అన్నారు నెమ్మదిగా.

"చెప్పింది. కాని మీరు చెపితే వినాలని యీ ముసలివాడికి కుతూహలంగా వుంటది. లో తప్పులేదుకదా?" అన్నారు స్వామీజీ, తేలికగా నవ్వేస్తూ.

"స్వామీజీ. మీకు మా కుటుంబం గురించి బాగా తెలిసేవుంటుంది. కాని నాగురించి తెలిసే అవకాశంలేదు, అందుకే నేను ముందు నాగురించి చెప్పాలనుకుంటున్నాను. నా భార్య పోయింది. అప్పటినుంచి మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోమని నా తల్లి కోరడం సహజమేగాని నేను సుముఖంగా లేను. కారణం ఒకటే. ఎవరైనా నన్ను పెళ్లిచేసుకుందుకు సిద్ధపడినా అందుక్కారణం నా మీద ప్రేమా, పిల్లలమీద ప్రేమా కాదు. నాకున్న ఆస్తి, అంతస్తు, హోదా. అటువంటి స్త్రీ ఆ యింట్లో ప్రవేశిస్తే అందరికీ మనస్తాపమే మిగులుతుందని భావించిన నేను పెళ్ళి చేసుకోదలచుకోలేదు. కాని" క్రొంపు సవరించుకున్నారు రావుగారు.

"చెప్పు. నువ్వు చెప్పదలచుకున్నదంతా విన్నాకగాని నేనేం చెప్పలేను" అని ప్రోత్సహించారు రావుగారిని.

"ఇంట్లో వుంటే అమ్మకి తోడు మా చుట్టాలబ్బాయి– అందరిళ్ళలోనూ నాకు తగిన విధంగా వున్నారనే గొడవ. పిల్లన్నిటినీ చూడంగా వుండాలని పట్నంలోనే ఎక్కువగా కాలక్షేపం చేయడం ప్రారంభించాను. నేనంటే గౌరవమే కాదు, అభిమానంకూడా వుంది వాళ్ళకి. అందుకే వ్యవసాయం పనులు ఏమీ చెడలేదుగాని కష్టాలు ఎక్కువయ్యాయి. ఎప్పటికప్పుడు వాటిని నా సెక్రటరీ వర్మ్మారావు చూస్తూనే వున్నాడు. ఆ విషయంలో కూడా నా కు తోడుగానే వున్నాడు. పట్నంలో నాకు వ్యాపార రీత్యా ఎంతో మంది ప్రముఖులు చాలామంది స్నేహితులున్నారు. అలాంటివారిలో ఒకాయనే నాకు పరిచయం చేశాడు. ఆమె స్వాతంత్ర్యం. అన్ని విధాలా యింటికి దూరమైన నేను స్వాతంత్ర్యంతో ఆనందాభిమానాలలో తలమునకలయ్యాను. పట్నంలో నా వునికికి స్వాతంత్ర్యమే కేంద్రం అయిపోయిందన్నా తప్పులేదు. ఇల్లూ వాకిలీ అన్నీ ఏర్పాటు చేసి నేను అక్కడే వుంటున్నాను. మా

ఆఫీసు కార్యక్రమాలకని క్రింది భాగం ఆఫీసుగా సుబ్బారావు వాడుకాడు. నా జీవితంలో ఈ అధ్యాయం– నా సెక్రటరీకి పూర్తిగా తెలుసు. మీదగ్గిర నేనీవిషయం దాచదలచుకోలేదు. కానీ యథాలాపంగా నేను పల్లెపెళ్లతం బొమ్మమూర్తి అయిన వసంతను చూడటం జరిగిపోతే నేనిలా మీదగ్గర కూర్చొని ఇలా నిలబడి నా జీవన క్రమం చెప్పుకోవలసిన అవసరం లేక పోను. నేను వసంతని చూడగానే ఆకర్షితుడ నయ్యాను. నేను తొలి చూపులో ప్రేమించడం ఏమిటి అందరికీ నవ్వుగా వుండొచ్చు. కాని, వసంతని చూశాక, నా గత జీవితాన్నొకసారికాదు వందసార్లు తిరగేసి చదువుతున్నాను. నా జీవితం అన్ని విధాల అందరి దృష్టిలో పతనం అయింది. నేను వ్యభిచారిని. త్రాగుబోతుని తల్లికి మనశ్శాంతి లేకుండా చేసిన వాడిని. నాకీ పవిత్రమైన రోజా పుష్పంలాంటి వసంతని ప్రేమించే హక్కు లేదనుకున్నాను: కాని మానవ హృదయమే ఆశల పుట్టకదా. వసంతకి దూరం అయినప్పటికల్లా నా

ముద్రా రాక్షసుడు

1. జారవ (ఆరవ) భారత స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము
2. నాతి (మాట) మంత్రి ముకుందరావు
3. ఒక్కడు మూత్రము (మాత్రము) హాజరయ్యాడు
4. శవ (కవ) కి పులెండరు:
5. వెనకబడిన తేగల (తెగల) సహాయము
6. వరదలు అతిథులుగా వచ్చిన వారందరికి వవతి (వసతి) గృహాలు కల్పించేరు
7. అమెరికానుండి [illegible] నూనె వాన (నావ) లు వచ్చేయి
8. వివాహంగ వేళలో ముఖ్యమంత్రిగారు పాలుకొనెదరు (పాలుగొనెదరు)

—కామ్రావు, వరకాం

జీవితం ఎంత ముచ్చి బంగారంగా చెలామణి అవుతుందో తెలిసివచ్చింది. నన్ను ఆద రించింది స్వర్ణముఖి. దానికి నే నామెకు బాకీ పడనూలేదు. ఆమె ఆదరణకి డబ్బు ప్రధానం. దాన్ని పుష్కలంగా కలిగిన నేను – అది లేదన్ననాడు మాసిన బట్టని తీసివేసినట్టు నన్నూ తీసిపార వేస్తుం దని తెలుసు." తేలికగా నవ్వేస్తూ, తను చెప్పుతున్నదెలా గ్రహిస్తున్నారో నన్నట్టు కుతూహలంగా స్వామీజీ ముఖంలోకి చూశారు రావుగారు.

స్వామీజీమట్టుకు, తన అరిచేతులు రెండూ చేర్చిపట్టుకుని గెడ్డం దిగువ ఆన్చు కుని వాటి మొనకేసి తీక్షణంగా చూస్తూ, శ్రవణేంద్రియాలను మాత్రమే రావుగారికి అప్పగించారు.

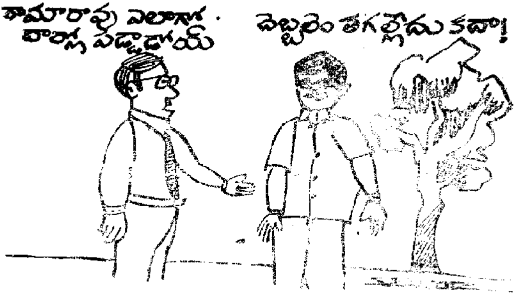
"నేను చాలా ఆలస్యంగా మేల్కొన్నా నని ఒప్పుకుంటాను. కాని వసంత నా హృద యంలో చోటు చేసుకున్నట్టు, వసంత హృదయంలో నేనూ స్థానం సంపాదించు కున్నానని తెలిసినప్పుడు ఎంత సంతో షించానో అంతగానూ భయపడ్డాను. భయం ఎందుకంటారా? ఆమె నన్ను గురించి తెలుసుకొని నేను హృదయంలో ప్రేమించాననీ. సంతోషం - నా కోసమే. వసంతతో నేను సంగతులన్నీ చెప్పాను, కాని, తండ్రిలేని వసంతకి మీరు తండ్రి కంటే ఎక్కువ. అందుకే మీతో నేను స్వయంగా నా జీవితాన్ని గురించి చెప్పా లని నిశ్చయించుకున్నాను. వసంత జీవితం సాఫీగా జరగాలనీ, ఆమెతో ముడి పడ బోయే నా జీవితంకూడా ప్రాశస్త్యం కావా లని నేను ఏర్పాట్లన్నీ చేస్తున్నాను. నాతో యిన్నాళ్లు జీవితం పంచుకున్న స్వర్ణముఖికి యికపై చౌకబారుగా ప్రతికష్టంలేని ఏర్పాట్లు చేశాను. ఇకపై ఆమె యిష్టం. మీరు నేను మారానని నమ్మకల్గితే - మా వివాహానికి అనుమతించండి. లేదు మీరింకా నిరీక్షించమంటే నేను నిరీక్షించ డానికి సిద్ధం. కొత్త జీవితానికి నాంది పల్కాలన్న ఉద్దేశ్యంతో - మారుతాను, ఏదేదో చేస్తాను - అని చెప్పి మీ ముందు నిలబడేకంటే అలా మారి, మీ ముంది నాడు నిలబడ్డాను...." ఆగారు రావుగారు. నుదుట పట్టిన చెమటను రుమాలుతో తుడుచుకుంటూ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చారు. ఆత్రంగా స్వామీజీ ముఖంలోకి చూశారు.

స్వామీజీ కళ్ళు మూసుకుని అలాగే కూర్చున్నారు.

"నాకి ఆశ్చర్యం ఎవరి కొత్తే వస్తుందే హాంగా చెప్పేసుకుంద," అన్నారు రావుగారు.

స్వామీజీ లేచి వచ్చి రావుగారి భుజంమీద చేయివేసి గట్టిగా నొక్కారు.

"వసంత చెప్పింది నిజమే అయినా, వసంత ఏమందో తెలుసా, 'మీరు రావు గారు మాట్లాడినప్పుడు వినండి మీరే వారి వ్యక్తిత్వానికి అంచనా వేసుకోండి' అంది. నీవు నిజంగానే మంచి మనిషివి. కొంతకాలంపాటు కొడికట్టిన దీపంగా

మారిపోయిందంటే. కాని నాకు - ఒక సందేహం ఈ స్వర్ణముఖి ద్వారా ఉత్తరోత్తరా - మీ జీవితాలకి మీ సంతానానికి ముప్పురాదు కదా?"

రావుగారు స్వామీజీ అనుమానానికి నవ్వారు. "మీరు స్వర్ణముఖిలాంటి ఆడవారిని చూసి వుంటారు స్వామీజీ. వారికి అనుబంధాలూ, అనురాగాలూ - డబ్బు ముందు బలాదూరు. మనం వారి ల్లో యిలాంటివి పెంచుకున్నా వాటికిష్టం వుండదు" అన్నారు నెమ్మదిగా.

"మీ యిష్టం మీ కష్ట సుఖాలు మీవి. కోరి కష్టాలు తెచ్చుకోకుండా హాపీగా సాగనివ్వండి. మీ తల్లిగారికి ఇష్టం అయితే - నాకూ వసంత నిన్ను వివాహం చేసుకోవడం యిష్టమే!" అన్నారు.

రావుగారు వంగి స్వామీజీ పాదాలకి నమస్కరించారు,

"సుఖంగా ఉండు బాబూ" అంటూ మనసారా దీవించారు

భోజనాదులు ముగించుకొని అప్పుడే అక్కడికి వచ్చింది వసంత. రావుగారక్కడ ఉండడం చూసి వెనక్కి తగ్గింది. "రామ్మా, రావుగారే పై వాళ్ళెవరూ లేరు," అని వసంతని లోపలికి పిలిచారు స్వామీజీ,

వసంతని చూస్తూనే "మన వివాహానికి స్వామీజీ అంగీకరించారు వసంతా" అన్నారు ఆనందంగా.

స్వామీజీ దగ్గరగా వెళ్ళి నిలబడింది వసంత. ఆమె తలపై చేయివేసి నిమరుతూ "అవునమ్మా, మత గురువు దగ్గిర చెప్పినంత నిజాయితీగా రావుగారు తమ హృదయాంతర్గత విషయాలను చెప్పారు. మనిషి నిజంగా మారదలచుకోవాలేగాని -

ఆ మార్పుని ఎవరూ అరికట్టలేరు, నేను మనసారా కోరుకుంటున్నాను మీరు దంపతులు కావాలని" అన్నారు.

"నా పనులన్నీ యిక్కడ ఈ రాత్రితో ముగిసిపోతాయి రెండు రోజులు పట్టొచ్చు ననుకున్నాను రేపు ఉదయం మేం పల్లెకు తిరిగి వెళ్ళిపోతాం స్వామీజీ. నేను మళ్ళీ వచ్చి మిమ్మల్ని మా వివాహానికి తీసుకు వెళతాను" అంటూ లేచి నిలబడ్డారు రావుగారు.

"అలాగే కానియ్యండి కాని దేనికీ తొందర పడవద్దు" అని హెచ్చరించారు.

రావుగారూ వసంతమూ ఒకేసారి తలెత్తి స్వామీజీ ముఖంలోకి ఆశ్చర్యంగా చూశారు.

స్వామీజీ చిరునవ్వు నవ్వుతూ చాలా ప్రశాంతంగా "అవును. తొందరపాటువల్ల అనర్థాలుంటాయి ఒకరినొకరు తెల్సుకొనే అవకాశాలకి తావు ఏర్పడవచ్చు. అందుకే హెచ్చరిస్తున్నాను" అన్నారు.

రావుగారు సెలవు తీసుకొని మెట్లు దిగి నడిచారు. వసంత వారి వెనుకనే నడిచింది. కారు తలుపుమీద చెయ్యివేసి "నా మనస్సు యిప్పుడు తేలికగా వుంది వసంతా! రేపు ఉదయం మనం హాయిగా వెళ్ళిపోదాం, అమ్మతో చెప్పి త్వరలోనే వివాహం ఏర్పాటు చేయిస్తాను. నీకు పూర్తిగా నమ్మకమే కదూ" వసంత ముఖంలోకి చూస్తూ అడిగారు.

వసంత తలూపిందేగాని నోరు తెరచి ఏమీ చెప్పలేదు.

"నీకింకా ఏదైనా సంకోచం మిగిలిపోతే చెప్పు వసంతా! పూర్తి విశ్వాసం మీద, పూర్తి నమ్మకం మీదనే మనం యిద్దరం ఒకటి కావాలి." అన్నారు.

"అదేం అలాంటిదేం లేదండీ. నేనేదో ఆలోచిస్తూ అలా వుండిపోయాను, మీరు అన్నట్టు రేపు వెళ్ళిపోదాం లెండి" అంది.

రావుగారి ముఖం క్షణంపాటు వికసించింది. "మరి నేను వస్తాను .... నాకీ ప్రశాంత వాతావరణం అదీ చూస్తోంటే చిన్నప్పుడు గడుపుకున్న కాలం జ్ఞాపకానికి వస్తోంది. కళ్యాణి ఇలాగే వుండేది కాబోలు అయినా నవ్వుతూ కారు తలుపు తెరుచుకొని డ్రయివరు సీటులో కూర్చున్నారు.

కారు స్టార్టుచేశారు. ఆ చప్పుడులో వసంత నవ్వుతూ అన్నమాట వినపడలేదు. కారింజను తిరిగి ఆపుస్తూ "ఏమిటీ వసంతా అన్నావు" అన్నారు.

"మీరు దుష్యంత మహారాజా కాకుంటే చాలు అన్నాను" అంది నవ్వుతూ

ఒకచేత్తో స్టీరింగుమీద వుంచుకున్న జుట్టు నొసట్లు తోసుకుంటూ నవ్వుతూ నిలబడ్డ వసంతకేసి క్షణంసేపు రెప్పవేయకుండా చూశారు రావుగారు.

"ఏమిటీ అలా చూస్తున్నారు!" అంది వసంత.

"నా మనస్సులో నీ యీ చిత్రపు

ముద్ర నిలుపుకుంటున్నాను వసంతా!"
అంటూ కారు స్టార్టు చేశారు రావుగారు.

చేయి వూపి, కారు కాంపౌండు దాటే దాకా అక్కడే నిలబడింది వసంత. తర్వాత స్వామీజీ ఆఫీసు గదిలోకి వెళ్ళింది. ఓ అరగంటసేపు ఆశ్రమ విషయాలూ, ఆదాయ వ్యయాలూ, మాట్లాడారు.

'యిక నువ్వెళ్ళి పడుకో వసంతా! రేపు వుదయం చాలా పని పెట్టుకున్నాను" ఆగారు స్వామీజీ. మళ్లీ ఆయనే 'నువ్వామెని వెళ్ళి చూడాలా వసంతా? రావుగారామె నీచంగా దిగజారిపోనవసరం లేవంత—ఏర్పాట్లు చేశానని చెప్పారు" అన్నారు.

"ఇకపై ఆమె బ్రతుకు గురించి అడగడానికి కాదు స్వామీజీ నేను వెళ్ళడం నేనామె కొడుకు భవిష్యత్తు ఎలాంటిదో తేల్చడానికే వెడుతున్నాను." అంది ధైర్యంగా.

"నీ ఆశయం మెచ్చతగ్గదేగాని జరుగుతుందా అని అనుమానం కలుగుతోంది వసంతా! అటువంటి స్త్రీలకి యీ బంధాలన్నీ ప్రతిబంధకాలే కదా?" తన భయం బయటపెట్టారు.

"ఎంత చెడ్డ మనిషి అయినా ఆమె కూడా స్త్రీయే కదండీ. ఆడదయ్యాక ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ మనసు రాయిగా చేసుకోలేదు. తన బిడ్డ ఎలా బ్రతుకుతున్నాడో చూడాలన్న కుతూహలం ఆమెలో రేకెత్తిస్తే చాలు" అంది వసంత.

"నీ యిష్టం. నేనెందుకు కాదనాలి వసంతా వెళ్ళిరా! కాని ఆమెను కలుసుకుని నువ్వెదురు చూసిన పరిష్కారం రాకపోతే - దిగులు పడకు. అదే నాక్కావలసినది."

"అలాగే స్వామీజీ. మీరూ విశ్రమించండి' అంటూ హాస్టలు భవనంకేసి నడవసాగింది వసంత

(సశేషం)

మహావక్తగాను గంటల కొద్దీ మాట్లాడటం - అందులోనూ వినేవారికి విసుగు కలగకుండా చేసేలా ఉపన్యసించటంలో ప్రసిద్ధులు. ఆయనకిగల మరో మంచి క్వాలిఫికేషన్ తను ఉపన్యసించవలసిన మైకుకి [illegible]గా వేదికమీద వుండటం. ఆరోజూ అలాగే జరిగింది. అయితే గంటకు తక్కువగా ఎప్పుడూ మాట్లాడని ఆయన ఆ రోజు కేవలం అరనిమిషంలో ఉపన్యాసం ముగించేశారు. ఆ ఉపన్యాసం 'సోదరులారా ఈ రోజు నేను ఉపన్యసించే స్థితిలో లేను, ఎందుకంటే నే నిప్పుడు వెంటనే వెళ్ళి అగ్నికి ఆహుతి అవుతున్న మా యింటిని కాపాడే బృందానికి సాయపడాలి. మన్నించండి!'

9 అడుగుల ఎత్తుగల మనిషి గురించి ఎప్పుడైనా విన్నారా? అసలున్నాడని తెలుసా మీకు!

ఉన్నాడు, రాబర్టు వాడ్లో అతని పేరు. అతని ఐదో ఏటే అయిదున్నర అడుగుల ఎత్తున్నాడు. పదో ఏటికి ఆరున్నర అడుగులట! అతని జీవితకాలంలో ఒక సమయంలో తను 491 పౌన్లు బరువున్నాడు!

అలాగే ప్రపంచంలోకెల్లా పొడవైన స్త్రీ ఎవరు? బరువెక్కువున్న మనుషులెవరు? ఈ విశేషాలేగాక నమ్మలేని విధంగా వున్న, వివిధ అంశాలలో స్థాపించబడ్డ ప్రపంచ రికార్డుల గురించి తెలుసుకోవడం గొప్పఉత్తేజం కలిగిస్తుంది. వచ్చే సంచిక నుంచి జ్యోతి మీకా ఉత్తేజాన్నందించి త్రిల్లింపజేస్తుంది!

శీర్షిక ద్వారా

నిర్వహణ : 'గోపికృష్ణ'

పాప్యులర్ పాప్యులారిటీ పోటీ

ప్రవేశ రుసుములేదు — **మీరు బహుమతిని పొందగలరు**

మొదటి బహుమతి : ఒక కంప్యూటర్ వాచ్ లేక ఆల్విన్ ఫ్రిజ్ [illegible] లేక ఫిలిప్స్ సెట్. 2 వ బహుమతి ఒక సీకో [illegible] లేక ఆటోమేటిక్ కెమెరా. 3 వ బహుమతి : (100) రూ. 275/ ధరగల టోషిబా [illegible] మోడల్ 3 బాండ్ ఆల్ వరల్డ్ ట్రాన్సిస్టర్స్ ఒక్కొక్క ధర. ప్రతి పట్టణానికి [illegible] బహుమతి. (వెంటనే [illegible]) 6 (ఆరు) నుంచి 21 (ఇరవై ఒకటి) వరకు గల అంకెలను నిలువుగా, అడ్డముగా అంచులుగా [illegible] 54 (యాభై నాలుగు) వచ్చునట్లు ఒక అంకెను ఒకసారి ఉపయోగించి పై గడులను పూరించవలెను. ఎంట్రీలు [illegible] కూడా తెల్లకాగితం [illegible] ఉపయోగించవలెను.

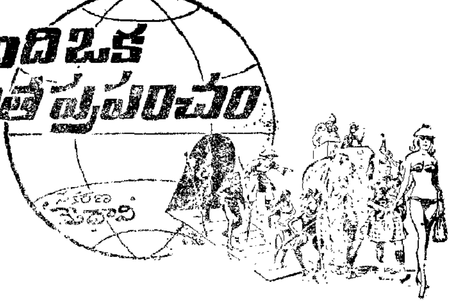
ఎంట్రీలు చేరుటకు ఆఖరి తేది : 25-10-78 — ఫలితాలు తే: 27-10-78

[illegible] — పోటీ నిబంధనలు : (1) [illegible] (2) [illegible] (3) [illegible] బహుమతి [illegible] (4) మొదటి బహుమతి (1) [illegible] (5) [illegible] బహుమతి (1) [illegible] (100) [illegible] (7) [illegible] (8) [illegible] (9) [illegible]

MUSIC & SOUND (M J V—54)

POST BOX NO. 1576, DELHI-6

ఇదీ ఒక వింత ప్రపంచం

అది 1821వ సంవత్సరం. వేసవికాలం.

వేల్స్‌లోని, మోంట్‌గమరీషైర్ అనే చిన్న పట్టణంలో, ఒక చిన్న కోర్టులో జాన్ న్యూటన్ అనే ముప్పయి ఏళ్ళ వ్యక్తి, లార్డ్ విన్సెంట్ అనే ఆయన కుటుంబీకులందర్నీ అమానుషంగా హత్య చేసాడన్న నేరానికి శిక్ష విధించబడింది.

అయితే జాన్ న్యూటన్ మాత్రం తన నేరాలను ఒప్పుకోలేదు. తనకు ఈ హత్యల విషయం ఏ మాత్రం తెలియదనీ తాను నిర్దోషిననీ, తనలాంటి, పట్టింపి నమ్ముకున్న ఒక సాధారణ రైతు ఇలాంటి పనులకు పాల్పడడనీ గోలు గోలుమని ఏడిచాడు. అతన్ని పట్టుకోవడానికి వచ్చిన పోలీసులను దూరంగా తోసి, "నన్ను నమ్మండి. నేను నిర్దోషిని....నిర్దోషిని.... మీరు నమ్మరేమో .... నేను నమ్ముకున్న ఈ భూమి నన్ను నమ్ముతుంది. నేను నిజంగా నిర్దోషినే అయితే ... నన్ను ఎక్కడ పాతిపెట్టినా సరే .... నా శరీరంలో నుండి పచ్చగడ్డి మొలిచి తీరుతుంది. న్యాయమనే పేరుతో చేస్తున్న ఈ త వరకూ విలివిపి నా శరీరం .... నా మైన నా మనస్సు స్వామి." అంటూ

అయినా ఎవ్వరి పెట్టలేదు. పోలీసు లాక్కు వెళ్ళి అతన్ని జైలుసాలలోకి తోసేసారు. ఆ తరువాత మూడో నాడం రోజులకి అతన్ని ఉరి తీసేశారు.

ఉరి తీయబడ్డ తర్వాత న్యూటన్ బంధువులు కొందరు శవాన్ని తీసుకుని కులలాంఛనాలతో అతన్ని 'లాండ్ యార్డు' స్మశానంలో సమాధి చేశారు.

సరిగ్గా రెండే రోజులు.

అదేమి విచిత్రమో. మూడవ రోజు ఉదయానికల్లా న్యూటన్ సమాధి మీద, ఒక అడుగు ఎత్తున మిలమిల మెరుస్తున్న పచ్చగడ్డి దట్టంగా మొలిచింది.

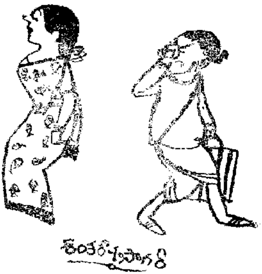
నిజానికి ఆ శ్మశానం అంతా రాతి ప్రదేశం. రాళ్లు తప్పితే ఆ చోటంతా ఒక చిన్న మొక్కగానీ, రెల్లుగానీ కనిపించదు. అయినా న్యూటన్ శవాన్ని పూడ్చి పెట్టిన చోటనే ఇంత మేరా చక్కని పచ్చిగడ్డి మొలిచిందంటే ఇక దాన్నేమనాలి?

అపురూపమైన ఈ విచిత్రం ఊరంతా పాకిపోయింది. ఆ వింతను కళ్ళారా చూడ్డానికి జనం గుంపులు గుంపులుగా శ్మశానానికి వచ్చిపడ్డారు.

విషయం తెలుసుకొని పోలీసులు, న్యాయాధికారిగూడా వచ్చారు. కళ్ళముందు కనిపిస్తున్నా వాళ్లు నిజాన్ని ఒప్పుకోలేదు. శవాన్ని పూడ్చేటప్పుడు న్యూటన్ బంధువులు ఏదో ట్రిక్ చేసి వుంటారనీ, సారవంతమైన ఎరువును మట్టిలో కలిపి వుంటారనీ అనుమానించారు. న్యాయాధికారి కొంతమంది పనివాళ్ళను పిలిపించి మొలిచిన గడ్డినంతటినీ పెరికించాడు.

పనివాళ్ళందరూ పని ముగించుకుని వెళ్లేటప్పటికి సాయంత్రం అయింది. కానీ, న్యాయాధికారి తృప్తిగా గాలి పీల్చుకున్నాడో లేదో, ఉదయానికల్లా అదే చోట మళ్ళీ అడుగు ఎత్తున పచ్చగడ్డి ప్రత్యక్షమైంది.

న్యాయాధికారికి ఏం చేయాలో తోచలేదు. "నేను నిర్దోషిని....నిర్దోషిని" అన్న

జాన్ న్యూటన్ కేకలు చెవుల్లో గింగురుమంటుంటే, ఈసారి పనివాళ్ళచేత అతను మొత్తం సమాధినే తొలగించమన్నాడు. గోతిలో శవాన్ని పాతేస్తూ అతని బంధువులు ఆ మట్టిలో ఏదైనా కలిపివుంటారనే అతని అనుమానం. లేకపోతే వర్షఋతువులో కూడా పూరిక పుల్లనైనా పుట్టించని ఆ నిస్సారమైన మరుభూమిలో అంత పచ్చగడ్డి పుట్టడమేమిటి?

పనివాళ్ళు న్యూటన్ శవాన్ని మరోచోట రాళ్ళగుట్టగా వున్న స్థలంలో పూడ్చారు. న్యాయాధికారి నమ్మకస్థులయిన నలుగురిని శ్మశానం చుట్టూ కాపలా కూడా పెట్టాడు.

మళ్ళీ ఉదయానికి, కొత్తగా పూడ్చిపెట్టిన సమాధి గొయ్యి తప్పిన ఏమో ఇసుకలోకి పైన పచ్చగా దట్టమైనగడ్డి మొలవడంతో ఎవ్వరికీ వారే ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరిచారు. ఇక న్యాయాధికారి అవస్థ వర్ణనాతీతం. పట్టణంలో జరిగిన ఈ విషయం

ఏమిటో అతనికి అంతుపట్టలేదు, నిజంగా న్యూటన్ నిర్దోషి ఏమో అన్న అనుమానం తొలిసారిగా మొలకెత్తింది. అయినా, ఒక నిర్దోషి శిక్షించబడ్డాడనుకున్నా కూడా, అతను తన చావుకు ముందుగా చెప్పిన మాటలు నిజం కావటమేమిటి?

"ఆ న్యూటన్‌గాడు నిజంగా నిర్దోషి. అతని నుంచి తనానికీ నిదర్శనమే ఆ పచ్చిగడ్డి."

"మాయదారి మనిషిగా ఉన్నాడన్నా! శాకశోత్తే ఏమిటీ చోద్యం! ఇందులో ఏదో మోసమే వుండాలి."

"నిష్కారణంగా శిక్షిస్తే మానైనా పాపమై కరుస్తుందంటా అంటే యిదేనేమో!" యిలా రకరకాల వ్యాఖ్యానాలు, సానుభూతులు పుకార్లు ప్రదర్శించారు కొంతకాలంపాటు న్యూటన్ "గుండెల్లో మొలక!" కేసును గురించి అప్పారికే కాదు మొత్తం వేల్స్‌దేశం అంతా వింతగా చెప్పుకున్నారు. రోజులు గడిచేకొద్దీ యీ క్రేజు తగ్గుతూ, చివరకు అది పూర్తిగా మరుగున పడిపోయింది.

అయితే మొత్తానికి మొత్తం కథ మళ్ళీ ఈ మధ్యనే డిసెంబర్ '72లో వెలుగులోకి రావటానికి కారణం వేల్స్ యార్క్‌షైర్ నివాసి రాబర్ట్ మైకేల్. ఆయన ఒక పెద్ద బిజినెస్ మేగ్నెట్. మోంట్‌గమరీ షైర్‌లో తన నివాసానికని పెద్ద ప్లాట్ కొనుక్కుని ఒక అందమైన భవనాన్ని కట్టించుకున్నాడు. అక్కడ వున్న అతనికి తన భవనం వెనుక ఒక చిన్న టెన్నిస్ కోర్టుకూడా వుంటే కాలక్షేపానికి అనువుగా వుంటుందని అనుకున్నాడు. వెంటనే దానికి తగిన ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాడు.

పచ్చగడ్డితో రెల్లు పొదలు, రాళ్ళ రప్పలతో వున్న ప్రదేశాన్ని ఒకరోజు పూర్తిగా క్లీన్ చేయించాడు. చక్కటి ఎర్రమట్టి మైదానం వంక తృప్తిగా చూసుకుని, మరునాటిరోజు బుల్‌డోజర్లను రప్పించాడు. మైదానంలోకి వెళ్ళిన అతనికి గుండె గుభేలు మంది. క్రితం రోజు లేని పచ్చిగడ్డి ఆ రోజున ఒకచోట గుబురుగా అడుగు ఎత్తువరకు మొలిచివుంది.

రాబర్ట్ ఆశ్చర్యపోతూ కాలితో పచ్చిగడ్డిని క్రిందకు నొక్కాడు, మెత్తగా సిల్కులా గడ్డి అతని కాళ్ళక్రింద నలిగిపోయింది. బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నా ఆ పచ్చగడ్డి అక్కడెలా మొలిచిందో అర్థం కాలేదు. సరే లెమ్మనుకొని దాన్నికూడా మళ్ళీ చదును చేయించాడు. పచ్చగడ్డి నేలను గునపాలతో, పారలతో త్రవ్వి పట్టి పెళ్ళగించి, తీసిపారేశారు. ఆ తర్వాత నీళ్ళు చల్లి నేల చదును చేశారు.

అంతా చేసి, మరునాటి దినం చూసే సరికి మళ్ళీ పచ్చగడ్డి ప్రత్యక్షం.

రాబర్ట్ స్వతహాగా భయస్థుడు కాదు. అయినా ఒక్కరోజులో అంత ఎత్తున మొలిచిన పచ్చగడ్డి చూసేసరికి అతని గుండెలు గుబగుబలాడాయి. అంతకు

క్రితం రోజున అదే పచ్చగడ్డిని తీసి పారేసిన చోటు దగ్గరకు వెళ్ళి చూశారు ఎక్కడి మట్టిగడ్డలు అక్కడే వున్నాయి. బుర్ర గోక్కుంటూ తిరిగి వచ్చాడు. తనకు ఆప్తులయిన నలుగురైదుగురితో ఆ విషయం చెప్పాడు.

అందరూ తలో మాట చెప్పి నవ్వుకున్నారు కాని చివరకు నాలుగు రోజులు వరుసగా జరిగిన ఆ విచిత్రాన్ని చూసి కళ్ళు తేలవేశారు. చివరకు వారి ద్వారానే ఈ మిస్టరీ అందరికీ తెలిసిపోయింది.

పత్రికలవాళ్లు, దెయ్యాలన్నా భూతాలన్నా ఏమిటో తెలుసుకోవాలని ఆశించే యువకులు, సైంటిస్టులు – ఇకరేమిటి అందరూ మట్టిలోని మిస్టరీ ఏమిటో తెలుసుకోవాలని ఉబలాటపడ్డారు.

కొందరు పచ్చగడ్డిని, మరికొందరు ఆ నేలను పరిశీలించారు అందులో వారికి ఎలాంటి ప్రత్యేకతా కన్పించలేదు. ఇతర ప్రదేశాల్లో ఎలా వుంటాయో – అవీ అట్లాగే వున్నాయి. మరి అయితే ఈ విచిత్రం ఏమిటి?

రాబర్టు కుతూహలంకొద్దీ ఒకసారి పచ్చగడ్డి మొలచినంతమేరా అడుగుల లోతున ఒక గొయ్యి తవ్వించాడు. తవ్వించి తీసిన మట్టిలో శవంకాదు గదా, ఆ శవంతాలూకు చిన్న ఎముక కూడా కన్పించలేదు. ఆ మట్టిని పారేయించి, గోతి నిండుగా సిమెంటుతో నింపి, పైన సన్నగా చదును చేయించాడు. ఇక అది మొలిస్తే ఈ సిమెంటు [illegible]లో నుండి మొలవాలి "ఐ డోంట్ థింక్ ఇట్ విల్ కమ్. ఐ బెట్ మై హెడ్" అన్నాడు రాబర్టు.

పందెం మాట దేవుడెరుగు గాని మరునటి రోజు పచ్చగడ్డి మొలిచింది. సిమెంటులోనుంచి కూడా అది ఎలా మొలుచుకు వచ్చిందన్న ప్రశ్నకు మాత్రం సమాధానం దొరకలేదు.

ఆ విధంగా అనేక ప్రపంచ వింతై కూర్చుంది. అటు తర్వాత ఎంతోమంది ఎన్నెన్నో ప్రయోగాలు పరిశోధనలు అన్నీ చేశారు కాని మళ్ళీ మళ్ళీ మొలుచుకు వస్తున్న ఆ పచ్చగడ్డి రహస్యాన్ని మాత్రం ఛేదించలేకపోయారు.

కొందరు అల్ట్రా వయొలెట్ కెమేరాలతో ఫోటోలు తీసి కళ్ళకు కనిపించని దెయ్యాలు లాంటివి ఏమైనా దొరుకుతాయేమో అని కూడా చూశారు. అలాగూ వారికి జవాబు దొరకలేదు.

మనిషిని చంద్రమండలానికి పంపించగలిగేటంతటి శక్తి సామర్థ్యాలు మనం సంపాదించగలిగినా, మనకు తెలియని రహస్యాలు, మనం విడదీయలేని చిక్కులు ఇలాంటివి యింకా ఎన్ని వున్నాయో! నిజంగా యిది ఒక వింత ప్రపంచమే మరి!

కళా వాహిని

మదరాసులోని తెలుగు మహాజన సమాజంకు చెందిన సాంస్కృతిక విభాగం కళావాహిని ఆగస్టు మాసంలో రెండు మంచి ప్రదర్శనలేర్పాటు చేసి కళాహృదయుల కానందం చేకూర్చింది. ఆగస్టు నాలుగో తేదీన శ్రీ ప్రఖ్య శ్రీరామమూర్తి విరచితమైన 'పణి' నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. ఉత్కంఠను చివరివరకూ కాపాడేలా ప్రదర్శించబడిన ఈ నాటకంలోని ప్రధానపాత్రలలో శ్రీ జె. వి. రమణమూర్తి, శ్రీ జె. వి. సోమయాజులు, కుమారి పి. విజయలక్ష్మి నటించారు. శ్రీ పి. జగన్నాథ్ సమకూర్చిన బ్యాక్‌గ్రవుండ్ ఎఫెక్ట్స్ చెప్పుకోతగినవిగా ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ సందర్భంలో కళావాహిని తన సభ్యులకు అద్భుతగానామృతాన్ని పంచి ఇచ్చింది. కుమారి మండపాక శారద - వయసుకు చిన్నదే అయినా-తన పేరు సార్థకం చేసుకొనేంత మధురమైన సంగీతంతో ప్రేక్షకుల హృదయాలపై చెరగని ముద్ర వేసింది ('మహాగణపతి' అనే ప్రార్థనతో ప్రారంభమైన ఆనాటి సంగీత కచేరిలో 'కళ్యాణ వసంతం' చారుకేసి రాగాలు. కొన్ని అష్టపదులు జావళులు కలుపుకొని చివరన ఇటీవల విడుదలైన కొన్ని తెలుగు చిత్రాలలోని పాటలు శారద అద్భుతంగా గానం చేసింది. మధ్యలో లలిత సంగీతమూ, కొన్ని సినిమా పాటలు పాడి శ్రోతల కానందం కలుగజేశారు ఆనంద్ అనే ఓ యువగాయకుడు. మద్రాసు నగరంలోని తెలుగువారికి ఎనలేని సేవ చేస్తున్న కళావాహిని సంస్థకు ఇటీవల శ్రీ పి. వి. రమణయ్య (రాజా) తన వైవాహిక రజతోత్సవ సందర్భంలో 616 రూపాయలు డొనేట్ చేశారు. ఈ విషయాన్ని ప్రకటించిన కళావాహిని మెంబర్ ఇన్‌చార్జ్ శ్రీ పాలగుమ్మి మోహనరావు, శ్రీ రమణయ్య దంపతులకు శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ, కళావాహిని తల పెట్టిన సత్కార్యం నెరవేర్పుటకు 'కళావాహిని భవన నిర్మాణ నిధికి' తెలుగు ప్రజలు ఇతోధికంగా సాయమొనర్ప వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

కుమారి శారద

(జనవరి 1974లో ప్రారంభమయ్యే రసవత్తరమైన సీరియల్ వివరాలు వచ్చే సంచికల్లో....)

కె.వి.వి. బ్రహ్మానందరావు

కొద్ది గంటల క్రితం అమితమైన ఆందోళనతో విశాలను చూడాలని ట్రెయిన్ దిగుతే, ఆ ఆత్రుత, ఆందోళన తీరిపోయి ఆవేదన మాత్రం గుండెలో మిగిలిపోయింది. కళ్ళు అప్రయత్నంగా చెమర్చాయి. ఏవేవో జ్ఞాపకాలు బుర్రలో చొచ్చుకుంటున్నాయి జ్ఞాపకాలకు దూరంగా జరిగిపోవాలంటే-యీ ఊరికి దూరంగా జరిగిపోవాలి. మానవుడి మందకొడి తనానికి ప్రతీకగా ట్రెయిన్ లేటు. కారణం లేని ఆమె చావుకు ఆలోచించి, ఆలోచించి మనస్సు చాలా హైరానా పడిపోయింది.

చిన్నప్పుడు నాతోపాటు పిచ్చుల పిట్టగా ఈ పొలాల గట్లు వెంట 'బావా! బావా!' అంటూ తిరిగిన విశాల యిక మళ్ళీ జీవితంలో తారసపడదంటే ఏదో విరక్తి వ్యక్తంగాని బాధ కల్గాయి. ప్లాట్ ఫారమ్ మీద ఫెన్సింగ్‌ను ఆనుకొని పైన ఎగురుతున్న పక్షులవంక చూస్తూ నిలిచాను, గతాన్ని వర్తమానంతో ముడిపెట్టలేక.

ఎవరో నా దగ్గర వచ్చి రొప్పుతూ నిలబడ్డట్టు వుంది. ప్రక్కకు తిరిగి చూసాను. మామయ్య కొడుకు 'రామం'. ముఖంనిండా పట్టిన చెమట, నిలబడే తీరు పరుగెట్టుకు వచ్చాడని చెపుతుంది. కళ్ళతో ప్రశ్నించాను. జేబులోనుండి పర్సు తీస్తూ "యింటి దగ్గర మర్చిపోయావు బావా." అన్నాడు.

మౌనంగా అంది పుచ్చుకొన్నాను.

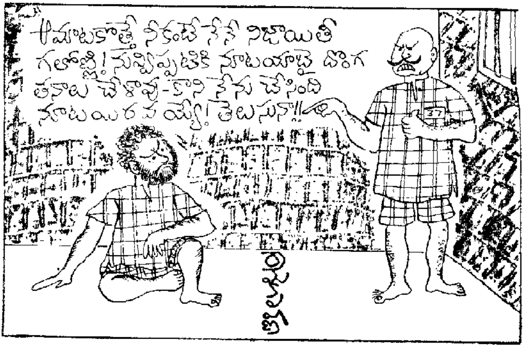
"బండి లేటా బావా."

"అవునవును – గంట లేటట." రెండు నిమిషాలు నిలబడి "అయితే నేను వెళ్లొస్తాను బావా." వెళ్ళబోయే రామం కళ్ళలో నీరు. చిన్న కుర్రాడైనా అవ్యక్తమైన బాధ అతని చూపులో వుంది. వెళ్ళిపోబోతున్న రామాన్ని ఆగమని సౌంజ్ఞచేసి నా చేతిలో వున్న పర్సు తీసి పది రూపాయల కాగితం యివ్వబోయాను.

"వద్దు బావా! యిప్పుడు నా కెందుకు" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు. మనస్సు ఆర్ద్రిత చెందింది. రైలు పట్టాల మధ్య నడుచుకుంటూ పోతున్న రామం రెండు సార్లు వెనుదిరిగి చూసాడు. అలా చూస్తూ వెళుతుంటే, ఉన్న బంధాన్ని త్రెంపివేస్తున్నట్లు అనుబంధాన్ని త్రోసివేస్తున్నట్లు నాకు అనిపించింది. ఈ లోకపు బంధాలను త్రెంచుకున్న విశాల చావుకు నేనే కారకుడనైనట్టు అందరూ చూచే చూపులో స్పష్టంగా కనిపించింది. యిన్నాళ్ళు పెరిగిన ఆ యింటిలో పరాయి వాడిగా ఆ కొద్దిసేపూ ఫీలయ్యాను. తెలిసిగాని, తెలియకగాని ఏ తప్పు చేసినట్టు లేదు. చేసిందల్లా ఒక్కడే—పెంచి పెద్ద చేసిన మావయ్య మాట కాదనడం. అయినా దానికి యిప్పటి సంగతికి ఏ విధమైన సంబంధం లేకపోగా అందరి కళ్ళలో వ్యక్తం అయ్యే భావన నన్ను మరీ బాధ పెట్టింది. నన్ను ఏ దృష్టిలో చూసినా నేను కాదనడను కాని చావును మనిమనికోరుకుని వెళ్ళిపోయిన విశాల తిరిగి మాత్రం రాదు. తిరిగి రాని విశాలను ఆఖరుసారిగా చూడలేకపోయాను. నిన్న బండి దిగేటప్పటికి విశాల పరిస్థితి ఏలా వుందో తెలియదు. ఆత్రంతో యిల్లు చేరితే అప్పటిదాకా ఉంచబడ్డ విశాల స్వస్థానికి చేరిపోయిందని తెలిసి పిచ్చివాడిలా అచ్చటకు పరుగు పెట్టాను. విశాల శాశ్వతంగా వెళ్ళిపోతుంది. ఇప్పుడుచూడకపోతే జీవితంలో ఎన్నడూ చూడడం సాధ్యపడని మనిషిని ఆఖరుసారిగా చూడలేకపోతాననే బాధ గుండెలో మెలి తిరిగిపోయింది. పరుగువంటి నడకతో చేరి అచట దృశ్యాన్ని చూసి నిలబడిపోయాను. జీవితపు చీకటి వెలుగులలో తోడునీడగా వెన్నంటి నడువగలనని బాసచేసి, అగ్నిసాక్షిగా కట్టుకున్న యిల్లాలి చితికి నిప్పుముట్టించి, కట్టుకున్న దాని హక్కును కాపాడుకుంటున్నాడు మధు.

పరిసరాలను పరికించగా కాలుతున్న కాష్ఠం మీదకంటే నా మీదే అక్కడ వాళ్ళ దృష్టి నిలిచి వుంది. వాళ్ళ దృష్టిని తప్పించుకునే ప్రయత్నంలో దూరంగా చెట్టుక్రింద నిలబడి శూన్యంలోకి చూస్తున్న మావయ్య కనిపించాడు. ఒక్క అంగలో అక్కడకు చేరాను. నన్ను చూసి "వచ్చావా! విన్నూ, విశాల వెళ్ళిపోయింది-తనకు చేసిన అన్యాయానికి కుమిలి కుమిలి ఏడ్వమని వెళ్ళిపోయింది."

ఇంకా

అన్నాడు. అసలు అన్యాయం ఏమిటో అంతుపట్టలేదు. జ్వలిస్తున్న చితి నుండి జ్వాలలు పైకి లేస్తున్నాయి. లేచిన జ్వాలా, ఆక్రందనలా వుంది. ఆ ఆక్రందన వినక బలవంతాన చితి పేర్చినట్టు నా హృదయం ఎగిసిపడింది. మనిషిగా పుట్టి ఎన్నో కోర్కెలు అనుభవించి, అనుబంధాలను ఆత్మీయతను అందరికి పంచి తుదకు మోహావేశాలను త్రెంచుకుని ఎవరికి చెందనట్టు, ఏమీ పట్టనట్టు వెళ్ళిపోయే జీవితం వొట్టి భ్రమ. ఈ జీవి బ్రతుకు అనే మనుగడలో ఏర్పరుచుకునే బంధాలు ఒక నాటికి విచ్ఛేదం కాక తప్పదు. మనిషి ఒక మైనపు బొమ్మ. అది నీటిలో ఉంటేనే స్థిరంగా కొద్దికాలం పాటు వుంటుంది. ఈ నీరు అనే మిథ్య కరిగిపోయి జీవితం మైనపు బొమ్మలా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు కరిగిపోక తప్పదు. ఒక అందమైన బొమ్మ పగిలిపోతే ముక్కుపచ్చలారని పసి పిల్లాడిలా దుఃఖిస్తున్న మావయ్యను ఎలా ఊరడించాలో చేత కాలేదు. కళ్ళనిండా జారుతున్న కన్నీటి పొరను తుడిచి పెట్టడం ఎవరి తరం కాదు. చితి ముందు నిలబడ్డ మధు నన్ను చూసి వచ్చాడు.

"సారీ మధూ .... యిలా జరుగు ...." పూర్తిగా చెప్పలేక నా నోరు మూగపోయింది. ముఖంలో చూడలేని నిర్లిప్తత నిర్వేదం నింపి "అంతా దైవలీల" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు, వెళ్ళిపోతున్న మధువంక చూసిన మావయ్య కళ్ళలో క్రోధం, హేయభావాన్ని చూడగలిగాను. నా వంక చూసి, "విస్సూ! ఈ జీవితంలో భగవంతుడు ఎందుకో యింత నిర్దయగా శపించాడోయ్, కాకపోతే అది గుండెల్లో

చిచ్చు రగిల్చిపోతుందా, పచ్చని బ్రతుకును నాశనం చేసుకుంది. ఏమిటో వెధవ జీవితం. నేను అనుకున్నది ఎప్పుడు జరిగిందిలే. నువ్వు ఆనాడు పెళ్ళికి తల ఊపి ఉంటే నాకు ఈ నాడు యిలా జీవితాంతం ఏడ్చే బాధ తప్పిపోను. నువ్వు కాలదన్నినా దాని మనసు మాత్రం నిన్నే కలవరించింది. అందుకే ఆఖరి ఘడియల్లో నీకు టెలిగ్రామ్ యిచ్చాను. బాధపడే యోగం ఉంటే విధిలిఖితాన్ని మార్చుకోవడం మన తరం కాదు." మాటల్లో నిష్ఠూరత, నిరాశ, నిబిడీకృతమైన వేదన. ఏం మాట్లాడాలో, ఏలా మాట్లాడాలో అర్థంకాని అయోమయ పరిస్థితి. యిద్దరి నడుమ నిశ్శబ్దం నిలబడింది. చితిపూర్తిగా కాలకముందే విశాలతో ఉన్న అన్ని బంధాలను పూర్తిగా త్రెంపేసుకుని ఇంటికి బయలుదేరాం. ఊహ తెలియని వయస్సులో విశాలతో ఆడిన ఆటలు, ఒకే యింటిలో పుట్టి పెరిగిన అనుబంధం, ఆత్మీయత మనస్సులో ముళ్ళలా గ్రుచ్చుకుంటోంది. తిరిగి గుమ్మంలో కాలుపెట్టే సరికి అత్తయ్య బావురుమంది. "ఆనాడు కూతురును కాదన్నాడు – మళ్ళీ ఈ రోజు కళ్ళ నీరు తుడవటానికి వచ్చినట్టున్నాడు" ఎవరు ఉన్నారో గమనించే స్థితిలో లేను. ఆ యింటి వాతావరణం పాతదే అయినా అప్పటి పరిస్థితి మాత్రం కొత్తగా వుంది. ఓ మూల కూర్చుని మౌనంగా బాధపడే మావయ్య. ఒక ప్రక్క అత్తయ్య ఏడుపు చూడవచ్చిన వారి పరామర్శలు చూచే సరికి శరీరంలో వణుకు ప్రారంభమైంది. ఆ స్థితిలో, ఆ క్షణంలో వెళ్ళిపోవాలను కుంటే – ఆ పరిస్థితిలో అంత సబబు గాదనిపించింది. ఉద్యోగరీత్యా మరునాడు చెప్పక తప్పలేదు. వీధి చివరిదాకా సాగనంపడానికి వచ్చిన మావయ్య 'యిన్నాళ్ళు నువ్వులేకపోయినా అది వుండేదని సరిపెట్టుకునే వాళ్ళం. అది పోయింది. ఆ ఆశా తీరిపోయింది. నువ్వు దూరంగా వెళ్ళిపోతున్నావు మా రెండు జీవితాలకు యిక ప్రశాంతి లేదు. అప్పుడప్పుడయినా రావడానికి ప్రయత్నించు" మాటల్లో పొర్లుకొస్తున్న కన్నీరు ఉంది. నేను బయలుదేరేటప్పటికి మధు ఎక్కడా కనిపించలేదు. మావయ్యను అడిగాను, "ఎవరికి తెలుసు .... కట్టుకున్న దానిని ఆలనా పాలనా చూడకుండా విలాసాలతోనే దాని జీవితాన్ని నాశనం చేశాడు. కర్మ కాలి యిలాంటి వాడు దొరికాడు." అలా మధు మీద అంత అభాండం వెయ్యడం నాకు నచ్చలేదు. తలపు తీసుకుని స్టేషన్‌వైపు నడిచాను. ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాను 'విశాల చావే' విస్మయంగా తోచింది. విశాల చావుకు నా బాధ్యత ఏమైనా వుందా – అనే ఆత్మ పరిశీలనలో గతం గుర్తురాక తప్పలేదు. ఒకరోజు భోజనాల దగ్గర "5 ఏళ్ళు వచ్చాయి కదూ ముహూర్తం పెట్టించేస్తాను" అన్నాడు మావయ్య.

వడ్డిస్తున్న అత్తయ్యా, తింటున్న మావయ్యకూడా నా నుండి వెలువడే సమాధానానికి ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తున్నారు. యింత హఠాత్తుగా ఈ ప్రస్తావన ఎప్పుడో ఒకప్పుడు వస్తుందని తెలుసు. తెలుసుండికూడా ఏం చెప్పాలో ఎన్నడూ ఊహించలేదు. దానికి కారణం యిటువంటి ప్రస్తావన ముఖా ముఖీ రావడం యిదే ప్రథమం కనుక. నిమిషాలు కదులుతున్నాయి. కంచంలో నా చేయి కదలలేదు.

''ఏం అంటావు'' ఇక చెప్పక తప్పదనిపించి “నాకు యిప్పట్లో వివాహ ప్రసక్తి లేదు. జీవితంలో ఏం తక్కువో తెలియదు–కాని ఏదో ఉంటే బాగుండుననే తపన వుంది. నా వయస్సులో వుండే అనురక్తిపోయి విరక్తి భావం ఏర్పడింది. అది ఒక పట్టాన పోదు. మీదుమిక్కిలి విశాలను నేను ఆ దృష్టితో....చూ ...డ ...లే....దు”. నా మాటలు వింటూనే అత్తయ్య ఈసడింపుగా గదిలోంచి వెళ్ళిపోయింది. ఎప్పటినుండో కిటికీ దగ్గర

నిలబడ్డ విశాలను అప్పుడే చూశాను. నా చూపును తప్పించుకుంది. బిడ్డలా పెంచి నందుకు వాళ్ళ కోరికను మన్నించి, నేను ఏర్పరుచుకున్న పరిధి దాటి ఈవలకు రాలేకపోయాను. నన్ను పెంచడంలో ఏమైనా కొద్దో గొప్పో స్వార్థం ఉండి ఉంటే అది ఈ విషయంలోనే కావచ్చు. ఒకవేళ వివాహం అలాంటిది కాకపోయినా పసిపిల్ల అందుబాటులో వుండడంవల్ల అలాంటి తలంపు కలగడం అతి సహజం. విశాల అంటే ప్రేమ, అభిమానం వున్నాయి కాని ఆ పవిత్రతను అపవిత్రం చేయలేను. వాళ్లు ఎప్పటినుండో అనుకొని వుండవచ్చు. ఆ అనుకుని వున్న ఈ విషయాన్ని నేను కాదు పొమ్మంటే వాళ్ళ మనస్సు పడే ఆవేదన భరింపరానిదే. బాధతో అలసటతో నా గదిలోకి వచ్చి కళ్లు మూసాను. గదిలో వెలిగిన లైటుకు కళ్లు విప్పి చూసాగా ఎదురుగా మంచినీళ్ళ గ్లాసుతో నిలబడ్డ విశాల కనిపించింది. ఆమె వంక చూడాలంటే ఎప్పుడూ లేని భయం గుండెలో ఆవరించి ఏదో నిస్సత్తువ వొంటి నిండా నిండుకుంది. చేతిలో గ్లాసును బల్లమీద పెట్టి నిలబడింది. నిలబడ్డ విశాల ముఖం తెల్లగా పాలిపోయింది. ఆమె అలా నించోవడం ఏదో చెప్తుందనే భ్రాంతిని కలిగించింది. కాని ఏమీ చెప్పలేదు. నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరుస్తూ — "క్షమించగలవా" అన్నాను. ఆ అర్థింపు అసమంజసంగా నాకే తోచింది. "ఎందుకు—బావా నిన్ను క్షమించడం" అంటుందేమో నని ఆశగా చూసాను. అలా అనలేదు, అసలు పెదవే కదల్చలేదు. కాలం ఎంత భయంకరమైందో అప్పుడు అర్థమైంది. గదిలో ఉన్న యిద్దరు మనుష్యుల అంతరంగాలలో మాటలు కొల్లలు. అవి పెదవి దాటి మాత్రం బయటకు రాలేవు. ఇంకా భయపెడుతున్న నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరుస్తూ "నేను రేపు విశాఖపట్నం వెళ్తున్నాను. అక్కడ మా స్నేహితుడు ఉద్యోగం చూస్తానంటే..."

"ఏం బావా! భయపడి పారిపోతున్నావా". ఆ మాటలు గుండెల్లో గ్రుచ్చుకొన్నాయి. ఆ మాటకు సరైన సమాధానం ఉన్నట్టు అన్పించక ఏం చెప్పలేక—ఏదో చెప్పాలనే తపనలో "నువ్వు ఎలా అనుకున్నా సరే! ఏలా ఊహించినా సరే....కాని... ఒకటి మాత్రం గుర్తు చేయాలి. నిన్ను నాకిచ్చి కట్టబెడతారనే భయంవల్లమాత్రం కాదు. చిన్నప్పటినుండి నాతో పెరిగిన నీ స్నేహం నేను మరువలేను. అదివాక తీయని అనుబంధం ఆ బంధం స్నేహబంధంగా కలకాలం నా గుండెలో నిలిచిపోతుంది. నీ జీవితంలో పెనవేసుకున్న ఈ స్నేహ లతను కించపరచేలా ప్రవర్తించి వుంటే నన్ను క్షమించు. ఇంకో మాట వింటానంటే నాకు తెలియని విరక్తి నన్ను ఆవరించి ఈ సంసార సుఖాలకు అతీతంగా బ్రతికేయాలనే వాంఛ నాకెందుకో మనస్సులో

నాటుకొనిపోయింది. ఈ వైరాగ్యం, ఈ వేసులుబాటు జీవితం వెనక కొద్దో గొప్పో ఆధ్యాత్మిక చింతన వుందేమోనని అనుమానం యిప్పుడిప్పుడే కల్గుతుంది. ఎందుకో తెలియని జీవితంలో ఏదో పరమార్థం అన్వేషించాలనే వెర్రి తపనలో వుండి నీ అందమైన జీవితాన్ని నా పిచ్చి ఆలోచనలకు ఎరగా వాడుకోలేను, నీ కంటికి నచ్చినవాడిని నువ్వు....' చెప్తూ విశాలకంత చూసాను. కళ్ళనిండా నిండుకున్న కన్నీరు చెంపలమీద ధారాపాతంగా కారుతుంది. కారే కన్నీటిని ఆపుకోలేకో, లేక నా నుంచి దూరంగా జరిగిపోవాలనే సంకల్పంతోనో గది దాటి వెళ్ళింది. ఆమె మనస్సు పడే బాధను తలచుకుంటే హృదయం జాలితో నిండిపోయింది, నన్ను నేను పరిశోధించుకుంటే నావల్ల తప్పు లేదనిపించింది. ఆ కాస్సేపు క్షోభతో సతమతమైన మనస్సు ఉదయం నిద్రలేచేటప్పటికి కాస్త కుదుట పడింది. ఉదయం లేవగానే మావయ్యకు నా నిర్ణయం చెప్పాను. నేను అనుకున్నంత ఆశ్చర్య పడకపోవడం నన్ను ఆశ్చర్య చకితుణ్ణి చేసింది. సామాన్యంగా అంతుపట్టని మనస్తత్వంగల మావయ్య ఏ కాస్త బాధ పడినా పైకి వ్యక్తం కానీయడు. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే సంపకాలు పంచే కొట్టు అమీనా మనస్తత్వం. ఇంత మంచి మనుష్యులకు దూరంగా పారిపోవడానికి ప్రయత్నించే నా సంకుచిత మనస్తత్వం

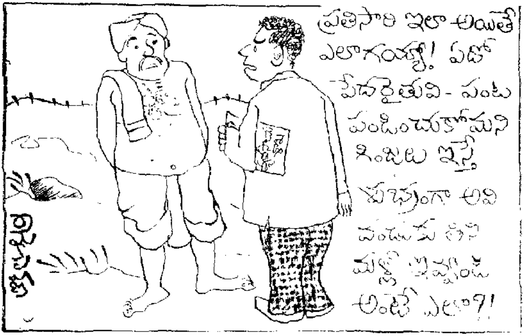
నాకే బోధపడని స్థితి అప్పటిది. పడే ముందు విశాల గురించి ప్రత్యేకంగా చూడగా వెనక వరండాలో శూన్యంలోకి చూస్తూకూర్చుంది. ఆ కళ్ళలోని దైన్యాన్ని దీనత్వాన్ని చూసి పలకరించడానికి భయం వేసింది ఎదురుగా నుంచున్న నన్ను చూసి నావైపు తిప్పింది. ఆ చూపులో జాలి, ప్రేమ,అనురాగం అంతకన్నా నిస్సహాయత నిండివున్నాయి. ఏదో భయంకరమైన నుడి గుండాలలో బలవంతంగా త్రోయబడే మనిషి రక్షించమని అర్థించే చూపులా వుంది. చూపుకు తట్టుకుంటూ, శక్తిని అంతా కూడదీసుకొని "వెళ్తాను విశాలా"

అని చెప్పగలిగాను.

"ఊ...." ఆ స్వరం ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో తెలీదు. కానీ అది అసమ్మతో, సమ్మతో అంతకన్నా తెలియదు. ఏదీ అర్థం కాకుండానే వెనుదిరగబోతూ 'బావా' అన్న విశాల పిలుపు విని ఆగాను.

"అంతమైన మనుష్యుల - మనసులు యింత వక్రంగా ఎందుకు ఉంటాయో అర్థం కాదు నాకు. నీ నీడలో కలకాలం నిలిచిపోదామనుకుంటే నువ్వు నా నీడ అంటేనే భయపడి పారిపోతున్నావు. కన్నెగా నేను కన్న కలలు నా కళ్లముందే కడతేరిపోయాయి. ఒక ఆడదాని మనస్సు యిన్నాళ్ళు నువ్వు అర్థం చేసుకోలేదంటే నీ తప్పు కాదు అది కేవలం నా ఖర్మ. నా మనస్సులో మొగ్గగా నీ రూపం పెరిగిన నాడే నువ్వు దాన్ని త్రుంచి వేయవలసింది. ఈనాడు వున్న బంధాన్ని త్రెంచివేసిపోతూ ఈ శోభను, చిన్నను నా వరం చేసిపోతున్నావు. వెళ్ళు బావా! వెళ్లు. కనీసం అప్పుడప్పుడు రాలేకపోయినా ఉత్తరాలైనా వ్రాస్తూ వుండు" అన్న విశాల మాటలు చురకల్లా తగిలాయి. విశాఖపట్నం చేరుకున్న అనతికాలంలోనే ఉద్యోగం దొరకడంతో కొంతవరకు మనస్సులో చెలరేగే సంఘర్షణను మరచిపోయాననే చెప్పాలి. ఆ తర్వాత నెలకే విశాల పెళ్ళిపీటలమీద కూర్చుంది. అందగాడు, స్థితిపరుడు, మధును చూసిన తరువాత విశాలకు తగినవాడే అనిపించింది. మధు అన్ని విధాల విశాలను సుఖపెట్టగలడనే భావము కలిగింది. అతని ప్రక్క ఏమీ పట్టనట్టు తనకేమీ సంబంధం లేనట్టు తలవంచుకున్న విశాల మొఖంలో అలసత్వభావం తొణికిసలాడి, ఆశలను వాసలను అమ్ముకున్న మనిషిలా నిరుత్సాహం, నిర్లిప్తతా, నిలువునా నింపుకుని నిలబడి వుంది. పెళ్ళికూతురులో ఉండవలసిన ఉత్తేజం, ఉత్సాహం రవ్వంతలేదు. సునుసిగ్గు దొంతరులలో తాళి కట్టిన భర్త చేష్టలను క్రీగంట గమనించి పులకించిపోయే కొత్త పెళ్ళికూతురు ఛాయ అంతకన్నా లేదు. రెండు మూడుసార్లు తల ఎత్తిన విశాల. నన్ను చూసి యిష్టం లేనట్టుగా మొఖాన్ని దించేసుకుంది. ఆమె చూసిన చూపులోని అయిష్టతకు మనస్సులో ఏదో ప్రేరణ జరిగి కొంచెం యిబ్బందిగా ఫీలయ్యాను. మావయ్య బలవంతంమీద ఆ నాలుగు రోజులు ఉండక తప్పలేదు.

మళ్ళీ యింతలోనే వూహించని పరిస్థితులలో రావడం, వచ్చి విశాల కనిపించక, ఇంకెప్పుడూ కనిపించని చోటుకు వెళ్ళిపోయిందన్న కఠోర సత్యాన్ని ఎదుర్కొనవలసి రావడం జరిగింది. తాను చచ్చి సాధించింది ఏమిటో అర్థంకాకపోగా అసలు చావుకు కారణం బోధపడలేదు. విశాల చావుకు కారణం పెళ్ళిచేసి తన బాధ్యతను నిర్వర్తించిన మావయ్యా? తాళికట్టి తన దానిగా చేసుకున్న మధా? మావయ్య అనుకోవడానికి అంతకారణం కనిపించదేమో. ఒక వేళ మధు అయితే!

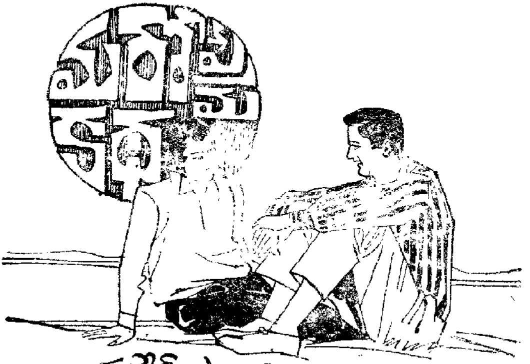
ఏమోకావచ్చు. భార్య పట్ల సరైన ఆదరణ చూపించక-భార్యాభర్తల మధ్య చెలరేగే వివాదం చిలికి చిలికి గాలి వాన అయి ఒక నిండు ప్రాణం బలి తీసుకోడానికి ప్రేరేపించి ఉండవచ్చు. నా ఊహకు అందింది సరైనదే అనిపించి, మధు అంటే మంచి అభిప్రాయం సడలి ఒక న్యూనత భావం ఏర్పడింది. దానికి తగ్గట్టుగా సన్న మావయ్య అన్న మాటల్లోని భావం మరింత నా వూహను ధృఢపరిచి, మధే పూర్తిగా, స్పష్టంగా, సహేతుకంగా విశాల చావుకు కారకుడని నిర్ణయం చేసేసాను. తెగని ఆలోచనలు ప్లాట్ ఫారమ్ మీద ట్రయిన్ రాకతో నిలిచిపోయాయి. కదులుతున్న ట్రెయిన్‌లో కూర్చుని ఈ పొలాలు-పొలాల మధ్యనున్న దేవతల గుళ్ళు మళ్లీ ఎప్పటికి చూస్తానో అనే తలంపు కలగానే గుండె అరల్లో పొర్లుకొన్న [illegible] కళ్లు చెమర్చాయి. ట్రెయిన్ అప్పుడే గేట్ దాటా వచ్చింది, గేటు ప్రక్కనే ఉన్న శ్మశానంలో అందాలన్నీ త్రెంచుకపోయిన విశాల శేషాలు కడసారి చూడాలనే తలంపు కల్గి కళ్ళతో నిన్నటి ప్రదేశాన్ని వెదుకుతే అక్కడి దృశ్యం చూసి [illegible] నివ్వెరపోయాను. నిన్నటి ప్రదేశంలో మిగిలిఉన్న చితా భస్మం ముందు ముకుళిత హస్తాలతో నిలబడ్డ మధు నా కంటికి నలుసులా మెదిలాడు. అతనిగురించి నేను అనుకున్నది పొరపాటు అని గ్రహించడానికి ఆదృశ్యం చాలు. అయితే విశాల చావుకు కారణం మావయ్య కాదు మధు అంతకన్నా కాదు. యిక మిగిలింది నేనే. ఏమో [illegible] ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది.

❋

అగ్నిని ఉరితీయండి అను జీ. ఒ.

— కె. శివారెడ్డి —

శవాలయినా
మనిషికొక ఫైరింజన్ కాపలా పెట్టండి.
ఎటువంటి నిప్పు ఎక్కడా ఉండరాదు.
మంటనేది పనికిరాదు
ఆకలనేది మంటల్లోకెల్ల గొప్పమంట
ఈ మధ్య పరిశోధనల ద్వారా ఋజువయింది.
ఆకలి వెధవలు దేశద్రోహులు.
ఆకలి మాట వదిలేసి ఆధ్యాత్మికంగా ఆలోచించండి.
మంటే కాదు
వేడనేది పనికిరాదు—ఎక్కడయినాసరే!
చలి, చీకటి మన వారసత్వాలు.
జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి మరి.
శవాల్లో అయినా సెగ ఉండరాదు.
ఒకళ్ళకంటె ఎక్కువ ఒక్కడ ఎవ్వరూ గుమిగూడరాదు.
రెండు పుల్లల్లా—రెండు శవాలయినా రాచుకుంటె
నిప్పు రావచ్చు—నిప్పును నిషేధిస్తున్నాం.
చూస్తున్నాం
సాంప్రదాయికంగా సూర్యుణ్ణికూడా పాతెయ్యాలని.
ఎవ్వరూ తల పైకెత్తరాదు.
సాధ్యమైనంతవరకు కళ్ళు తెరవరాదు.
కళ్ళ రెప్పల్ని కుట్టేయండి.
కళ్ళు లేకపోయినా—నత్తలు బతుకుతున్నాయిగా—
ఆనంద ప్రదాత నిద్ర
ఎక్కువగా నిద్రపోండి.... ఆరోగ్యం—
పగల్లా నిద్రపోయి—రేత్రి గోగాడండి.
అగ్నికి వారసులయిన రచయితల్ని వెతికి పట్టుకుని ఉరితీయండి.
ఎందుకంటే—తగుచర్యలు—తీసుకున్నా—వాళ్ళు
గాలిమీద గీతాలు రాసి—గుండెల్లో—జనం గుండెల్లో ప్రసారం చేస్తారు.
నిప్పు చల్లి పెంచడం వాళ్ళ పని—వృత్తి కాబట్టి
వాళ్ళతోపాటు అగ్నిని ఉరితీయండి.

గణేష్ పాత్రో

సీరియస్

"నాకు పెళ్ళయింది. ఇష్టం లేకుండా అయింది. శకుంతల అన్నట్టే అయింది. జడ పదార్థానికి ముడివేశారు నన్ను. కానీ ఇంత గొప్ప ఆశయాలున్న మీరు — నా మనసు తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నించారా? మా అమ్మా, నాన్నా పడుతున్న ఆతృతతో సరిపుచ్చుకున్నారే గాని, నా మాట మీ కెందుకు తట్టలేదు? జబ్బుంది. అది మీకు కావాలి. మీ అమూల్యమైన మంచితనం ఖర్చు కావాలి. అదే ధ్యాస. గాని, పెళ్ళి చేసుకొనే యోగ్యత, జబ్బు పిల్లలకి లేదన్న సమాజం—ప్రేమించే గుండెలు కూడా ఉండకుండా చెయ్యలేదండి! పెళ్ళయిన తర్వాత యంత్రంలాగా మీ వెంట వచ్చేశాను. మీతో సర్దుకోడానికి ప్రతిక్షణం మనసారా కోరుకుంటున్నాను. కానీ మీరే చెప్పారా? బావ నిర్దోషని! అతనేపాపం ఎరుగడని? మీతో నేనన్నాను కూడా అప్పటికే. 'అతను నాకు ద్రోహం చేశాడు— అతన్ని నేను ప్రేమిస్తున్నా'నని! అవునా? అయినా మీరతని అమాయకత్వాన్ని ఋజువు పర్చి బావమీద నాకు సానుభూతి కలిగేట్టు చేశారు! నాకది నచ్చక్కరలేక పోయినంతవరకే

జడపదార్థాన్ని నేను. గానీ అది అబద్ధమని మీరు తెలియపర్చగానే నాలో తిరిగి జీవం నిండుతుంది. అలా ఎవరైనా చేస్తారండీ? లోకంలో చూడండి. ఎంత ఈర్ష్య? ఎంత కుళ్ళు?! భార్య మరో మగాడి గూర్చి మాటాడినా సహించరే? మరి మీరు నా బావ గూర్చి నాతో అంత హితవుగా మాటాడొచ్చునా? అందరిలాగ ఎందుకు ప్రవర్తించకూడదు? ఎందుకు క్రమశిక్షించి కన్నెర్ర చెయ్యకూడదు? తెలివి లేని మంచితనం ఎందుకండీ...?

శ్యామలరావు నివ్వెరపోయి వింటున్నాడు.

''ఇంతెందుకు? లోకం దాకా పోనక్కర్లేదు. మా బావ సంగతి చూడండి! నేను బాగా చిన్నదాన్నిగా ఉన్నప్పుడు, మా నాన్నగారు ఉద్యోగాల కోసం గాలిస్తున్నప్పుడు కొన్నాళ్ళు హౌరాలో ఉండేవాళ్ళమట. నాకు గుర్తులేదు. మా యింటి పక్క బెంగాలీలు చాలా మంచివాళ్ళు. మాతో సరదాగా గడుపుతూండేవారట. వాళ్ళకి సునీల్ అని ఒక కొడుకున్నాడట. ఆ కొడుకుని నా మొగుడని చెప్పుకుంటూ నవ్వుకునే వారట. ఆ పసితనంలో ఊహ తెలియని రోజుల్లో పిల్లలం ఆడుకుంటూ వుంటే ఒంటిమీద బట్టకూడా కట్టుకోవాలని తెలియని మాకు, కట్టుకోని పరిస్థితిలోనే ఒక ఫోటో తీశాడట ఆ సునీల్ తండ్రి! కాపీ మా అమ్మ కిచ్చాడు. – ఇంతలో రాజశేఖరం మామయ్య ప్రయత్నించి రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో మా నాన్నకి ఉద్యోగం వచ్చేట్టు చూసి, రమ్మని టెలిగ్రాం యిచ్చాడు. మేం వొచ్చేశాం. ఆనాటినుండీ మేం నేటి దాకా హౌరా ఎలా వుందో ఎరగం. మా పొరుగు వాళ్ళేమైపోయారో అంత కంటే యెరుగం...

అనుకోకుండా ఆ మధ్య పాత ఫోటోలు తిరగేస్తుంటే ఆ ఫోటో కింద పడింది. ఇద్దరు పిల్లలు కళ్ళకి ఇంపుగా, చూడ ముచ్చటగా వుండి. ఒక మూలగా ఆడుకుంటూ ప్రపంచంతో సంబంధం లేనంత బిజీగా గడుపుకోవడం – నాకు తమాషాగా కనిపించి 'ఎవరు'ని మా అమ్మ నడిగాను. జరిగిన కథ చెప్పిందమ్మ. నాకు నవ్వొచ్చింది. గానీ మా బావకో? ఈర్ష్య. తనతో తర్వాత చెప్పినపుడు 'అంత భద్రంగా దాచుకున్నావన్నమాట' అనేశాడండీ! నాకు భయం వేసింది. అమ్మకిచ్చేశాను. ఆ వయసులో నాకు మరో ఫోటో లేదు అందులో నేను చాలా ముద్దొస్తున్నాను. ఆ ఫోటో నాకు చాలా ఇష్టం. గానీ అమ్మ దగ్గర్నుండి తీసుకుని చింపిపారేసేవరకూ మా బావ వూరుకోలేదు. చింపేశాను.''

ఆగింది సరోజని.

ఏదో ప్రారంభించి మరేదో చెప్పుకు పోతున్నట్టు అనిపించింది శ్యామలరావుకి.

''గానీ చింపేయించాడంటే ఎందుకట

జరిగిన కథ

శ్యామలరావు, కృష్ణమోహన్ స్నేహితులు. మానసికంగా బాధపడే అమ్మాయిని మాత్రమే పెళ్ళి చేసుకోవాలని శ్యామలరావు ఆశయం. కృష్ణమోహన్ ప్రేమించిన సరోజనికి ఫిట్స్ జబ్బు ఉండడంతో వారి పెళ్ళికి అతని తల్లి ఒప్పుకోదు. శ్యామలరావుకు సౌదరాణి విచిత్రంగా పరిచయమయింది. ఆత్మహత్య చేసుకోబోతున్న సౌదరాణిని ఆ ప్రయత్నంనుంచి విరమించేలా చేశాడు. చిన్న వయసులోనే విధవైన తన చెల్లెల్ని చేసుకోమన్న స్నేహితుడు సాహూ కోరికను నిరాకరిస్తాడు శ్యామలరావు. ఫిట్స్ జబ్బు ఉన్న సరోజను చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకుంటాడు. కృష్ణమోహన్ తల్లి ఆడిన నాటకంతో శ్యామలరావు, సరోజల పెళ్ళి జరిగిపోతుంది. సరోజ నెమ్మదిగా కృష్ణమోహన్‌ని మరిచిపోయి శ్యామలరావుని హృదయపూర్వకంగా ప్రేమించసాగింది. కృష్ణమోహన్ తన భర్త స్నేహితుడనీ, అతనికి తెలియకుండా ఎన్నో నాటకాలాడి తన పెళ్ళి జరిపించారని తెలిసిన సరోజ కృంగిపోతుంది. కృష్ణమోహన్‌కిచ్చి చేసే ఉద్దేశ్యంతో అతని మేనమామ కూతురు సుజాతను తీసుకొచ్చి తమ యింట్లోనే పెట్టుకొనే నిర్ణయానికి వస్తారు కృష్ణమోహన్ తల్లిదండ్రులు. సుజాత తన చిలిపితనంతో కృష్ణమోహన్‌ని ఆకట్టుకోసాగింది. శ్యామలరావు హైదరాబాదు కాపురం పెట్టాడు. అతనితో పాటు సాహూ అతని చెల్లెలూ కూడా వెళ్ళారు. శ్యామలరావుకి సరోజనికీమధ్య కృష్ణమోహన్ విషయంలో ఘర్షణ వచ్చింది.

నంటారు?" మళ్ళీ చెప్పసాగింది, "నా మీద ప్రేమ. నేను పూర్తిగా అతని సొత్తే కావాలని పాపం ఆరాటం. ఆ ఆరాటం ఎందుకుంటుంది? నా అవసరం అతనికెంత గనుక! మీకు తెలీదండీ!! నేను కాకపోతే మరో జబ్బు మనిషి, మరో లోటు మనిషి. మరో నిస్సహాయురాలు, అంతే! ఎందుకని ఒకరికొకే అంకితం కావడం వైయక్తికమైన ఆసక్తికి నిదర్శనం! ఎవరికైతేనేం కాను అంకితమై పోతే చాలునన్నదే ఆదర్శం, అనాసక్తమైన ఒక ధర్మం! కాపురాల్లో ఒకరి పట్ల ఒకరు ధర్మాలు నిర్వర్తించడం కంటే, ఒకరిమీద ఒకరు ఆసక్తి పెంచుకోవడమే చాలా ప్రధానమైంది. పెద్ద మాటలు మాట్లాడుతున్నానేమో! అంతేసి మాటలు మాటాడే అర్హత నాకు లేదేమో...! గాని ఆ గౌరవం మీరిచ్చారు. అసలు నేను మాట్లాడుతున్నానా? ప్రకాశంగా ఆలోచిస్తున్నాను. వినండి. మీ ధర్మం నాకు గౌరవనీయమైందే. గాని ప్రేమాస్పదం

కాలేదు. నేను చాలా మామూలు మని
షిని. ఈర్ష్యలేని ప్రేమ ప్రేమే కాదని
మా బావ నాకు నమ్మకం ఏర్పరచేశాడు
అది నిజం కూడా! ఎందుకు నిజమో
తెలుసా? ఇప్పుడిప్పుడే మిమ్మల్ని నేను
ప్రేమిస్తున్నాను గనుకనే, మీకూ
కుముదినికీ సంబంధం వుందని తెలియ
గానే ఈర్ష్య పడుతున్నానండీ నేను.
బాధ పడుతున్నాను.''

శ్యామలరావు ఆశ్చర్యపోయాడు.

''ఏమిటి?'' అడిగాడు.

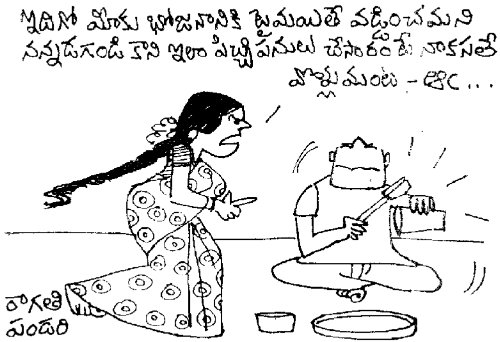
''ఏం కాదా? ఇంతవరకూ మీరు నాకీ
నిజం చెప్పలేదు. నిజాన్ని దాయడం
అబద్ధం ఆడటం కంటే పెద్ద తప్పు.
అలాంటి తప్పులు మీలాంటి వారు
చెయ్యకూడదు.'' ప్రయత్నపూర్వకంగా
నవ్వింది సరోజిని.

''లేదు. నిజాన్ని దాయడమేం లేదు.
గానీ మా మధ్య సంబంధం ఏం లేదు''
నిజాయితీగా జవాబు చెప్పాడు శ్యామల
రావు

''అదిగో, అబద్ధం కూడా ఆడేశారు.''
మళ్ళీ నవ్వింది. ''అక్కర్లేదండీ! అబద్ధం
కొన్నిచోట్ల గౌరవంతో ఆడతాం.
మరికొన్నిచోట్ల పిరికితనంతో చెప్తాం!
గానీ ఈ రెండూ మీకు నా వద్ద వుప
క్కర్లేదు. మీ యిద్దరికీ ఏ సంబంధం
వుంటే నాకేం? కట్టించుకునే దాన్న
యితే_మీరు అసంకల్పితంగా కుముదినికి
స్నానం చేస్తున్నప్పుడు ఎదురుపడడం,
ఆ క్రీడలుగా చిత్రించుకోవాలి. అపద్ధ
ర్థంగా మీ తోటలో అనుకోవడం,
అవసరంగా మీరు పూనుకున్నారను
కోవాలి. మీ ఇద్దరిమీదా అనుమానంతో
దావిడ భర్త గుండె ఆగి మరణించినట్లు
తెలిసి, నేను నెత్తి బాదుకుని ఏడవాలి.
అన్నకి మెతుకులు వండి పెట్టడంకోసం
కుముదిని మనతో ప్రయాణం కడితే,
అది మీ పన్నాగమనుకుని నేను మీతో
యుద్ధం చెయ్యాలి. గానీ ఇవేవైనా
చేస్తున్నానా? లేదు. నా కెందుకు?
మీరు నాకు నీడ నిచ్చారు నా
మెడలో తాళి కట్టారు. ఆ సౌభాగ్యం
కొరవడుతుందనేగా మీ బాధ? తాళి
బొట్టుకోసం తపించి పోతున్నాననేగా
మీ బాధ? అది తీరిపోయింది.''

''సరోజనీ! నువ్వు ఎప్పుడూ లేనంత
ఎక్కువగా, ఎక్కువ క్రూరంగా
మాటాడుతున్నావు. సరోజనీ! ఇదన్న
నీకు కుముదిని చెప్పిందా?'' ఆవేదనతో
శ్యామ్రావడిగాడు.

''ఏం, ఇప్పుడు కుముదినిమీద విరు
చుకు పడతారా నన్ను? పాపం ఆ పిల్ల
చెప్పాలని చెప్పలేదు. అమాయకంగా
మనింట్లోంచి మీ ఫోటో కొకదానిని
ఎత్తుకుపోతూ నాకు పట్టుబడిపోయింది.
ఎందుకనడిగితే ఏడ్చింది. దబాయిస్తే
నిజం చెప్పింది. చెప్పింతర్వాత నేనేమీ
అనలేదు సుమండీ కుముదినిని! ఓదా
ర్చాను. బుజ్జగించాను. బాధ పడొద్దని
చెప్పి, నా కథకూడా చెప్పాను. చివ
రికి నవ్వించాను కూడా! ఈ పాపం

పెట్టుకొని ఇంటికి రావడం మానేయొద్దని మరీ మరీ చెప్పాను. అయినా రావడం మానేసింది లెండి.''

ఇంత కథ తనకి తెలియకుండా ఎప్పుడు జరిగిపోయిందో — శ్యామలరావు ఆశ్చర్యపోయాడు.

సరోజని మిత్రికానిలాగ, వేదాంతిని లాగ నవ్వింది.

''ఎందుకండీ అలాగ కంగారు పడతారు? ఇద్దరం ఒకరి కొకరం సరిపోయాం కదా? దేనికదే దానిదే...?

''కాదు సరోజనీ!'' శ్యామలరావు ఖండించాడు. ''నీ పరిస్థితికి సరైన కారణాలున్నాయి. నిన్ను నువ్వు చులకన చేసుకోకు. నీ మీద నాకు ఇప్పటికీ ఏలాంటి దురభిప్రాయం లేదు. గాని నన్ను గూర్చి నువ్వు హీనంగా అనుకోవడంచే నాకు బాధగా వుంది. కుముదినికీ నాకూ మధ్య సంబంధం అంటూ ఏం లేదు సరోజనీ! ఆ అమ్మాయిమీద జాలిపడ్డాను. ఆవిడ బ్రతుకు నాకే కాదు, ఎవరికైనా జాలి గొలుపుతుంది. జాలి ప్రేమంటావా? ఒక పరిస్థితిలో కుముదినిని పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్న మాట నిజమే! గానీ అది ప్రేమతో కాదు.''

''కరెక్టు!'' సరోజని అందుకుంది. ''ప్రేమతో కాదు, జాలితో! అంతేనా? 'జాలి ప్రేమంటావా' అని అడిగారు. నేనే మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను. జాలి ప్రేమంటారా? కాదు! నన్ను జాలితోనే కదూ మీరు చేసుకున్నది? గానీ నాకు జాలి అక్కర్లేదండీ! ప్రేమ కావాలి! మమత కావాలండీ! ఒకరి జాలికి

బ్రతకడం నా కిష్టం లేదండీ! నన్ను ప్రేమించే మనిషి ఈ భూమ్మీద నే, నాతోనే జీవిస్తూ వుండగా నేను మరొకరి జాతకంతో జీవితాన్ని కైంకర్యం చేసుకోవలసిన అవసరమేమిటి చెప్పండి?'' మళ్ళా సరోజని జాలిగా ఏడవసాగింది.

శ్యామలరావుకి కంగారు వేసింది.

“చూడు సరోజనీ, నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను.”

“అబద్ధం! నా డబ్బును ప్రేమిస్తున్నారు. లోకంలో అనేకులు, పెళ్ళాల డబ్బును ప్రేమిస్తారట! గానీ మీరు ఇదేం ఖర్మో నా డబ్బును ప్రేమిస్తున్నారు. నా మీద జాలి పడుతున్నా రంతే. గానీ ఈ పని దేముడిని పట్ల చూపుంచేది కదండీ? అవివేకం మీ జాలి నాలా అనుభవించక దా? నా కవసరమా?''

సరోజని వేసిన ఆ ప్రశ్నతో తండ్రి చెప్పిన సాక్షి నాటి ఉదాహరణ స్ఫురణకు వచ్చింది శ్యామలరావుకు. అయితే తాను నష్టపోతున్నాడా? స్వార్థపరుడా మండిపోతున్నాన్నా?

“మీరు కొలువలేని ఆశయాన్ని నా కోసం వృథా చేస్తున్నారు.” అదే మాట సరోజని అన్నది. “కొంతమంది సరోజం బురదలో ఉండకూడదని, జాలిపడి పైకేసి సుఖంలో నెట్టుకుంటున్నారు. నీరు కారు, అన్నీ కంపోసి పెంచుతున్నారు. గానీ మీ అమృతమంతా మట్టిపాలు. మీకు మిగిలేది నష్టాలు, కష్టాలు! ఈ సరోజం ఇలాగే నేలపాలు!'' వెర్రిదాని లాగ నవ్వుతూ అక్కడినుండి కదిలి వెళ్ళింది సరోజని.

శ్యామలరావు అవాక్కైగా కూర్చున్నాడు. అన్యాయం చేసిన పాపంతో పాటు, అవసరం లేనిచోట ఖర్చుచేసిన నష్టంపోకటి, రెండూ వెనక్కి తీసుకునే వీలుపడని నేరాలు చేశాడు తను. అయితే తన జీవితం అసంపూర్తిగానే కడవరకూ మిగిలి పోతుందా? తను సరే, సరోజని మాటేమిటి?

నెమ్మదిగా బయటకు నడిచాడు.

దేముడికి బుద్ధిలేదా? దేముడివల్లనే ఈ అసంబద్ధమయిన ప్రతిష్టంభన తన సంసారంలో కలిగింది. ప్రేమించడం నేర్చుకుంటున్న సరోజని, తనను నిశ్చయంగా ప్రేమించి, మోహన్‌ని మరచిపోయే క్షణం లేదు. తానే మరిపించేవాడు. గానీ వీలులేకుండా చేసింది దేముడిని. దేముడికి తనేం ద్రోహం చేశాడు. తానుగా ఏమీ తగాలు కల్పించ లేదు కదా? తన నెందుకు ఇరికించింది?

సాహూ వుంటున్న ఇంటివైపు వడి వడిగా నడవసాగాడు, శ్యామలరావు. అదొక నాలుగిళ్ళ వాటి. ఇరుకు గదులు ఇరుకు జీవితాలు. తనతోనే సాహూని వుండమంటున్నాడు శ్యామలరావు, గానీ తండ్రికి జడిసి మానేశాడు సాహూ.

తలుపు తోసి లోపలి కెళ్ళబోయే సరికి గది భీభత్సంగా వుంది. ఒక మూల దేముడిని ముడుచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది. సాహూ వెర్రివాడి

లాగా గదంతా చిందులు తొక్కుతున్నాడు.

"హాం చేస్తాను. ఏడిచావంటే నరికేస్తాను. చేసిన పని చాలనట్టు ఇంకా ఏమిటి పురాణాలా? వెంటనే బయల్దేరు. మనూరు దిగబెట్టేస్తాను. అసలు నాన్నకీ ఈ విషయం తెలిస్తే ఏం చేస్తాడన్న భయమేమైనా వుంటే నీకు?" చివరి వాక్యంలో ఆవేశ మొచ్చిందేమో, ఒక్క ఉదుటున వెళ్ళి శ్యామలని జుట్టు పట్టుకున్నాడు సాహూ. ఆ వూపుతో గోడకేసి బాదేసే వాడేగానీ శ్యామలరావు అడ్డుకున్నాడు. 'మతి పోయిందా?" అంటూ వెనక్కి లాగి మంచంమీద సాహూను కూర్చోబెట్టాడు. అతని పక్కనే తనూ కూర్చున్నాడు.

"పోతోంది శ్యామలరావ్! మతి పోతోంది. చిన్నప్పటినుండీ ఒకేచోట కలిసి మెలిసిన చెల్లెలు, మనసు తెలిసిన చెల్లెలు, నా సొంత చెల్లెలి కంటే ఎక్కువగా చూసుకుంటూన్న చెల్లెలు నాకు దగా చేస్తే మతి పోదూ?" ఉస్సురని తల పట్టుకున్నాడు.

"ఏం జరిగింది సాహూ?" నెమ్మదిగ అడిగాడు శ్యామల్రావు.

"అడవిలోని ప్రేమ లేఖలు..." వాక్యం పూర్తి కానందానే సాహూకి కోపం వచ్చింది. మంచంమీద నుండి

చెయ్యెత్తి లేచిపోయాడు. శ్యామలరావు మరొకమారు అడ్డుకున్నాడు. "ఇది మాలో తప్పు ఘటించింది శ్యామూ. మొగుడుంటుండగానే నిన్ను ప్రేమించింది. మొగుడు చచ్చిన మూడో రోజున నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానంది. నువ్వు సుఖంగా మరొకరితో కాపరం చేసుకుంటున్నా కూడా-ఇంకా నువ్వంటే దీనికి బులపాటం తీరలేదు. ఆదేదో చాలా గొప్ప పవిత్రమైన ఆరాధన అనుకుని జాలిపడుతుంటే, మరి ఈ రంకు తిరుగుడేంటి? దీన్ని నగానికి చీరేసినా తప్పుందా? నా జాలిని అవకాశంగా వాడేసుకుంది కదాని పాతేస్తే పాపమా—? ఇందాకా నాతో ఈ ప్రూరొచ్చింది?"

కుముదిని మరి నిభాయించుకోలేక పోయింది. ఏడుస్తూ గోడకి తల బాదుకో సాగింది. "ఒద్దు, ఒద్దు. అన్నయ్యా! అంత లేసి మాటలనొద్దు. చంపేస్తే చంపెయ్యి ఒక్కమారే! నేనే పాపం ఎరగను. భగవంతుడే సాక్షి. నీ పాదాల సాక్షి, అన్నయ్యా! నేనెప్పుడైనా నీతో అబద్ధం చెప్పానా? ఎంత తుచ్ఛమైన బలహీనతైనా దాచేనా? నేనేం ప్రేమ లేఖలు రాయలేదు. నేనెవ్వడితోనూ రంకు వేషాలు వెయ్యలేదు. ఆ కుర్రాడే రాత్రి చుట్టి విసిరాడు కాగితం. అది వుత్తరమని గాని, ఒకరు విసిరేరని గాని నాకు తెలిసే తెలీదు. ఊరికే మడత విప్పి చూశాను. చదవగానే కాళ్ళు వణికి పోయి, నాకు తెలీకుండానే తలెత్తి చూస్తే ఎదురుగా వాడు నవ్వుతూ కనిపించాడు. నేనున్నా లేనన్నయ్యా! వాడే నవ్వాడు. ఇంతలో నువ్వొచ్చావు. అంతే! దేవుడు తోడు. నీతోడు." చేతనైనన్ని ప్రమాణాలు చేసి అన్నని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నాలు చేసి అలిసి పోయింది కుముదిని. తల రెండు చేతులతో పట్టుకొని ఏడవసాగింది.

"అంతే అయితే, నేనడిగే దాకా ఎందుకు చెప్పావు కావు?" అడిగాడు సాహు.

"ఎలా చెప్పాలో తోచలేదు. చెప్తే నువ్వు వాడ్ని నరికేస్తావు. అందుకు జడిచాను" జవాబు చెప్పింది.

"జడిచేవు నువ్వు! నీ జడుపు అలుసుగా తీసుకుని వాడు నీ దగ్గరికి వస్తాడు. అప్పుడూ జడిసిపోతావు. ఇక అంతే! నువ్వు చచ్చేదాకా జడవాల్సిందే. ఇలాంటివి కొంటనే చెప్పాలి కుముదినీ!" చెప్పుదిగా శ్యామ్రావన్నాడు.

"ఛ ఛ! దాని మాటలు నమ్ముతావేం శ్యామ్రావ్? నీవు కుర్రా? రంకు నేర్చినవ్వు, బొంకు నేర్వనా...?"

"అన్నయ్యా," కుముదిని అరిచింది, "పనిమోక్షు రంకు. రంకని అగనకు. ఏం చెప్తుంటే నీకర్థం కాదా? నీకు నమ్మకం లేకపోతే, పద ఆ కుర్రాడినే అడుగుదాం పద!" అంటూ నిరసంగా వాలిపోయిన కుముదిని, ఒక్కమారు పులి లాగ లేచిం

సాహం నివ్వెరపోయాడు.

"ఛీఛీటిది, రక్షపడతారా?" వారించాడు శ్యామలరావు.

"ఫరవాలేదు. పదిమార్లు అన్న చేత కులటననిపించుకోవడం కంటే పది మంది ముందు వేశ్యనాయపరాలినని బుజావు కావడమే మేలు. పదండి."

"నోర్ముయ్!" సాహూ చిరాకుపడ్డాడు. "ఎదురుగా పరాయి మగాడు నిలబడివుంటే ఏమిటీ రంకెలు?"

"మగాడా?" దెబ్బతిన్న పులి పిల్లలాగ ముందుకొచ్చింది.

"ఏం మగాడు? ఇతనూ మగాడే! నువ్వూ మగాడివే! అందరూ మగాళ్ళు, మగాళ్ళు, మగాళ్ళు! లోకంనిండా లెక్కలేనంత మంది మగాళ్ళు. మొగుడ్లేక, నిస్సహాయంగా, మోడుబారిపోయే ఆడబ్రతుక్కి తోడుగా నిలబడే మగాడొక్కడూ లేకపోయినా—నన్ను ఎద్దేవా చేసి, నాకు కట్టడి బెట్టి, నామీద నిందలు వేయడానికి; నన్ను గురిచూసి రాళ్ళు వాడవడానికి, చుట్టూ చేరి లొట్టలు వేయడానికి కోలెడంత మంది మగాళ్ళు. నా మీద జాలికురిపించే తమాషా నెపంతో నాలో మమతలు రేపే మగాళ్ళు, నా స్త్రీ నోరూ కొంత్తుసని నిజం చెప్పినా, ఆడముండని గనక అబద్ధమే ఆడుంటానని రంకులుగట్టే మగాళ్ళు—ఆవేశపడి ఆక్రోశిస్తే, రంకెలెయ్యొద్దు అసహ్యంగా వుంటాయనీ జడిపించే మగాళ్ళు. పాప్వ మగాళ్ళు!!" గయ్యాళిలాగ విరుచుకుపడిన చెల్లెల్ని చూస్తే సాహూకి చెప్పరానంత జుగుప్స కలిగింది.

పగిలిపోయిన అగ్నిపర్వతంలాగ కుముదిని సెగలు కక్కుతూ ఎదురుగా నిలబడుంటే శ్యామలరావుకి మొహం కంగారు వేసింది.

తన రెండవ పరాజయం! కాదు, తన పరాజయం రెండవవైపు. అటూ యిటూ ఓడిపోయిన తనని, ఆశయం వెక్కిరిస్తోంది మనసులో! సరోజని బ్రతుకులో తన ఆదర్శం పరిహసిస్తోంది. కుముదిని పరిహాసంలో తన గొప్పతనం ముక్కలై పోయింది.

కుముదిని నేదో అడగాలని వచ్చిన శ్యామలరావు, కుముదిని అడిగిన దానికి జవాబులేక అప్రతిభుడైపోయాడు.

మాటాడకుండా బయటికి కదిలాడు శ్యామలరావు.

మాటాడలేక కూర్చుండిపోయాడు సాహూ.

మాటలేమీ లేక మౌనంగా నిలుచుంది కుముదిని. (సశేషం)

---

* "నిజాయితీ అంటే ఏమిటి నాన్నా?"

"నిజాయితీ అంటే—నువ్వూ, నీ స్నేహితుడు కలిసి బ్యాంకుకు వెళ్ళారనుకో! అక్కడ క్యాషియర్ నీకు 50 రూ. ఇవ్వబోయి 60 రూ. ఇచ్చాడనుకో పొరపాటున. అప్పుడు నువ్వు ఆ ఎక్కువిచ్చిన 10 రూ.ల్లోను నీ స్నేహితుడికి 5 రూ. వాటా ఇవ్వాలి! అది నిజాయితీ అంటే......"

—రంకిరెడ్డి రాము, కాకినాడ-3.

వస్తు విశేషములు

సుగుణ

ఉప్పు

"ఉప్పే పస రుచుల కెల్ల" అన్నారు పెద్దలు. కారం, పులుపు లోపించినా పదార్థాలు తినగలం గాని ఉప్పు లేకుండా తినలేము. అంతేకాకుండా వైద్య విధానాల్లో కూడ ఉప్పు ఉపయోగపడుతుంది.

గొంతు నొప్పి చేసినప్పుడు మెత్తని ఉప్పు (టేబిల్ సాల్ట్) ఒక టీ స్పూను తీసికొని వేడి నీళ్లలో వేసుకుని 5, 6 సార్లు పుక్కిలిపడితే నోరు, గొంతుక శుభ్రపడి శ్లేష్మము, నొప్పి తగ్గుతుంది. దంతాలవాపు, పళ్లనొప్పి వచ్చినపుడు ఉప్పు వేడిచేసి గుడ్డలో వేసి కాపడం పెడితే తగ్గుతుంది.

వేసవికాలంలో నిమ్మరసంలో చక్కెరకు బదులు చిటికెడు మెత్తని ఉప్పు నీళ్లలో కలిపి తాగితే వడదెబ్బ తగలదు. వేసవి కాలంలో చెమటద్వారా శరీరంలోని ఉప్పు బయటకు పోతుంది. అందువల్ల ఆ రోజుల్లో ముఖ్యంగా, ఉప్పు కొంచెం అధికంగా తీసుకోవడం అవసరం. చంటి పిల్లలకు చల్లటి నీళ్లలో చిటికెడు మెత్తని ఉప్పు వేసి ఎండాకాలంలో రోజుకు 2, 3 సార్లుగా స్పూనుతో తాగిస్తూంటే వడదెబ్బ తగలదు. నీరసం రానివ్వదు. తలనొప్పి, కడుపులో నులినొప్పి వచ్చినపుడు ఒక గ్లాసు నీళ్లలో ఒక చెక్క నిమ్మరసం పిండి, అర టీ స్పూను ఉప్పు వేసుకు తాగితే నొప్పి తగ్గి సేదదీరినట్లుంటుంది. కొబ్బరి నీళ్లలో (ముఖ్యంగా బొండాలలో) శరీరానికి ముఖ్యమైన పొటాషియం సాల్టు ఉన్నది. కాబట్టి జ్వరం వచ్చినప్పుడు, డయేరియాకు జాండీస్‌కు కొబ్బరి బొండాల నీళ్లు ఎక్కువగా తీసుకుంటే మంచిది కలరా వచ్చినపుడు, ఆపరేషన్ తరువాత రోగి నీరసించినపుడు, డాక్టర్లు ఉప్పు నీటినే సెలైన్, పేరుతో రక్తనాళాలద్వారా రోగి శరీరంలోకి ఎక్కిస్తారు.

చిన్న చిన్న దెబ్బలను, గాయాలను, పుండ్లను కూడా ఉప్పు నీటితో కడిగి శుభ్రపరచవచ్చును. (డెట్టాల్‌కు బదులుగా ఉపయోగించవచ్చును.) పిప్పి పన్నుకు ఉప్పు కొంచెం కలిపి మెత్తగా నూరిపెడితే బాధ తగ్గుతుంది.

సహాయం అర్థిస్తున్నట్లు మానేజరువంక చూశాడు రమేష్. ఒక్కసారి అతనివంక అదోలా చూసి-అంతలోనే దృష్టి మరో వైపుకి మరల్చుకున్నాడు మానేజరు.

రమేష్‌కి అతని భావం అర్థమైపోయింది

ఆశ అణగారిపోగా - పరాజితుడిలా తలవంచుకున్నాడు.

కస్టమర్ తాలూకు పాదాలు అతి స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

రమేష్ కన్నుల ముందు - జీవితం ఒకసారి భయంకరమైన కోరదాని ఝళిపించి బెదరించినట్లయింది.

"సైజు సరిపోతుంది. లేసులు బిగించు." కుర్చీలో విలాసంగా కూర్చున్న కస్టమర్ అధికారం చలాయిస్తూ ఆజ్ఞ జారీచేసి-పాదాలను మరింత ముందుకు జాపాడు.

రమేష్ గుండెలు జలదరించాయి.

ఒక్కసారి గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

ఆ పాదాలు....వాటిని తను ముట్టుకోవాలి!

ఆవేశం అణుకుని-మనసుకి కళ్ళాలు వేసి గట్టిగా బిగించి-ఎలాగో కర్తవ్యం నిర్వహించాడు.

"నైస్....థాంక్యూ" కస్టమర్ హుందాగా అడుగులు వేస్తూ కౌంటర్ వద్దకు నడిచాడు.

మానేజర్ దూరంగా జరిగిపోగా-విధిలేనట్లు బిల్ బుక్ అందుకున్నాడు రమేష్.

ఎభై రెండు రూపాయల ఎనభై పైసలు!

సేల్స్ పూర్తయ్యాక - సేల్స్‌మెన్ పెదవులపై నర్తించే కస్టమర్ తృప్తి యొక్క మందహాసం రమేష్ పెదవులపై వికసించలేదు.

"మీ పేరు" యాంత్రికంగా అడిగాడు.

పాడుపడిన నూతి అడుగునుంచి-జీవి

తను అట్టడుగు మెట్టుమీదనుంచి వస్తున్నట్లు రమేష్ కంఠం చాలా అసహజంగానూ బలహీనంగానూ వుంది.

గర్వంగా బదులు చెప్పాడు కస్టమర్. అతను మాత్రం విజయం పొందినట్టు నవ్వుతున్నాడు.

ఓడిపోయిన మనిషిలా నీరసంగా బిల్ అందించి డబ్బు తీసుకొని కౌంటర్‌లో వేశాడు రమేష్.

పెద్దసేల్ ముగించిన సంతోషం అతని ముఖంలో ఛాయా మాత్రంగా అయినా లేదు. రాబోయే కమిషన్ అంకె అతని కన్నులను కొంచమయినా కాంతివంతం చేయడం లేదు. అతని ముఖంలో కనీసం ఆశ తాలూకు చిహ్నాలుకూడా లేవు.

జీవితంలో అతి ముఖ్యమైన దేమిటో కోల్పోయినట్లు; చేదు నిజాలు ఆకళింపు చేసుకుంటున్నట్లు, విలువలు కోల్పోతున్నట్లు- దీనంగా చూస్తూ అక్కడే నిలబడిపోయాడు.

ఆ కన్నులలో శ్రావణ మేఘాలవంటి దట్టమైన అసంతృప్తి. అతని శరీరం - వేలకొలది గొంగళి పురుగులు ప్రాకుతున్నట్లు జలదరిస్తోంది.

ఏమిటీ బ్రతుకు?

రమేష్‌కి దుఃఖం వచ్చేస్తూంది.

"కంగ్రాట్స్....మంచి సేల్ కంప్లీట్ చేశావు" మానేజర్ అభినందించాడు.

పుండు మీద కారం జల్లినట్లనిపించింది రమేష్‌కి.

"చాలా డిప్రెస్ అయినట్లున్నావ్.... వెళ్ళి టీ తీసుకురాకూడదూ!"

సానుభూతి చూపుతున్నట్లున్నాడు మానేజర్.

కపటం. - కృతజ్ఞతలయినా చెప్పలేదు రమేష్. అసహాయతలోంచి వచ్చే ఆవేశంతో అక్కడినుంచి బయటపడ్డాడు.

అడుగులు-విసురుగా, కోపంగా.

ఆ కోపం- మానేజర్ మీద కాదు.

కస్టమర్ మీదకూడా కాదు.

తనమీద!

తన జీవితం మీద!!

కొన్ని క్షణాల క్రితం జీవితం తనపై ఆడిన అతి దారుణమైన ఆటమీద!!!

ఏం బ్రతుకిది?

ఎందుకొచ్చిన బ్రతుకు!

అలవాటుగా సాగుతూంది నడక.

మనసునిండా కోలాహలం.

మెట్లెక్కుతూ - హఠాత్తుగా ఆగిపోయాడు.

సరిగ్గా ద్వారంపైన-అట్టే పెద్దదికాని అట్టమీద అతి స్పష్టంగా, అంద వికారంగా అక్షరాలు.

'అంటు రోగులు లోపలికి రాకూడదు'

ఎందుకో మళ్ళీ చదివాడు.

దెబ్బతిన్నట్లు అటూ యిటూ చూసి- నేరస్తుడిలా నడుస్తూ లోపలకు వెళ్లాడు.

ఖాళీగా వున్న కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

పరిచితుడైన సర్వర్ పిలవకుండానే పరుగెత్తుకు వచ్చాడు.

కర్కశోరమయిన తినుబండారాల దండకంతో రమేష్ ప్రాణాలు తియ్యకుండా- మృదువుగా అడిగాడు. "ఏం కావాలి సార్?"

"ఓ గ్లాసెడు వేడినీళ్ళు."

మొఖం చిన్నబుచ్చుకుని వినయంగా అన్నాడు సర్వర్. "నిన్న - టీ మాస్టర్ సెలవు. అందుచేత టీ పాడై ఉండవచ్చు. కొత్తవాడికి ఏమీ చేతకాదు. ఇవాళ నేను స్వయంగా వేసి తెస్తాను. మీరే చూస్తారుగా? స్పెషల్ టీ...."

"మిస్టర్— నాకు టీ కావాలి. కాని- నిజంగా వేడినీళ్లు కూడా కావాలి. ప్లీజ్."

ఒకసారి చిత్రంగా చూసి వెళ్ళిపోయాడు వాడు.

మనసులోని ఆలోచనా వాహినికి ఆనకట్ట వేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్లు నలువంకలా దృష్టి సారించాడు రమేష్. నిజానికి ఆ హోటల్ కి చాలా అలవాటు పడిపోయిన అది. కాని-యివాళ అతనికి అంతా కొత్తగా కనిపిస్తోంది.

గోడకి తగిలించిన అద్దంమీద సీను 'ఖన్నా' రాయబడిన 'టు డే స్పెషల్' వింతగా మెరుస్తున్నాయి.

ప్రక్క గోడమీద నాలుగు క్యాలెండర్లు. రెండు ప్రకృతి దృశ్యాలు - ఒకటి ఏ మహాకవీ, నిజంగా వర్ణించలేనంత అందమైన భావానికి చిత్రకారుడు తీర్చిదిద్దిన తమాషా అయిన నమూనా, నాలుగవ క్యాలెండర్ లో స్త్రీ వస్త్రధారణ విషయంలోనూ, శీలరక్షణలోనూ స్త్రీ ఎంత పొదుపుగా వుండవచ్చునో తెలుపుతూందా అన్నట్లు-ఆ సినీ ఎక్స్ట్రా. కప్పుకున్న గుడ్డపేలికలు ఖరీదయిన సిల్కువి కావచ్చు. దాని ఒంటి వొంపులు ఏ మాత్రమూ దాగడంలేదు. ఆ బొమ్మలోని గుమ్మ— అటు పొదుపుకీ, ఇటు సెక్సపీలుకీ ప్రచారం యిస్తున్నట్లుంది.

"ఇచ్చట తీపి పదార్థములు డాల్డాతోనూ, కారపు సామానులు రిఫండాయిలుతోనూ చేయబడును.. ఓ అడ్వర్టయిజ్ మెంట్—విలాసంగా, హాయిగా బ్రతకాలంటే వాడండి దర్బార్ బత్తి.'

'సినీ తారలు మెచ్చుకునే సిగరెట్' విజాతీయ చలన చిత్ర తారామణి.

ఆ మూల....మళ్లీ 'అంటు రోగులకు ప్రవేశము లేదు'

త్రుళ్లిపడ్డాడు రమేష్.

ఆ బోర్డు గేటుముందుంటే చాలుగా? మళ్ళీ యిక్కడ దేనికి?

అయినా - తిండి తినే హాలులో యీ వెధవ బొమ్మలూ అడ్వర్టయిజ్ మెంట్లూ ఏమిటి? హాయిగా ప్రశాంతంగా ఉండనీయక.

ఇన్నాళ్ళూ తను వీటిని పట్టించుకోలేదు.

అవును. జీవితంలోంచి మెల్లగా యీస్తటిక్ సెన్స్ పోతూంది. అంతా మెకానికల్ గా.

"చలి చంపుతుంటే ఫ్యాను దేని

కయ్యాక కట్టెయ్య." ఓ మూలనుంచి కర్కశంగా ఆజ్ఞ.

సర్వర్ వేడినీళ్ళు తెచ్చాడు.

హఠాత్తుగా ఏదో ఆలోచన వచ్చి పల్లడిగాడు రమేష్. "మిస్టర్, నువ్వు చదువుకున్నావు కదూ?"

"స్కూల్ ఫైనల్ ప్యాసయ్యాను. ఏదయినా మంచి ఉద్యోగం చూసి పెట్టమని మీకు చెప్పానుకూడా."

"అవును...సరేగాని....ఆ పొద్దు.... అదే....అంటు రోగులకు...." నీళ్లు నమిలాడు రమేష్.

"ప్రవేశం లేదు సార్" వింతగా చూశాడు సర్వర్.

"ఎవరయినావస్తే....మాటవరసకి.... ఎవరయినా ఏ టేబులు దగ్గరికి వచ్చి కూర్చుంటే...."

"మానేజర్ గేటు ముందరే ఆపు చేస్తాడు కదా?"

"పొరపాటున-మానేజర్ చూడక—ఏ పెద్దమనిషో వచ్చాడనుకో..."

"మర్యాదగా వెళ్ళిపొమ్మంటాను సార్."

"వెళ్ళనంటాడు."

"మానేజర్‌తో చెప్పి పంపించేస్తాను. ఏమిటిసార్ మీరివాళ అన్నీ చిత్రంగా...."

"అంతేకాని నువ్వతనికి సప్లయ్ చేయనన్నమాట."

"సర్వర్లమే అయినా మేమూ మనుషులమే. మాకూ ఆరోగ్యమూ శుచి శుభ్రతలూ అవసరమే. మేము మాత్రం మనుషులం కామూ?"

"అవ్వే....ఏమీలేదు. వెళ్లి స్పెషల్‌గా చేసి టీ పట్రా," వేడినీళ్ల గ్లాసుతో వాష్ బేసిన్‌వైపు నడిచాడు రమేష్.

చల్లని వాతావరణంలో వెచ్చని నీరు పడగానే హాయిగా అనిపించింది. శరీరంతోపాటు మెదడుకూడా క్షణికమయిన సాంత్వన పొందింది.

ఒక్కసారి చేతులవంక చూసుకునేసరికి —

పరిస్థితి మళ్లీ మొదటికి వచ్చింది. రెండు చేతులూ నరికేసుకోవాలన్నంత ఉద్రేకం కలిగింది రమేష్‌లో. అంత ఉద్రేకాన్ని ఆపుకుని వచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

ఆవిర్లు క్రక్కుతున్న టీ కప్ తెస్తున్నాడు సర్వర్.

ప్రాణం లేచి వచ్చినట్లు ఆత్రుతగా ముందుకు వొంగాడు.

ప్రక్క టేబుల్ దగ్గరలో "మసాలా దోశె డబల్‌రోస్టు...అర్జంటుగా రెండిడ్లీ" ఆకలిగొన్న మానవుడి తాలూకు ఆరాటపు కేక.

ఎంత ఆకలి!

జాలివేసింది రమేష్‌కి.

సర్వర్- టీ కప్పు, సాసరూ టేబిలు మీద పెట్టివెళ్లాడు పక్కకి.

ఒక సిప్ తీసుకునేంతలో....పక్క టేబుల్‌దగ్గర సర్వర్ కంఠం. .కర్కశంగా

....ఆవంక చూశాడు.

టీ కప్పు చేతిలోంచి జారినంత పనయింది.

మెల్లగా కప్పుని సాసర్లో ఉంచేసి గట్టిగా కళ్లు మూసుకున్నాడు.

తల తిరుగుతోంది.

కడుపులో దేవుతోంది.

ఇక్కడ ఉండాలనిపించడంలేదు రమేష్‌కి.

పారిపోవాలనుకున్నాడు.

కాని- ఏదో కుతూహలం.

ఈ విషమ పరీక్ష నెలా ఎదుర్కొంటాడు సర్వరు?

కుతూహలంకొద్దీ కూర్చున్నాడు రమేష్.

క్లీనర్‌ని పిలిచి టీ కప్పు తీసెయ్యమన్నాడు.

జరుగుతున్న గలాభాని సర్దివెయ్యాలని కాటోలు మానేజరు వచ్చాడక్కడికి.

"ఈయనకి...." సర్వర్ కంఠం.

"అబద్ధం....అంతా వొట్టిది...."

"ఏమీ కాదు. పాసింజర్ చేతులు చూడండి..."

(హోటల్‌కి వచ్చేవాళ్ళని సర్వర్లు పాసింజర్లంటారు)

"అదంతా మీ కనవసరం. నాకు కావల్సింది తిండి. మీకు కావల్సింది డబ్బు అందరిలాగే - కావాలంటే ఇంతకంటె ఎక్కువగానే డబ్బిస్తాను. నాకు ఆకలి వేస్తోంది....'

మృదువుగా- వ్యాపారస్తునిలా సాను
నయంగా చెప్తున్నాడు మానేజరు. 'మీరు
పెద్దవారు. అన్నీ తెలిసినవారు. మా కు
చెప్పవలసినవారేకాని మాచేత చెప్పించుకో
దగిన వారు కాదు. మా బాధ మీరు అర్థం
చేసుకోగలరు. ఇట్లా చూడండి. టిఫిన్
తినుకునేవాళ్ళందరూ చేతులు కడిగేసు
కుంటున్నారు. దయచేసి....''

అందరూ అతనివంకే చూస్తున్నారు.

మానేజరూ, సర్వరూ అతనికి వీలై
నంత దూరంలో నిలబడి ఉన్నారు.

క్లీనర్లు హడావిడిగా నాఫ్తలీన్ కలిపిన
నూనెలో గుడ్డలు ముంచి టేబుల్స్ తుడు
స్తున్నారు.

ఫ్యానులన్నీ తిరుగుతున్నాయ్.

నలువైపులా సాంబ్రాణి పొగలు...
అగరు ధూపాలు....

ఒక మనిషినుంచి రక్షణకోసం జరుగు
తున్న ఆర్భాటం ఎక్కువగానే ఉంది.

అందరి దృష్టీ అతనిపైనే. చూడ
టానికి చాలా ధనవంతుడిలా వున్నాడు.
ముఖంలో చాలభాగం దాచుతూ పంజా
బీలా గెడ్డానికి చుట్టూ పెద్ద రుమాలా,
పొడుగు చేతుల చొక్కా. చేతులను
టేబుల్ కింద దాచుకుంటున్నాడతను.

ఎవరికో అతనిమీద జాలేసింది. ఇటు
వంటి సన్నివేశంలో ముఖ్యపాత్ర ధరించ
వలసిరావటంకంటే దారుణమయిన శిక్ష
మరొకటేముంది సున్నితమైన మనిషికి.

సర్వర్ గొంతు కఠినంగా ఉంది.

"చదువుకున్నవారిలాగే వున్నారు లోపలా
బయటా అంటురోగులకు ప్రవేశంలేదని
బోర్డులు కట్టాం- చూడలేదూ? రైట్ ఆఫ్
అడ్మిషన్ రిజర్వ్డ్ అనికూడా వ్రాశాం.
చూడండి... మీరు మా బిజినెస్‌కి చాలా
నష్టం కలిగిస్తున్నారు. మర్యాదగా వెళ్ళక
పోతే పోలీసులను పిలువవలసివుంటుంది''

పాసింజర్ కొంచెమయినా చలించ
లేదు.

కుర్చీకి అంటుకుపోయినట్లు కూర్చు
న్నాడు.

"పోనీ, ఆ స్పెషల్ రూములోకూర్చో
బెట్టి కావలసిందేదో యిచ్చి పంపెయ్య
కూడదూ?'' సూచించాడు మానేజరు.

సర్వర్ ఖచ్చితంగా చెప్పాడు. "నేనే
కాదు. ఎవరూ సర్వ్ చెయ్యరు, మేమూ
మనుషులమే.''

"మీరు మనుషులు కారు? మనుషు
లయితే యిలా ప్రవర్తించరు''

కోపంగా లేచి నిలుచున్నాడు పాసిం
జరు.

ఇప్పుడతని శరీరంలో కొంతమేర అతి
స్పష్టంగా అనాచ్ఛాదితంగా కనిపిస్తోంది.

వొంటిమీద- పొడపాముమీది మచ్చల
వంటి మచ్చలు, చెదలు తినేసినట్లున్న
చర్మం. చాలా వికృతంగానూ అసహ్యం
గానూ ఉందతని రూపం.

ఆ వ్యాధి బహుశా కుష్టుకానీ, బొల్లి
కానీ అయి వుండవచ్చును.

సిల్కు చొక్కా, బంగారు ఉంగరాలూ

కరీదయిన వాచీ—ఏవీకూడా అతని జుగుప్సాకర రూపాన్ని దాచలేక పోతు న్నాయి. ఆ వేళ్ళతో ముట్టుకున్న పదా ర్థాలు అతనే తినలేడేమో! బహుశా స్పూన్‌తో తింటాడు.

ఆ పాసింజర్ విసురుగా వెళ్ళిపో యాడు.

మానేజరు రమేష్ దగ్గరకు వచ్చి— "సారీసార్. మీరా స్పెషల్ రూములో కూర్చోండి. టీ పంపిస్తాను" అన్నాడు నమ్రత కురిపిస్తూ. అది వ్యాపారలక్షణం.

"అవసరం లేదు!" అని లేచాడు రమేష్. ఇక అతనికి టీ తాగ బుద్ధికాలేదు. విజే తలా నవ్వుతూ ఎదురైన సర్వర్ "అతన్ని పంపించేశానుగా? మీరు కూర్చోండి. మళ్ళీ టీ తెస్తాను" అన్నాడు రమేష్ నుద్దేశించి.

"ఊహుఁ వద్దు" తల పంకించి నడి చాడు రమేష్.

సర్వర్-నువ్వు గెలిచావు అనుకో కుండా వుండలేకపోయాడు - హోటల్ మెట్లు దిగుతూ.

ఇంకా చీకటి పడలేదు.

కోర్టులో అబద్ధపు సాక్షులమల్లె లేని చీకటిని నిరూపించడానికి రోడ్డు పక్క షాపులలో రంగు రంగుల దీపాలు వెలుగు తున్నాయి. అది వ్యాపారం.

గడచిన సంఘటన కొత్త కోణాలలో కనపడుతూంది. సర్వర్ ఘన విజయంలో తన పరాజయం!

త్రుళ్ళిపడ్డాడు రమేష్.

అతని మెదడులో మెత్తని ముడతలు మెల్ల మెల్లగా విడుతున్నాయి.

ఏవో వాడి అయిన శ్రావణాలు (ఫోర్ సెప్స్) మెదడు మారుమూలల నుంచి భయంకరమయిన ఆలోచనలను పైకి లాగుతున్నాయి.

పరిపరివిధాల పోతోంది మనస్సు.

మెదడూ, మనిషీ స్వాధీనం తప్పేలా ఆలోచనలు.

షాపుదాటి వెళ్తూంటే—

మానేజర్ కేక వేశాడు.

రమేష్‌కి అది వినిపించలేదు.

వినిపించినా మళ్ళీ ఆ షాపులోకి

అడుగుపెట్టే ఉద్దేశం ఉన్నట్లులేదు రమేష్‌కి.

రోడ్డు చాలా రద్దీగా వుంది. దేశంలో విపరీతంగా పెరిగిపోయిన జనాభాకి ప్రత్యక్ష నిదర్శనంలా కంట్రోల్ కానంత ట్రాఫిక్. అమితంగా పెరిగిన నాగరికత తాలూకు రొద. కల్మషం, కృత్రిమం....

అన్నిటినుంచి అతి దూరంగా పారిపోవాలనుకుంటున్నట్లు ఆవేశంగా నడుస్తున్నాడు రమేషు.

సప్లయర్ విజయంలో తన ఘోరపరాజయం.

ఎంత క్రూరమైనది జీవితం!

నిర్ణయం కాని గమ్యంవంక నడచి నడచి చీకటి చిక్కపడేసరికి సముద్ర తీరానికి చేరుకున్నాడు రమేషు.

శీతాకాలం కావడాన బీచ్ నిర్జనంగా వుంది.

మున్సిపాలిటీ పొదుపు అవలంబించడం మూలాన విద్యుద్దీపాలు వెలగక–చీకటిగా వుంది.

సూటిగా చెప్పాలంటే – అక్కడి వాతావరణం ఆత్మహత్య కనుకూలంగా వుంది.

రమేషు పరిస్థితికూడా అందుకు ప్రోత్సహిస్తున్నట్లుగానే వుంది.

అతని మెదడు–మరో నరకంలా వుంది.

జీవితం బహుదుర్భరంగా తోస్తూంది.

ఆత్మహత్య చేసుకునేవాడు ఒక్కసారి గతం గుర్తుకు తెచ్చుకుంటాడు.

రమేషు కూడా అదే చేస్తున్నాడు.

బి. ఏ. పాసయ్యాడు తను. అంతా అయిపోయాక తెలిసివచ్చిన నిజమేమిటంటే డిగ్రీకి ఏమయినా విలువంటూ వుంటే విజ్ఞాన పరంగానే తప్ప జీవనోపాధి దృష్ట్యా ఏ మాత్రమూ కాదని.

రెండు సంవత్సరాలు – ఆ నిజం బలపడింది. ఏ డిగ్రీకోసం పగలూ రాత్రి తను శ్రమించాడో, కుటుంబాన్ని ఇబ్బందుల పాలూ యాతనలపాలూ చేశాడో, నాలుగు వేలు తగలేశాడో – ఆ డిగ్రీ ఎందుకూ కొరగాకపోయింది. డిగ్రీ తెచ్చుకున్నాక తను వాళ్ళని అందలం ఎక్కిస్తాడని ఆశపడ్డారు. అమ్మా, నాన్నా, చెల్లెళ్ళూ తమ్ముళ్ళూ. తండ్రిని ఆదుకోవలసిన తను యింకా వాళ్ళమీద ఆధారపడవలసి రావడం ఎంత దుస్సహమయిన శిక్ష! ఆ రోజుల్లో నిరుద్యోగిగా గడచిన ఆ రోజులలో తలవంచుకుని తిరిగేవాడు.

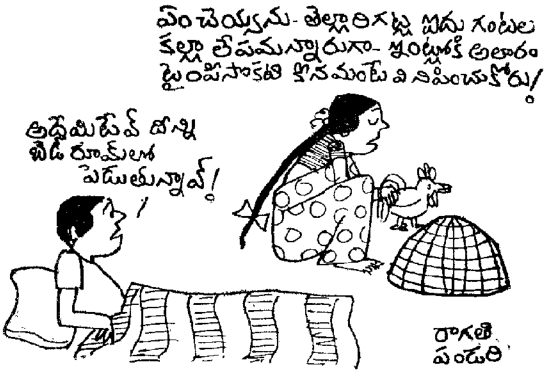
హేళనలు .... పలుకరింపులు, సానుభూతి వచనాలు, సలహాలు, అన్నీ చేదుగా వినిపించేవి. చదివిన చదువుమీదా, బ్రతుకుతున్న బ్రతుకుమీదా రోత పెరిగిపోసాగం దేది ఉనికినానికి.

ఉద్యోగం గగన కుసుమమై పోయింది.

జీవితం దుర్భర శాపం అయిపోయింది.

ముండు వేసవి అనంతరం తొలకరిలా వచ్చింది ఉద్యోగావకాశం మహావరం అనిపించిందా రోజులలో.

నిజానికి ఉద్యోగవరాన్ని ప్రసాదిం

చింది డిగ్రీ దేవత కానే కాదు.

సేల్స్‌మన్ పోస్టుకి ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. చాలు. నిండయిన విగ్రహం, ఇంప్రెసివ్ ఫేస్... మూడు వందల కట్నమూ యివే సంపాయించి పెట్టాయి ఉద్యోగాన్ని. డిగ్రీకి అదనంగా ఓ యింక్రిమెంటయినా యివ్వరు కంపెనీ వాళ్ళు.

ఈ ఉద్యోగం—మెరిసే కత్తి అంచు అని ఏ మాత్రం తెలిసినా .... ఊహూఁ ఆ రోజులు అటువంటివి. రమారమి రెండు వందల జీతం స్వర్గంలా తోచింది. అంతేకాని ఆ స్వర్గం వెనుక శాపాలు వినిపించుకోగలిగే స్థితిలో లేదు తను.

ఉద్యోగంలో కుదువ బెట్టిన మనసునీ—అణగారిపోయిన అహంభావాన్నీ ఒక్కసారి మళ్ళీ తీసుకుని వ్యక్తిత్వంగల మనిషిలా ఆలోచిస్తే ఏమిటీ ఉద్యోగం?

జోళ్ళు అమ్మడం!

ఉదయం ఎనిమిదిన్నరనుంచీ రాత్రి ఎనిమిదిన్నరవరకూ ఎవరి పాదాలకోసమో నిరీక్షణ!

అబద్ధాలు.

మనసులో లేని మందహాసాలు.

నటన.

రోజుకి పదిగంటల జీవితం ఇలాగే గడుస్తుంది. కంపెనీ రూల్సు ప్రకారం సేల్స్‌మన్‌కి నాలుగు గంటలు విశ్రాంతి. ఎటొచ్చీ ఆ రూల్సన్నీ కాగితాలమేరకు మాత్రమే. రూలు ప్రకారం అయితే సేల్స్‌మన్ ఎవరి పాదాలూ పట్టుకోనవసరం లేదు కాని—

రూల్స్ దారి రూల్సుంది. రొటీన్‌లో రూల్‌కి తావుండదు. అన్నిటికీ అలవాటు పడాలి, కంపెనీకి కావలసింది బిజినెస్. ఎటువంటి మనిషి వచ్చినా ఎవరెవరేయే హిరణ్యాక్షవరాలు కోరినా ఓపికతో విని, మంచితోనో వంచనతోనో ఓ జోళ్ళ జత అంటకడితే అదీ ప్రయోజకత్వం....అదే ఘన విజయం. సేల్ కోసం ఆరాటం. సేల్ మీద ఆశలు.

షాపుకి వచ్చే మనుషులెన్ని రకాలు!

కొనడానికి వచ్చేవారు కొందరయితే కేవలం ఫ్యానుల కింద కూర్చుని విశ్రాంతి తీసుకుంటూ సిగరెట్ కాల్చుకుందుకు వచ్చే వారు కొందరు

కొందరికి బేరాలు చేసి ఏమీ కొన కుండా వెళ్ళిపోవడం సరదా.

పిల్లందరిలో కొనేవాళ్ళకోసం వలలు పన్ని....ఛీ ఛీ...

అంతా వంచన.... ఆత్మ వంచన.

ఏం బ్రతుకిది?

ఎందుకొచ్చిన బ్రతుకు?

ఇలాగ బ్రతక్క పోతే ఏం?

ఉద్రేకంతో లేచాడు రమేషు.

తను చచ్చిపోయాక — తన కుటుంబం గతి ఏమిటీ? ఫరవాలేదు.

ఇన్స్యూరెన్స్ ఏజంట్ ధర్మమా అని తన బ్రతుక్కి ఐదువేల రూపాయలు.... కాదూ .... ప్రమాదవశాత్తు చచ్చిపోతే రెట్టింపు విలువ వుంది.. తన విలువ బ్రతి కుంటే ఏమీలేదు చచ్చిపోతే పదివేల రూపాయలు! ఈ మొత్తంతో తన కుటుంబం ఒడ్డున పడగలదు. తమ్ముడు అందుకుంటాడు బాధ్యతలను. తను అందు చేత నిరభ్యంతరంగా ఆత్మహత్య చేసుకో వచ్చు.

చీకటి దట్టంగా వుంది. గాలి తడి తడిగా చల్లగా వుంది — నీటి మీదుగా వస్తూండడం మూలాన.

పైన నల్లని ఆకాశం.

ఆకాశంలో క్లియోపాత్రా కన్నీటి బిందువుల్లా మిణుకు మిణుకుమని మెరు స్తున్న నక్షత్రాలు. అతని మెదడులో రేగుతున్న ముళ్ళ పొదల ఆలోచనలు. చివరకు బయటపడిన చేదు నిజం. సర్వర్ జయించాడు; తను ఓడిపోయాడు. తన బ్రతుకులో నైచ్యం, అల్పత్వం నిండిన బ్రతుకు.

ఇదీ ఓ బ్రతుకేనా?

ఇలాగ బ్రతకడంకంటే చావడం మేలు కాదూ?

అవునంది అంతరాత్మ.

అతను ముందుకు సాగుతున్నాడు.

మెత్తని యిసుక...

మెల్ల మెల్లగా అలలు.

చీకటిలో ఏమీ కనిపించడం లేదు.

అడుగులు ముందుకు పడుతున్నాయి తడబడుతూ.

ఆపాదమస్తకం కంపించి పోతున్నాడు రమేషు.

వెనుకెరటం బండరాతికి ఢీ కొని తం

బద్దలు కొట్టుకున్న శబ్దం.

మోకాళ్ళు దాటి తొడల లోతుకి వస్తున్నాయి నీళ్ళు. కొద్ది అడుగులు ... అంతే. యిక అతను నడవ నవసరం వుండదు. కెరటాలే లాక్కుంటాయి తమలోకి.

ముందుకి నడుస్తున్నాడు రమేషు.

ఇక ఒక్క అడుగు.

హటాత్తుగా ఎవరో వెనక్కి లాగేరు.

"మిస్టర్! ఏమిటిది?".

రమేషు ఏమీ అనలేదు.

అతని బలానికి లొంగిపోతూ వెనక్కి వచ్చాడు.

ఇద్దరూ యిసుకలో కూర్చున్నారు.

చీకటి మరీ చిక్కగా ఉంది.

ఒకరి ముఖం ఒకరికి కనిపించనంత దట్టమయిన చీకటి.

"జీవితం చాలా చిత్రమైనది మిస్టర్! చూడు.... నే నిక్కడికి ఎందుకు వచ్చానో తెలుసా?"

"అనవసరంగా నన్ను రక్షించడానికి."

"కాదు. ఆత్మహత్య చేసుకుందామని."

"ఆ!"

"అవును. నిజంగా నేను ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనే యిక్కడకు వచ్చాను. కాని జరిగిందేమిటి? నాలాగే ప్రయత్నిస్తున్న నిన్ను....ఆటంకపరిచాను. సారీ...."

"మీరెందుకు ఆత్మహత్య చేసుకోదలిచారు?" అడిగాడు రమేషు కుతూహలంగా.

"ఒక గొప్ప నేరంచేశాను. నిష్కృతి లేని నేరం. అందుకు నన్ను నేనే శిక్షించు కుందామని...."

"మీరు చేసిన ఘోరమైన ఆ నేర మేమిటి?"

"మీది చాలా చిన్న ప్రశ్న. సమాధానం మాత్రం ఓ జీవిత కథ. చెప్పే ఓపిక నాకుంది. నిజానికి నాకథ వినగలిగే మనిషంటూ దొరికితే అంతా చెప్పాలని నేనన్నాళ్ళనుంచో అనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు - ఆత్మహత్య చేసుకోబోయే

ముందు-నాకోరిక నెరవేరితే అంతకంటె కావలసిందేముంది నాకు?"

"చెప్పండి వింటాను."

"థాంక్స్. ఆశించని అదృష్టంలా దొరికారు మీరు. ఫ్రెండ్! ఆత్మహత్యకు అడ్డుపడ్డానని కోపగించుకోకండి. మనుషులు అనేక కారణాలుగా ఆత్మహత్యలకి తలపడుతారు. ఆవేశంలో చెయ్యడంకంటె ఆలోచించి చేయడం దేనికయినా మంచిది. ఏమంటారు?

మిమ్మల్ని ఆపడం నా అభిమతంకాదు. నేను చెప్పబోయే విషయాలు—మీరు శ్రోతలా వినండి. చాలు. తరువాత మనం యిద్దరమూ కలిసి...."

"సరే చెప్పండి."

"ఒక మనవి వినండి. ఇది కథ కాదు. జీవితం. నేను రచయితను కాను. మనిషిని. మామూలు మనిషిని. అందుచేత నేను చెప్పబోయే విషయాలకు ఆకర్షణీయమయిన రూపం యివ్వలేను. చెప్పబోయే విషయాలన్నీ చేదు నిజాలు. వింత నిజాలు."

"ఊఁ."

అతను గొంతు సవరించుకున్నాడు.

[illegible] సర్దుకుని చెప్తున్నాడు.

"ఈ రోజులలో కూడా శాపాలూ శాపగ్రస్తులూ ఉంటారనేందుకు నిదర్శనం నేను.

ఎనిమిదవయేట అమ్మ చచ్చిపోయింది. ఆమె చనిపోయాక నా పట్ల మీద సజీవ స్పర్శ తాలూకు అనుభూతి అనుభవమూ కరువైపోయాయి.

జీవితం చీకటి మయమైపోయింది.

ఒంటరి తనంలో క్రుళ్ళిపోసాగాను.

నా ముఖంలో పాపాలు గూడు కట్టినట్లు ఎవరూ నా ముఖం చూసేవారు కాదు.

పాము పడగనీడ నుంచి పసిపాపలు కూడా పారిపోతారు.

పిశాచపు పొడగు - పగవారు కూడా కోరరు.

నా జీవితం అలాగే అయింది.

సమాజం నన్ను వెలివేసింది.

నేనుచేయని నేరానికి నాకు శిక్షపడింది.

కొంచమయినా సానుభూతి చూపకుండా నామీద కసి చూపసాగారు పలుగురూ.

మాతృ ప్రేమ నుంచి దూరమయ్యాను మిగిలినదేమిటంటే—లక్ష రూపాయల ఆస్తి..

డబ్బుంటే కొండమీది కోతి దిగివస్తుందంటారు.

నా అనుభవాలు ఆ సూత్రానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయి. ఆ మేడలో - మారుమూల గదిలో ఒకరిద్దరు నౌకర్ల సాయంతో ఒంటరి జీవితం సాగిస్తున్నాను నేను. మిత్రులంటూ ఉంటే -పుస్తకాలు మాత్రమే. పత్రికలూ, పుస్తకాలూ ఇవే నా ఒంటరి జీవనానికీ బాహ్య ప్రపంచానికీ వంతెనలు. అవే నాకు కాలక్షేపం.

నౌకర్లు కూడా నా ముఖం చూడరు.

రోడ్డు మీదకు అడుగుపెడితే - కనుచూపు మేరదూరంలో మనుషులుండరు.

అందుచేత నాచుట్టూ గిరిగీసుకుని బ్రతకడమే అలవాటు చేసుకున్నాను.

ఒంటరితనం—సంవత్సరాల తరబడి—దశాబ్దాల తరబడి ఒంటరితనం.

విసుగెత్తిపోయింది.

ఒంటరితనపు గూటిలో శాశ్వత ఖైదీగా జీవితం వెళ్ళబుచ్చలేననిపించింది. మానవుల నడుమ తిరుగాడాలనిపించింది.

ఈ ఉదయం ఒక నిర్ణయానికివచ్చాను.

జీవితంలోని భయంకరత్వాన్ని, జుగుప్సనీ, దుర్మార్గాన్నీ పరిశీలించి—ఎదుర్కొని గెలిచే ఆశా అవకాశాలూ కనపడక పోతే—ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి. అందుచేత యివాళ నన్ను నేనే రకరకాల పరీక్షలకు గురిచేసుకున్నాను"

ఎదురు ప్రశ్న వేయకుండా వింటున్నాడు రమేష్.

అతని ముఖం చూడాలని విశ్వప్రయత్నంచేసి మరీ ఓడిపోయాడు రమేష్.

"అజీర్ణంచేసి మందుకోసం హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళాను. క్యూలో నిలబడదామని ప్రయత్నించబోయాను. అందరూ పారిపోయి అల్లకల్లోలం చేసేశారు. నాకు దగ్గరలో ఎవరూ మిగలలేదు. ఫలితం—నా వొక్కడికే స్పెషల్ క్యూ. నాపై గౌరవంవల్ల కాదు. నేనంటే భయపడి కాదు. నన్ను చూసి అసహ్యించుకుని. అదే నిజం.

నర్సు వచ్చి అవతలకు పొమ్మని కసిరింది. నేను కదలలేదు.

చేసేదిలేక—యింగ్లీషులో తిడుతూ వెళ్ళిపోయింది పాపం ఆమెకు తెలియదు—నాకు చదువొచ్చునని. నా అంతట నేనే చదువు నేర్చుకున్నాను పుస్తకాల ద్వారా. ప్రపంచం ఎలా సాగుతూందో పత్రికలూ పుస్తకాలూ నాకు చెప్పేవి.

నర్సు వెళ్ళాక డాక్టరు వచ్చాడు.

పల్సు చూడమని చెయ్యి జాపాను.

నా ముఖం చూసి—త్రుళ్ళిపడ్డాడు. తిట్లు మొదలు పెట్టాడు. బాధ నటిస్తూ అరవసాగాను. అతను నన్ను లక్ష్య పెట్టలేదు. కొంచెమయినా కరగ లేదు. నేను బండలా మొండిగా నిలబడ్డాను అన్నిటికీ తెగించాను.

వార్డుబోయ్‌ని పిలిచాడు డాక్టరు. ఈ రాస్కెల్‌ని అవతలకి గెంటెయ్యి—అంటూ ఆజ్ఞాపించాడు. వార్డుబోయ్‌కూడా నన్ను చూసి విభ్రాంతిపోయి—నన్ను ముట్టుకుందుకు అసహ్యించుకుంటున్నట్లు కర్ర తీసుకు వచ్చాడు.

మీరు నమ్మరు. నమ్మలేరు. శవాల తోలు వొలిచే డాక్టర్.. సజీవ మానవుడి కండలు కోసి, రక్తం పిండి, పేగులను సవరించే డాక్టర్—నన్ను అసహ్యించుకున్నాడు। సేవకి ప్రతి రూపం అనుకున్న నర్సు నన్ను చూసి అసహ్యించుకుంది.

పేషంట్లకు స్వర్గతుల్యమైన హాస్పిటల్ నా రాకతో బెదిరించింది।

గట్టి దుర్గాన్ను తరిమి కొట్టినట్లు వాళ్ళంతా నన్ను తరిమి కొట్టారు. నేను ధరించిన దుస్తులు కూడా నన్ను కాపాడ

లేక పోయాయి.

కరుణ చూపవలసిన వైద్య సిబ్బంది కర్రపుచ్చుకొని కొట్టారు.

నా కలలలో ఒకటి—కరిగిపోయింది.

మొదటి పరీక్షలో పరాజయం ఎదురైంది. నే నాట్టే బాధపడలేదు. ముందుగా వూహించుకున్న ఫలితం బాధల బరువుని తగ్గించింది.

నాకు తెలుసు. నేను అస్పృశ్యుడి కంటె అల్పుడిని. మనిషి చేత వెలివేయబడిన మనిషిని. ఏ మనిషీ నన్ను రెండవ సారి చూడటానికి ఇష్టపడదు.

నా రూపం అటువంటిది.

నా వ్యాధి అటువంటి జుగుప్సాకరమైనది.

రెండవ పరీక్షకు ఆయత్తమయ్యాను.

రమేషు అతనికి దూరంగా జరిగాడు.

అది గమనించనట్లు అతను మళ్లీ చెప్పసాగాడు. 'ఈ సారి నేను—మనిషి గర్వపడుతూ బ్రతుకుతున్న నేటి సమాజంలో—అట్టడుగు మెట్టుమీద అనాదిగా బ్రతుకుతున్న వేశ్యముందు నా జీవితాన్ని పరీక్షించదలచుకున్నాను.

వేశ్య- సమాజానికి డస్ట్‌బిన్.

డబ్బుకోసం ఏ క్షణమయినా, శరీరాన్ని పణమవబెట్టి- ఎవరి చేతులలో అయినా వంకిలంనావశానికి సంసిద్ధురాలిగా వుంటుందని చెప్పబడే పణ్యాంగనను పరీక్షించదలచుకున్నాను.

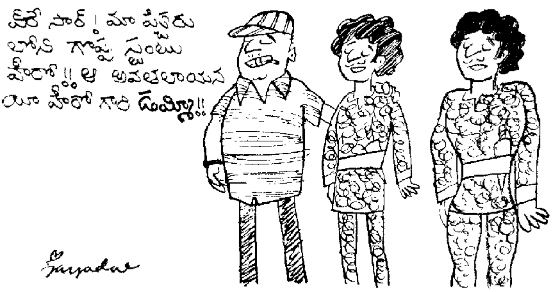
సామాజిక జీవనానికి దర్పణంపట్టే సాహిత్యాన్ని నేనెంతో ఆరాధనగా చదివాను. ఒంటరితనంలో ఉన్నా—వృత్తిరీత్యా ధర్మమూ అని—సమాజానికి దగ్గరగా ఉన్నట్లు అనుభూతి చెందేవాడిని. అందుకనే—చాలా సంవత్సరాలకు —మొదటిసారిగా సమాజంలో అడుగుపెట్టినా—మనుష్యులమధ్య నేను కొత్తవాడిలా ఫీలవలేదు. అలవాటుపడిన వాడిలానే ప్రవర్తించగలిగాను. సరే .... అసలు విషయంలోకి వద్దాం.

ఊరికవతల—

నదికి కాలువ పడున—అతి చిన్న గుడిసెలో-చావలేక బ్రతుకుతున్నట్లు—వొంటినిండా కప్పుకుందుకు గుడ్డలేక—అర్ధనగ్నంగా బ్రతుకుతున్న ఆ వేశ్య-సివిలైజ్‌డ్ సొసైటీకి డస్ట్‌బిన్ వంటిది. పెద్దవాళ్ళ సంభాషణలో "ఛీ ఛీ". ముఖం చూసి చెప్పెయ్యవచ్చు—మూడురోజుల నుంచి తిండి ముఖం ఎరగదని.

ఆ కట్టెలో—ఆకర్షణలేదు. అందం లేదు.

స్త్రీత్వం, సౌందర్యం, సౌకుమార్యం-ఏమీలేక-జీర్ణించిన రోగాలకు రూపకల్పన చేసినట్లున్న ఆమెకు- ఐదు రూపాయలు అద్దెకు కోరాను. చెల్లించదలచుకున్న మూల్యం ఎదురుగా పెడతానని చెప్పాను. నాకూ అందానికీ వెయ్యి ఆమడల దూరం. అయినా నా హృదయానికి అందచందాల విచక్షణా జ్ఞానం అలవడింది. నేనెంత వికారంగా వున్నా— నా మనసుకి మాత్రం

అందచందాలను బేరీజు వేయగలిగే శక్తి ఉంది,

ఆమె—ఏమీ అందంగా ఉండదనడం కంటె—పరమ అసహ్యంగా ఉంటుందనడమే వాస్తవానికి సమీపంగా ఉంటుంది.

నాకోరిక విని—

శరీరం నిండా ముసురు కుంటున్న ఈగలనూ పురుగులనూకూడా అసహ్యం మకోకుండా భరించగలుగుతున్న ఆ స్త్రీ నా వంక ఎంత అసహ్యంగా చూసిందనీ!

నన్నొక్కసారి చూసి-కళ్లు గట్టిగా మూసుకుంది.

"ఐదు కాకపోతే యాభై తీసుకో." అన్నాను ఆత్రతగా. ఆమె నన్నంగీకరిస్తే నా జీవితం నిలబడుతుంది. నా బ్రతుక్కి భరోసా దొరుకుతుంది. నన్నుకూడా భరించగలిగే మనిషొకరున్నారన్న తృప్తితో నేను జీవించవచ్చు. ఆమెకూడా తిరస్కరిస్తే-నా ఆశా తంతువు తెగిపోతుంది. నా జీవితం, ఉనికీ నిరర్థకమని నిరూపితమౌతుంది. అందుకే నా కంత ఆత్రత. జీవితంలోఉన్న అతివిచిత్రమయిన లక్షణమేమిటంటే-ఏ చిన్న ఆశాకిరణం కనిపించినా — అన్ని అవరోధాలనూ దాటడానికి ప్రయత్నించే శక్తి ఏర్పడటం.

నా అభ్యర్థనకు సమాధానంగా – నా ముఖంమీదే తలుపులు మూసివేసింది. ఎంత కర్కశమైన తిరస్కృతి!

బాధతో తల వంచుకున్నాను.

రెండవసారికూడా ఘోరంగా ఓడిపోయాను

మెదడుకి పదునుపెట్టి ఆలోచించు మిస్టర్! నేను చెప్పిన వాటిలో అబద్ధాలూ అతిశయోక్తులూ ఏమీలేవు. అన్నీ పచ్చి నిజాలు, వెగటు నిజాలు. నేను చెప్పే

అనుభవాలలోని ప్రధానపాత్ర మీ ముందే ఉంది. నా అనుభవాలకీ, నేను పొందిన బాధకీ చేతనైనంతవరకు వాక్చిత్రంగా తయారుచేసి మీ ముందుంచడమే నా ఉద్దేశం. అక్కడినుండి తిరిగివస్తున్నాను.

ఒక ముష్టివాడు ఎదురయ్యాడు.

మన దేశం ముష్టివాళ్ళకి ప్రసిద్ధి కదూ? ఏదో ఫారిన్ మాగజీన్‌లో చదివాను-భారతదేశం బెగ్గర్స్‌కి ప్రసిద్ధని, ఈదేశం బీదదేశం. అంతకంటె పేదు నిజమే క్షిటంచే-యీ మనుషులవి మరీ బీద మనసులు।

జాలి కొద్దీ జేబులోంచి పదిపైసల నాణెంతీసి-ఆ ముష్టివాడికి వేయబోయాను.

వాడు నా ముఖం చూశాడంతే.

చెయ్యి వెనక్కి లాగేసుకున్నాడు.

నాణెం నేలమీద పడిపోయింది. వాడు దాసీవంత అసహ్యంగా చూసి-త్వరత్వరగా వెళ్ళిపోయాడు।

మరొక్క అనుభవం చెప్తాను.

ఉదయంనుంచీ ఊరుమీదే తిరుగు తున్నాను కదా? ఆకలి మండిపోయింది. జేబునిండా డబ్బుంది.

హోటల్లో ఏమయినా తినవచ్చుకదా అని అడుగు పెట్టాను....''

''చెప్ప నవసరంలేదు.'' అడ్డుదగిలాడు రమేషు.

''ఏం?''

''ఊహించగలను.'' ఆ సన్నివేశంలో తనూ పాల్గొన్నాడని చెప్పలేక అబద్ధ మాడాడు రమేషు — మరి కొంచెం దూరంగా జరుగుతూ.

''సరే....ఇలాగా ఓడిపోయాను నేను. మనుషులు .... నన్ను పిచ్చికుక్కను తరిమినట్లు తరిమారు. నాపైనుండి వచ్చే గాలి తమకు తగిలితే ఏమౌతుందో అన్న భయంతో నానుంచి దూరంగా పారిపోయారు. నేను కలుషితం చేసిన గాలి సోకకుండా ముక్కు మూసుకున్నారు. నా ఆకారం చూడవలసివస్తుందని కళ్ళు మూసుకున్నారు.

మానవులలో నేనూ ఒకడినని-కవీనం అలాగ ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ అయినా మరో నాలుగు రోజులు బ్రతికే అవకాశం లేకుండా చేసేశారు.

ఇదీ సమాజం। ఇది మానవజాతి। ఇటువంటి వాళ్ళతో కలిసిమెలిసి జీవిద్దామని తహ తహలాడిపోయాను. అటువంటి అదృష్టం కోసం ఏళ్ళ తరబడి ఎదురు చూశాను. కాని చివరకు మిగిలిందేమిటి?

నేను చదివినవి కథలే అని నిజ జీవితంలో ఏ మనిషీ దయామయుడుకాడనీ; ఎవరిలోనూ మానవత్వం లేదనీ, నావన్నీ కలలే అనీ నిరూపించబడ్డాయి.

ఇంక ఎలా జీవించేది?

ఏదో దేశంలో లెప్పర్స్ నందరినీ బాగు చేస్తామని ఆశపెట్టి, ఎక్కడికో తీసు కెళ్ళి షూట్ చేసి వాళ్ళకి దేశానికి విముక్తి కలిగించారట। నేను చదివానలా.అనుక్షణం నరక సదృశమయిన సుదీర్ఘ జీవనంకంటే

ఆకస్మిక మరణమే మేలు. కాని యీ దేశంలో అటువంటి సహృదయులుకూడా కరువే. మా బ్రతుకులిలా తెల్లవార వలసిందే."

రమేషు మరింత దూరంగా జరగబోయాడు.

అతను వికృతంగా నవ్వి 'భయపడుతున్నావా మిస్టర్? నాది అంటువ్యాధికాదు. నా జబ్బు నాన్ కంటేజియస్. అన్నట్లు... ఒకటి మరిచాను. నేను చేసిన నేరం చెప్పలేదు. కొంచెం ఓపిక పడితే అదీ చెప్పేసి ఆత్మహత్య చేసుకుంటాను.

అమ్మ చచ్చిపోయాక యిన్నేళ్ళకిఇన్ని పరాభవాల మధ్య, యిన్ని అపజయాల మధ్య నాకూ గెలుపు దొరికింది, అతనొక పసివాడు. బ్రతుకులోని బాధా చేదూ తెలియని వాడు. సమాజంలో కుళ్లు తెలియని వాడు నా వొళ్ళు చూసి జాలిపడిన వాడు.

అతను మంచివాడు. అతను దేముడు. అతను మరో మహాత్మాగాంధి.

అందరిలా అతను నా గుండెలో గునపాలు గ్రుచ్చలేదు. గాయాలు తిని తిని నా హృదయం స్రవిస్తున్న రక్తపుబొట్లు తుడిచి నా మనసుకి మందు వేశాడు.

ఈ శాపగ్రస్తుడిపట్ల అతను దైవంలా కరుణించాడు.

అతను మానవత్వమున్న మనిషి. నిజమయిన మనిషి. సజీవ మానవ స్పర్శ కోసం సంవత్సరాల తరబడి తహతహలాడుతూ తపించిపోతున్న నాకు ఆ స్పర్శ సుఖం కలిగించాడతను. ఆ మంచి మనిషి స్వహస్తాంతో, ఆప్యాయంగా, ఆదరంగా మొద్దుబారిన నా పాదాలకు రక్షలు తొడిగాడు.

ఆ చల్లని స్పర్శ, దానిలోని మాధుర్యం, శక్తి...అది నాలో రేకెత్తించిన జీవన వాంఛ. అదంతా మాటలలోచెప్పడం నా తరం కాదు.

చనిపోయే ముందు అతనికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి.

కాని కుదరలేదు.

అతని వంటి మనిషి అతను తప్ప మరొకడు లేడు...."

ఇక వినలేకపోయాడు రమేషు.

ఒక్కసారి అరిచాడు— "వొద్దు. అతనికంత అర్హత లేదు. అతను మామూలు మనిషే. విద్యుక్త ధర్మం నిర్వర్తించేందుకు విధిలేక విన్నసహ్యించుకుంటూనే నీ పాదాలకు జోళ్ళు తొడిగాడు. అలా చేయవలసి వచ్చినందుకు జీవితం మీద అసహ్యం పెంచుకుని ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని ....'' ఒక్క క్షణం ఆగి అన్నాడు. "నీ పాదాలకు జోళ్లు తొడిగిన మనిషిని నేనే. నాలో నువ్వనుకుంటున్న ఔన్నత్యం ఏమీలేదు. నేను నీ మీద జాలి పడి అలా ప్రవర్తించటం జరగలేదు. నువ్వు గెలుపు తీసుకోవడం భరించలేక ఆత్మహత్యచేసుకుందుకే యిక్కడికి వచ్చాను.''

ఇద్దరి మధ్యా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

దాన్ని భగ్నం చేస్తూ సముద్రపు ఘోష.

కెరటాల గలగలలు.

చివరకన్నాడతను "వొద్దు మిస్టర్! నా మూలంగా నువ్వు చచ్చిపోవద్దు. నేరం చేసింది నేను. శిక్ష అనుభవించ వలసింది నేనే, నేను చేసిన నేరానికి నీకు నువ్వు శిక్ష విధించుకుంటే నా నేరం మరీ ఎక్కువవుతుంది.

నేను నీపై తీసుకున్న గెలుపు నాకు వద్దు. నువ్వే తీసుకో.

ఎలాగైనా నా జీవితం చీకటి దీపం. నా కోసం నీ జీవితాన్ని నాశనం చేసుకోవద్దు, నేను వెడుతున్నాను. పాముపడగ నీడని విశాలపు ముఖాన్ని నాది ఒట్టి నిరర్థకమయిన బ్రతుకు.

పచ్చని నీ జీవితంలో చిచ్చు పెట్టానన్న భావం నన్ను దహించేస్తూంది. నా కోసం నువ్వు నాశనం గావద్దు.

నీ పట్ల నిజంగా నేను చాలా ద్రోహం చేశాను. అందుకిప్పుడమితంగా పశ్చాత్తాప పడుతున్నాను.

టచ్ మీ నాట్ అనే మొక్క తెలుసు కదూ? ఎవరయినా ముట్టుకుంటే ముడుచుకు పోతుంది.

సరిగ్గా వ్యతిరేకం నేను, మనుషుల కోసం తపించిపోయాను. ఎవరూ చేర నివ్వక దహించుకుపోయింది నా బ్రతుకు నా ఆవేశాన్ని అర్థం చేసుకోగలవు కదూ?

ఆ వేళలో ఉచితానుచితాలు విస్మరించాను,

నీమీద గెలుపు తీసుకున్నాను. నీ మనసు విరిచేశాను. నేను చేసిన నేరం తలచుకుంటూంటే పశ్చాత్తాపంతో నా గుండె బ్రద్దలౌతూంది.

నన్ను క్షమించు మిస్టర్, మనసారా నన్ను క్షమించు. నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను. నన్ను క్షమించవూ?

ఎండిపోయిన నా గుండెలో ఒక క్షణమయినా అమృతం కురిపించిన వాడివి నువ్వే.

నీ మేలుకి ప్రతిఫలంగా నీ జీవితాన్ని బలి చెయ్యడం ఎంత మాత్రమూ నా తరం కాదు. నువ్వు మరే శిక్ష విధించినా సంతోషంగా స్వీకరిస్తాను.

నా బ్రతుకొక చీకటి దీపం. దీని క్రీనీడలు ఎవరి మీదా పడకూడదు. ఈ చీకటి నాతోనే అంతరించిపోవాలి తప్ప మరో జీవితాన్ని ఆవరించకూడదు.

ఈ చివరి క్షణాలలో.... నా చిట్టచివరి చిన్నకోరికను మన్నించడం మనిషిగా నీ ధర్మం. జరిగినదంతా మరచిపో

అదొక పీడ కలగా భావించి మరచిపో

చాలా రాత్రయింది. ఇంటికి వెళ్ళిపో నీ కోసం మీ వాళ్ళు ఎదురుచూస్తూంటారు ప్లీజ్.. మిస్టర్ .... వెళ్ళిపో. నాకు ఏకాంతం కావాలి. ఈ చివరి క్షణాలలో నన్ను ఒంటరిగా మిగలనీ."

శిలా సదృశంగా మిగిలిపోయాడు రమేష.

ఆవేదన

శారదా అశోకవర్ధన్

సూర్యుడు ఉదయించాడు.
చీకటిని పటాపంచలు చేస్తూ
వెలుతురిని వెదజల్లుతూ
లోకాన్ని మేల్కొల్పుతూ
ఉద్దాముడు ఉదయించాడు.

నిద్దరలో మునిగిపోయిన
ఆత్మారాముడు మేల్కొన్నాడు
చీకటిలో చిక్కుపడిన
చిక్కని కోర్కెల తీవెలను
ఉదయభానుని కిరణాల
వెలుగులో సవరించుకోవాలనీ
సత్ఫలితాలను పొందాలనీ
ఆశాజ్యోతిని వెలిగించి
అఖండ దీపపు కాంతిలో
ఆశగా చూస్తున్నాడు.

అంతులేని కోర్కెలు చేపపిల్లలా
మానస సరోవరంలో ఈతకొడుతూ వుంటే
హృదయపు సీమనుచేరి గలిబిలి చేస్తుంటే
పరుగెత్తే చేపల్ని పట్టుకోవడానికి
తృప్తి అనే గాలం లేక.
అవస్థ పడుతున్నాడు మానవుడు
ఆవేదన అనుభవిస్తున్నాడు

ఉదయభానుడు అస్తమిస్తున్నాడు
తిరిగి చీకటి జడలు కడుతోంది
ఆశ చావని మానవుడు
ఆలోచనలతో అలసిపోయి
నిద్ర కుపక్రమించాడు
మళ్ళీ తెల్లారేవరకు,
సూర్యుడు ఉదయించేవరకు.

ఆర్. టి. సి. బస్సుస్టాండు. బస్సులు వస్తున్నాయి, వెడుతున్నాయి. దిగేవాళ్ళు దిగుతున్నారు. ఎక్కేవాళ్ళు ఎక్కుతున్నారు. స్కూటర్ ఓ పక్కగా పార్కుచేసి స్టెప్నీకి అనుకొని నిలుచొని చూస్తున్నాడో యువకుడు. ఇరవై మూడేళ్ళుండవచ్చు. చక్కని విగ్రహం. అల్ట్రా మోడరన్‌గా డ్రెస్ చేసుకున్నాడు. కళ్ళకు రేబాన్ గ్లాసెస్ ఉన్నాయి. బస్సుల్లోంచి దిగే వాళ్ళని పరీక్షగా చూస్తున్నాడు.

"రెడిక్యులస్! బస్సుల్లో దిగే వాళ్ళు ఎవరైందీ ఎల్లా తెలుస్తుంది....? మగపెళ్ళి వాళ్ళని ముఖాలమీద రాసుంటుందా? పెళ్ళికని వచ్చిన వాళ్లు ఎక్కడికి పోతారు? నోట్లో నాలుక ఉంటే విడిది ఎక్కడో ఎవరైనా చెప్తారు. ఈ పడిగాపులు ఎవరు

కాస్తారిక్కడ పీక్కకోసం?" ఆలోచిస్తూ స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసి బయలుదేరాడు. బస్సుస్టాండు దాటి మెయిన్ రోడ్డుమీదికి వస్తున్నాడు. ఓ పక్కనుంచి ఓ అంబాసిడర్ హారన్ మోగించుకుంటూ సడెన్‌గా ఆగింది. కాస్తలో తప్పిపోయింది యాక్సిడెంటు! 'ఎటు చూస్తున్నావయ్యా? హారన్ వినిపించటం లేదూ? బ్రేకులు పడకపోతే ఏమయ్యేదీ?' చిరాగ్గా అన్నాడు డ్రైవరు.

'సరాసరి జెయిలుకు వెళ్లేవాడివి!' సూటిగా చూస్తూ అన్నారతను.

'ఆ సంగతి తెలుసుకునే దాకా నువ్వెక్కడ వుండేవాడివీ?' అన్నాడు డ్రైవరు.

'ఎక్కువగా పేలావంటే, ఆ అవకాశం ఏదో నీకే లేకుండా చేస్తా, ఇప్పుడు! ఇంత ట్రాఫిక్ వున్నచోట బుద్ధిలేకుండా అంత స్పీడుగా ఎవరు రమ్మన్నారు?' స్కూటర్ స్టాండువేసి, కారు దగ్గరికి నడిచి డ్రైవర్ ముఖంలోకి తీక్షణంగా చూశాడు. డ్రైవరు సమాధానం చెప్పలేదు. తలవంచుకొని వెనక్కు తిరిగాడు ఆ యువకుడు.

'స్థానబలం! దౌర్జన్యం! గొప్పేముందీ?' కారులోంచి వినిపించాయి మాటలు.

ఆడవాళ్ళ గొంతులా వుంది. మాట్లాడకుండా నిలుచున్నాడు.

'కాదు! న్యాయబలం!!' వెనక్కు తిరిగి దీర్ఘంగా చూశాడు కారులోకి. వెనక సీటులో ఓ రెండు జడలమ్మాయి, మరో ఇద్దరు ఆడవాళ్ళు కూర్చొని వున్నారు. ముందు సీటులో డ్రైవరు పక్కన ఇంకో ఆయన ఉన్నాడు.

'పోనీలే బాబూ! నువ్వే కరెక్టు! యాక్సిడెంటు అయ్యేది కదా అని డ్రైవరు కొంచెం గాభరాపడ్డాడు. దానికోసం దెబ్బలాట దేనికీ? చూస్తే చదువుకున్న వాడిలా ఉన్నావు!' సమాధాన పరిచాడు ఆయన.

'సంస్కారం ఉండాలని ఎక్కడుంది నాన్నగారూ?' క్విప్ చేసింది ఆ అమ్మాయి. దోరగా వేగిన జీడిపప్పులా అయింది యువకుడి ముఖం.

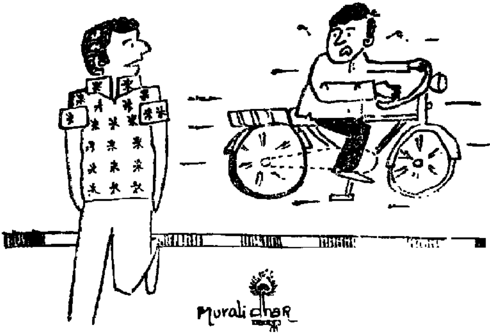
'క్షమించండి. ఏదో ఆ మోమెంటులో ఆవేశపడ్డాను. స్థానబలానికి, దౌర్జన్యానికి అవకాశం ఏం లేదు! సంస్కారం బోలెడు ఉంది కాబట్టే క్షమాపణ చెప్పుకోడం!' ఆ అమ్మాయిని క్రీగంట చూశాడు. కింది పెదవి పై పంటితో నొక్కిపడుతూ చూస్తోందామ్మాయి.

'ప్లీజ్ డోంట్ మైండ్! మా అమ్మాయి సరదాగా కామెంట్ చేసింది!' అన్నాడాయన.

'చూడండి సార్! ఈ ఫ్లాట్లో ఆనందరావు గారట! వారిల్లెక్కడో తెలుసా?' అడిగాడు డ్రైవరు. బెదురుతూ చూశాడు యువకుడు. 'తెలుసు....! వారితో ఏం పనీ?' తడబడ్డాయి మాటలు.

'వాళ్ళమ్మాయి పెళ్ళికదూ? మగ పెళ్ళివారి తాలూకు బంధువులం. పెళ్ళికొడుక్కి పినతండ్రిని అవుతాను. విడిదిలోకి వెళ్ళాలి,' అన్నాడు ఆయన.

ఆరు నెలల "జ్యోతి" బహుమతి

పై కార్టూనుకు సరిపోయే వ్యాఖ్య రాసి 'జ్యోతి' కార్యాలయానికి పంపండి-కార్టూనిస్టు వ్యాఖ్యకు సరిపోయేలాగాని, అతి సమీపంగా ఉండేలాగాని ఉన్న వాక్యకు బహుమతి.

'నేను కూడా వెళ్తా రండి!' డ్రైవర్ని ఫాలో అవుతున్నాము స్కూటర్ వెనక.

ఏంటో అనుకున్నాంగాని, ఈ వూళ్లో వాళ్ళంతో మంచి వాళ్ళలా కనిపిస్తున్నారు కదండీ నాన్నగారూ?' సాగదీస్తూ అన్నది ఆ అమ్మాయి.

'శాస్త్రాలు మాట్లాడకుండా వూరుకో అమ్మాయ్' అన్నాడాయన.

'పాపం! పిలిచి వాకా వచ్చి దారి కూడ చూపెట్టవలసి వచ్చింది. స్కూటర్ పెట్రోలు ఖర్చు మనం భరించడం న్యాయం.' వ్యాఖ్యానించింది ఆ అమ్మాయి.

'వాణీ! సిగ్గుగా చెప్పేదీ? ఏమిటా వాగుడు!' తల్లి కాకోలు అన్నది.

కారు విడిది చేరుకోగానే, కారులోంచి అందరూ దిగి విడిదిలోకి నడుస్తున్నారు. అవకాశం చూసి ఓ కాగితపు మడత ఆ అమ్మాయి చేతులోఉంచి, వేళ్ల నొక్కాడు. ఆ యువకుడు.

'నువ్వనుకున్నంత మంచివాళ్లు కాకపో వచ్చు ఈఊళ్లోవాళ్లు!' అంటూ స్కూటర్ మీద వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళి పోయాడు.

రాణికి వళ్ళు ఝల్లుమన్నది. అతను వెళ్ళిపోయిన వేపు కళ్ళార్పకుండా చూస్తూ నిలుచుంది, 'చాలా డేంజరస్ ఫెలోలా ఉన్నాడే' అనుకొంటూ ఆ కాగితం మడత ఏమిటో విప్పి చూసింది చాటుగా.

'వాణీ....! భగవానుడి సృష్టిలో నీ వొక అద్భుత శిల్పకళాఖండం అంటాను. నా రాణిగా మనుగడ నీకు సమ్మతమైతే చెప్పు!

ఇట్లు,
ఒక శాంతి ప్రియుడు!
లేదా,
అహింసావాది!!''

వాణికి పళ్ళు మండింది. 'ఈ రౌడీ తనం ఏమిటో నేనూ చూస్తాను. ఈ చీటి తీసుకువెళ్ళి' నాన్నగారికిస్తే, అంతు తేల్చుకుంటారు. అందుకే శాంతి ప్రియుడ్నని, అహింసావాదినని అఘోరించాడు. రాణి కావాలిట! రాణి! ఎంతవళ్ళు పొగరో? కవిత్వం కూడ ఒలకపోశాడు వెన్యాసి! అసలు ఎవరతను? కన్యాదాతగారికి చెప్పి బుద్ధి చెప్పిస్తే....!! విషయం అందరికి తెలిసి అల్లరి పడిపోతాను అనవసరంగా. మళ్ళీ కనిపిస్తే బుద్ధి చెప్పాలి....? స్కౌండ్రల్!'' తీవ్రంగా ఆలోచిస్తోంది వాణి.

•　　　　•

కన్యాదాత ఆనందరావుగారిల్లు ఓ అల్ట్రా మోడరన్ ప్లాట్! కొత్తగా కట్టి నట్టున్నారు. చాలా బావుంటుంది పూరుకు చివర కాబట్టి ఇంటికి ఆనుకొని పెరటి వేపుగా పెద్ద పళ్ళతోట వుంది. తోటలో చాలా రకాల పళ్ళ చెట్లు పూల చెట్లు ఉన్నాయి. ఆనందరావుగారి అమ్మాయి, వాణి పెళ్ళి. ఉన్నవాడు కాబట్టి అట్ట హాసంగా చేస్తున్నాడు కూతురి పెళ్ళి ఉదయం ఫలహారాలైయ్యాక, పెళ్ళి కూతుర్ని చూడాలనుకొని విడిదిలోంచి ఓ గుంపు కన్యాదాత గారింటికి బయలు దేరింది. వాణికూడా కాబోయే వదినగార్ని చూడ్డానికి వచ్చింది. పెళ్ళికూతుర్ని అలం కారం చేసి పందిట్లో కూర్చోపెట్టారు ఎగ్జి బిషన్ కోసం! పెళ్ళికూతుర్ని చూడ్డం అయి నాక ఆమె అంద చందాల్ని గురించి కలో కైటేషా ఇచ్చారు. 'బ్యూటీ క్వీన్' అని కొంతమంది కుర్రాళ్లు. 'రంభ, ఊర్వశి!' అని ఆడ వాళ్ళు! పాటలు కూడా పాడేసి ఆమెను గురించిన వివరాలన్నీ సేకరిం చారు.

పెళ్ళికూతుర్ని చూడ్డం అయిపోయింది. ఈ గుంపంతా కన్యాదాతగారి ఇల్లునాలుగు మూలలూ పరిశీలిస్తున్నారు. ఆగ్రాలో తాజ మహల్ దగ్గిర వెంటపడ్డట్టు, కన్యాదాత గారి తాలూకు బంధువులు 'సెల్ఫ్ ఎప్పాయింటెడ్ గైడ్సు'గా వీళ్ళ వెంట పడ్డారు, ఇల్లు చూపించడానికి. ఒంటరిగా వాణి తోటవేపుకు నడిచింది. తోటను మెచ్చుకుంటూ. తోటలో చెట్లు గుబురుగా పెరిగున్నాయి. కాస్సేపు తోట అంతా తిరిగి చల్లగా ఉంటే ఓ చెట్టు కింద కూర్చుంది. కొంచెం దూరంలో ఏదో అలికిడి అయింది! శాంతి ప్రియుడు సడన్‌గా దర్శనం ఇచ్చాడు! వాణి వొళ్ళు ఝల్లుమన్నది! మెల్లగా లేచింది వెళ్ళిపోవడానికి. దారికి అడ్డంగా వచ్చి నిలుచున్నాడు మిష్టర్

శాంతిప్రియుడు.

"మీ ఏకాంతాన్ని భగ్నం చేసినందుకు అన్యధా భావించకండి!....నా కోసం మీరు వెళ్లిపోవ నవసరంలేదు....ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని ఇంకొంచెంసేపు ఆస్వాదించండి!" అన్నాడు.

"మీకోసం ఏంరాలేదు వెళ్ళిపోవడానికి!" రుసరుసలాడింది.

"ప్లీజ్. నాకోసం కూర్చోండి! .... పళ్ళు కోసిస్తాను తింటారా?....ఏం పళ్లు కావాలో చెప్పండి!"

"నో! థాంక్స్!! ....నన్ను వెళ్ళనివ్వండి!" విసురుగా జడ వెనక్కు వేసుకుంది.

"మీరు చాలా కోపంగా ఉన్నారు!.... కారణం తెలుసుకోవచ్చునా?"

"అనవసరం! .... తెలుసుకున్నప్పుడు తెలుసుకుందురుగాని!"

"మీరు కోపంలో ఇంకా అందంగా కనిపిస్తున్నారు!....మీ చెక్కిళ్లు చూడండి. ఎల్లా కందిపోయాయో!!"

"మిస్టర్! అధిక ప్రసంగం చాలించి దార్లోంచి అడ్డులేవండి!" తీక్షణంగా చూసింది.

"చెంపకు చారడేసి ఆ కళ్ళు!... ఎంత అందంగా ఉన్నాయో!? .... దోబూచులాడుతూన్న దోరవయసు! .... ఎంత మత్తెక్కిస్తోందో!" నఖశిఖ పర్యంతం పరిశీలిస్తున్నాడు.

"ఆ పొగరంతా మీ తల్లో ఉందని నాకూ తెలుసు!.... మర్యాదగా నన్ను పోనివ్వండి!....లేదా....!"

"ఏం జరుగుతుందో చూడాలనేఉంది!"

"మీ పరువు, మర్యాద, కాపాడుకోటం కష్టం అవుతుంది! ఇల్లా మరెప్పుడూ ప్రవర్తించకుండా పాఠం నేర్పబడుతుంది" .... బెదిరించింది వాణి.

"ఆ పాఠం ఏదో మీ దగ్గరే నేర్చుకోవాలని ఉంది!....ఈ క్షణం నుంచి నేను మీ ప్రియతమ శిష్య పరమాణువును!!" రెండు చెవులూ పట్టుకొని నిలుచున్నాడు.

వాణికి ఏంచెయ్యాలో తోచలేదు. ఏం చెప్పాలో అర్థంకాలేదు. బెదురుతూ అటూ ఇటూ చూసింది.

"ప్లీజ్! దయఉంచి నన్ను వెళ్లనివ్వండి! ఎవరైనా చూస్తే ఏం అనుకుంటారు చెప్పండి?"

"ఓ. అమ్మాయి, అబ్బాయి అంతరంగిక విషయాలేవో మాట్లాడుకుంటున్నారనుకుంటారు!"

"నాన్ సెన్స్! మీకూ నాకూ సంబంధం ఏమిటి, అంతరంగిక విషయాలు మాట్లాడుకోడానికి?"

"చూసేవాళ్లకు ఆ విషయం తెలీదుగా? అయినా సంబంధం కలుపుకుందామనే శ్రమపడుతున్నాను!.... నా అంగీకారాన్ని తెలియపరిచానుకూడ!....మీ అభిప్రాయం కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను!"

"కంటికి నచ్చిన ప్రతి ఆడపిల్లని రాణిని చేసుకోవాలనుకోడం సభ్యత,

సంస్కారం అనిపించుకోదు ....మీరంతే ఎలాంటి ఇంటరెస్టులేదు. అది నా అభిప్రాయం....లెట్ మి గో!"

"సారీ, మీ ఇంటరెస్టు ఎవరిమీదో చెప్పండి!"

"అది మీకు అనవసరం!....ఎవరిమీదా ఇంటరెస్టు చూపించే అవసరం నాకులేదు!"

"ఒక్క శ్రీకాంత్ అనే అబ్బాయి తప్ప!....అందుకే మీ మీద జాలికలుగుతోంది!....వాడి సంగతి మీకు తెలిస్తే ఇల్లా మాట్లాడరు.....!" ఆమె ముఖంలో మార్పుకోసం చూస్తున్నాడు.

"ఏమయినా ఫరవాలేదు!....నా మంచి చెడ్డలు చూసే ఆత్మీయులు నాకున్నారు.... నేనేం అనాధని కాదు, మీ లాంటి వాళ్ళ సానుభూతి ఆశించడానికి!"

"అంతమంది ఆత్మీయులు ఉండి. ఓ మల్లెపువ్వులాంటి జీవితాన్ని బలిచేస్తున్నారనే నా విచారం....కాని మున్ముందు దొంగవెధవకి ఆ కత్తి మొద్దును మీకు అంటకట్టబోతున్నారని సానుభూతి! అంతే నాకు....మీ మేలుకోరి చెబుతున్నా. . వాడి మనస్సు ఎవర్నో ప్రేమించాడు కూడా మీకీ విషయం చెప్పడం నా ధర్మం అనుకున్నా!....మాకు అబద్ధాలు ఆడి ఓ ఇల్లు నిలబెట్టడానికన్నా, వెయ్యి అబద్ధాలైనా చెప్పి ఓ జీవితాన్ని రక్షించుకోవటం ఉంది పరమార్థం!....ఇంక మీరు వెళ్ళవచ్చు!" జేబుల్లో చేతులుంచుకొని గంభీరంగా ముఖంపెట్టి దోవలోంచి తొలిగాడు. అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోతున్నాడు.

వాణి, దేన్ని గురించో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తోంది.

"ఏమండీ ఆగండి!....ఓ విషయం అడుగుతాను దయఉంచి చెబుతారా!" ప్రాధేయపడింది.

"చెప్పవలసిన అవసరం నాకేం లేదనుకోండి! అయినా మీరు రిక్వెస్టుచేస్తున్నారు కాబట్టి....పరవాలేదు అడగండి!" బెల్టు సరిచేశాడు.

"శ్రీకాంత్ మీకు తెలుసా?....కన్యాదాతగారు మీకేం అవుతారు!"

"ఆ సన్నాసి తెలియకపోవటం ఏమిటి! వాడి సంగతి తెలీనివాళ్ళెవరున్నారు ఈ వూళ్ళో! కన్యాదాతగారితో పెద్ద బంధుత్వం అంటూ ఏంలేదు! మాకి ఆ పక్క ఇల్లే. పోతే నా కళ్ళముందర పుట్టి పెరిగింది! ఏదో పెళ్ళికి పిలిచారు! వచ్చాను, అంతే! మీకూ శ్రీకాంత్‌కి పెళ్ళి నిశ్చయం చేశారని తెలిసి తినబోతూ రుచి అడగటం దేనికి! చూస్తారుగా, ఆ సిద్ధాంతాల్లో ఉంటారో!"

"మీరేం చేస్తుంటారు!" ఆత్రుతతో అడిగింది వాణి.

"కంటికి ఎదురైన వాళ్ళ కనుస్తే అన్ని కోణాలలోంచి పరిశీలించి చూస్తుంటాను! ఓ ఫిల్మ్‌ని డెవలప్ చేస్తుందదే!" కన్ను గీటాడు. వాణికి వొళ్ళు మండింది.

"కృత్రిమ నాగరికత, సంస్కారాలు చాటుచేసుకొని మానసికంగా పతనం అవుతున్నారు। మీరు చేస్తున్నపని అదని ఎంత తొందరగా తెలుసుకుంటే అంత మంచిది। ఈ రౌడీతనం మీ ఒంటికి అంత మంచిదికాదు।। లింకన్ మహాశయుడు ఏనాడో చెప్పాడు। అందర్నీ అన్ని వేళ ల్లో మోసం చెయ్యలేమని। ఈసారి నా మీద ఎడ్వాన్టేజ్ తీసుకొన్నారంతే.... డాక్టరూ సహాయంచెయ్యలేడు. జాగ్రత్త! చీదరించుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది వాణి ఏన్నగా ఈలవేస్తూ నిలుచున్నాడు అతను

* * *

శ్రీకాంత్ చెల్లెలు నళిని పెళ్లిసంబంధ కుదిరినప్పుడే వాణిని శ్రీకాంత్ కు చే కోమని కోరారు. ఈడు జోడు బాగు టుందని బంధుత్వాలు మరింత దగ్గ

తాయని ఆశించారు. నళిని పెళ్ళికాగానే వాణీ, శ్రీకాంత్‌లకు పెళ్ళి చూపులు నిర్ణయించారు.

ఆ రాత్రి నళిని పెళ్ళి లక్షణంగా జరిగి తలంబ్రాలు మంగళ సూత్రధారణ అయినాయి. వధూ వరులకు కట్నాలు చదివిస్తున్నారు. చదివింపులు రెండుగంటలసేపు పట్టింది. ఆడపెళ్ళివారి తాలూకు ఎవరో వచ్చి పురోహితుడి చెవులో ఏదో చెప్పారు.

'అయితే త్వరగా రమ్మనండి! ఆలశ్యం దేనికీ?' అంటూండగా పురోహితుడి చేతికి రిజిస్టరు దస్తావేజు అందించారు ఎవరో.

'నీ అన్నగార్లు రమాకాంతు, శ్రీకాంతు గార్లు నీ ప్రాణిగ్రహణ మహోత్సవ సందర్భాన, నిన్ను ఆశీర్వదించి, నీమీది ప్రేమాదరాభిమానాలతో, వారి సినిమాహాలులో అనగా, అన్నపూర్ణా పిక్చరు పాలెస్‌లో నీకు మూడోవంతు భాగం, సుమారు లక్షన్నర రూపాయల విలువ- చదివించినటువంటి కానుక!' అంటూ దస్తావేజులు పెళ్ళికూతురికి అందించాడు పురోహితుడు. అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు.

'ఆ అపూర్వ సోదరులిద్దర్నీ ఒక్కసారి చూపించండి! ఎల్లా వుంటారో చూస్తాం!' అని మగపెళ్ళివారిలోంచి ఓ గొంతు.

మండపంలోకి రమ్మని అన్నదమ్ములిద్దర్నీ కేక వేశాడు పురోహితుడు.

భార్యా సమేతంగా అక్కడే వున్న కన్యాదాతగారి పెద్దకొడుకు రమాకాంత్‌ని చెయ్యి పట్టుకొని పురోహితుడు అన్నాడు.

'అయ్యా! ఇదిగో ఈయనగారే పెళ్ళికూతురు పెద్దన్నగారు; రమాకాంతంటే! ఇదిగో! ఈమె ఆయన సతీమణి శ్రీమతి ఇందిర! .... ఆ! ఏదండీ శ్రీకాంతు గారు? రమ్మనండి, మగపెళ్ళి వారు చూస్తాం అని ముచ్చట పడుతున్నారు.' అన్నాడు పురోహితుడు.

'మా వాడు కొంచెం సిగ్గుపడుతున్నాడు లెండి! ఫొటో ఒకటి పంపిస్తాం కావాలంటే!' ఆడపెళ్ళి వారిలోంచి ఓ కంఠం పలికింది.

'చెల్లెలికి అంత పెద్ద ఘనంగా కట్నం చదివించిన, ఆయనకు సిగ్గెందుకూ? ఛాతి విరుచుకుని రావాలిగాని!' మగపెళ్ళి వారిలోంచి ఓ గొంతు.

తండ్రి పక్కనే కూర్చొని పెళ్లివందిరంతా పరికించి చూస్తోంది వాణి. ఆమె కళ్ళు ఆత్రంగా ఎవరికోసమో వెదుకుతున్నాయి. కన్యాదాతగారి రెండో అబ్బాయి శ్రీకాంత్ ఎల్లా వుంటాడో చూసే అవకాశం వస్తోంది. శాంతిప్రియుడు చెప్పిన దాన్నిబట్టి మనిషి బాగుండడని అర్థం అయింది ఎంత అనాకారిగా వుంటాడో, కాస్త అయినా సరిపెట్టుకొనేలా వుంటాడో లేదో అని ఆందోళన పడుతోంది. ఆమెకు చెమటలు పోస్తున్నాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటోంది.

పందిరి స్తంభానికి కట్టిన అరటిబోదుల

చాటున నిలుచోని వాణి పరిస్థితిని చూస్తూనే వున్నాడు శ్రీకాంత్. చిరునవ్వుతో మంటపంలోకి నడిచాడు పురోహితుడి దగ్గరికి.

'అయ్యా! ఇదిగో. వీరే శ్రీకాంత్ గారంటే! పెళ్ళి కుమార్తె రెండో అన్నగారు. బాగా చూడండి రెండు కళ్ళూ పెట్టుకోని. బ్రహ్మాండమైన సరుకు. ఈ జిల్లాంతా వెతికినా దొరకడం కష్టం,' అంటూ శ్రీకాంత్ బుగ్గ గిల్లాడు పురోహితుడు. అందరూ ఘొల్లుమన్నారు. శ్రీకాంత్‌ని చూడగానే ఉలిక్కిపడింది వాణి. విభ్రాంతురాలై కళ్ళప్పగించి చూస్తోంది అతనివేపు. వణుకుతూన్న పెదవుల్లోంచి ఓ చిరునవ్వు ఉదయిస్తోంది. వాటుగా కళ్ళల్లోంచి ఆనందబాష్పాలు కాలువలై చెక్కిళ్ళమీదుగా జారుతున్నాయి. ఆమె హృదయంలో పన్నీటి జల్లులు వెదజల్లబడి పారుతున్నాయి. శ్రీకాంత్‌ని తనివితీరా చూస్తోంది. ఆ కాంతిమయుడే ఈ శ్రీకాంత్ అని తెలుసుకొంది.

శ్రీకాంత్ వాణివేపు నవ్వుతూ చూశాడు.

'నేను వస్తే ఇన్ఫ్లుఎన్స్ సఫర్ అయ్యే పేషంట్సు ఉన్నారు మీలో. అందుకే రాలేదు!' అన్నాడు శ్రీకాంత్.

'మీరే వైద్య సహాయం చెయ్యొచ్చుగా! వరుసైతేంది ఆగేది?' మగపెళ్ళి వారిలోంచి అన్నారు ఎవరో.

'ఆమె ప్రస్తుతం సైక్యాట్రిస్టుకు సంబంధించిన కేసు! గైనోకాలజీ కిందికి దిగినప్పుడు కేసుని నేనే తీసుకుంటాను,' అన్నాడు శ్రీకాంత్. అందరూ వాణిని చూసి నవ్వుతూంటే ఇంకా అక్కడ ఉండకుండా లేచి పారిపోయింది.

* *

మర్నాడు వాణికి, శ్రీకాంత్‌కు పెళ్ళి చూపులు జరిగాయి. పెద్దలు తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నారు. వాణిని తన రాణిగా చేసుకునేందుకు పెద్దలు అనుమతించి ఇచ్చిన 'ప్రొవిజినల్ లైసెన్సు' ఆ తాంబూలాలు అనుకున్నాడు శ్రీకాంత్.

ఆ సాయంకాలం గుట్టుచప్పుడు కాకుండా వాణిని నది ఒడ్డుకు షికారు తీసుకు వెళ్ళాడు శ్రీకాంత్. అందుకు ఇందిర పర్మిషన్ ఇచ్చింది.

'చీకటి పడకుండా త్వరగా వచ్చెయ్యండి! తెలిస్తే బాగుండదు. పెళ్ళి కాకుండా ఈ షికార్లేమిటి అంటారు!' హెచ్చరించింది ఇందిర.

ఇసుకలో నీటి ఒడ్డున కూర్చున్న వాణి చెంపలమీదిగా నీరెండ పడుతోంది. ఇంద్రధనుస్సులా మరింత అందంగా కనిపిస్తోంది వాణి.

'వాణీ! నీ ఇంటరెస్టు ఎవరి మీదో ఇప్పుడు చెప్పు,' అన్నాడు శ్రీకాంత్.

జవాబు చెప్పకుండా రెండు అరచేతుల్లో ముఖం దాచుకుంది వాణి.

'ఇల్లా చూడు వాణీ!'

తల అడ్డంగా ఊపింది చూడనన్నట్లు.

'మాటలు రావా నీకు? కోటలో దబా యించావుగా?'

కళ్ళతో చిలిపిగా వెక్కిరించింది.

'నీ ఇంటరెస్టు ఎవరిమీదో చెప్పు. వింటాను.'

'....కాంతి ప్రియుడిమీద,' అన్నది.

'మరి నీ బుగ్గలు అల్లా ఎరుపెక్కాయి దేనికి?'

'కాంతి ప్రియుడి రాణిని కాబోతూ న్నందుకు.'

'అయితే వాడితోనే వెళ్ళిపో. నన్నెం దుకు చేసుకుంటానన్నావ్?'

'....కరి మొద్దుకన్నా నయం కదూ?' చిరునవ్వుతో చూసింది. 'కాంతిప్రియుడు కుత్రిమ నాగరికత, సంస్కారాలు గల వాడు కదూ?' అతని పెదవులకు చూపుడు వేలు అడ్డుపెట్టింది మాట్లాడనీయకుండా.

'ఇంత దొంగనాటకం ఎందుకాడారో ముందు చెప్పండి.'

'నిన్ను అన్ని కోణాల్లోంచి చూస్తే ఎల్లా వుంటావో తెలుసుకుందామని.'

'అల్లాగేం....? నేను కాబట్టి ఊరు కున్నాను. ఇంకోళ్ళయితేనా...'' అన్నది వాణి. వెంటనే వాణిని దగ్గరిగా తీసుకొని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. 'ఇల్లాగే జరిగి వుండేది' అంటూ,

రాలేదని ఇందిర కారు తీసుకుని బయలు దేరింది. అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఇంటివేపు నడుస్తున్నారు ఇద్దరూ. ఇందిర కారు సూటిగా తీసుకు వెళ్ళి ఎదురుగా ఆపింది.

'ఏమ్, అమ్మాయి! చెప్పకుండా చెయ్యకుండా మా మరదిని ఎక్కడికి తీసుకు వెళ్లావు?'' దబాయించింది యిందిర.

"నాకేం తెలీదు....ఎవర్ని ఎవరు తీసుకువెళ్లారో మీ మరిదినే అడగండి!'' మళ్లీ దబాయించింది వాణి.

కారు లైట్ల వెలుతురులో శ్రీకాంత్ ముఖంలోకి చూసి నవ్వింది ఇందిర. ఒదిన ఎందుకు నవ్వుతుందో అర్థంకాలేదు అతనికి. వాణి ముఖంలోకి చూశాడు ప్రశ్నార్థకంగా. వాణి అపరిమితంగా సిగ్గు పడిపోయింది.

"ఇల్లా రండి ఓ సారి." అంటూ పమిట చెంగుకు ఆవిరిపట్టి అతని పెదవుల్ని చెంపల్ని తుడిచింది వాణి!!

"ఫరవాలేదులే వాణీ! అంతవరకేగా?'' నవ్వుతూ అన్నది ఇందిర.

"ఫో అక్కా! నీవు మరీను!!'' అంటూ వెళ్ళి కారు ఎక్కింది వాణి.

"ఎంత! రక్తైనా....వాణి నా రాణేగా!?' అన్నాడు శ్రీకాంత్.

"అయితే ఇంటికి పద! నీ వీపు ఓపేర్ చేయిస్తాను!'' శ్రీకాంత్ చెవి పట్టుకొని కారులోకి తీసుకుపోయింది ఇందిర.

నగదు మరియు ఇతర బహుమతులు గెలవండి

సూపర్ పాప్యులారిటీ పోటీ

ప్రవేశ రుసుములేదు **మీరు బహుమతిని పొందగలరు.**

6 (ఆరు) నుండి 21 (ఇరవై ఒకటి) వరకు గల అంకెలను పై గడులలో నిలువుగా, అడ్డముగా, అయిమూలగా ఏటుకూడినా మొత్తం 54 (యాభైనాలుగు) వచ్చునట్లు ఒక అంకెను ఒకసారి మాత్రమే ఉపయోగించి పూరించగలరు. ప్రవేశ రుసుము లేదు. ఇది ఒక పాప్యులారిటీ పోటీ మాత్రమే! మొదటి బహుమతి : 5000/ నగదు: 2 వ బహుమతి (200 గాని ఎక్కువగాని) నేషనల్ టీవన్స్ 3 బాండ్ ఆల్ వరల్డ్ హై ఫై. జపాన్ మోడల్ ట్రాన్సిస్టర్స్ ధర: రూ. 270/ 3 వ బహుమతి : (300 గాని ఎక్కువగాని) 3 బాండ్ ఆల్ వరల్డ్ నేషనల్ ట్రాన్సిస్టర్లు ధర రూ. 250/ 4 వ బహుమతి (13) డైనా డైంక్ సెన్.

ఆఖరి పోస్టింగ్ తేది : 9-10-73 ఫలితం తేది 18-10-73

సహాయము కొరకు నమూనా, మొత్తము 50.

18	7	6	19
12	13	16	9
15	10	11	14
5	20	17	8

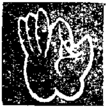
పోటీ నిబంధనలు : (1) ఎంట్రీలు తంపుటకు సాదా కాగితము ఉపయోగించాలి. (2) ఈ పోటీ మా ట్రాన్సిస్టర్ల అమ్మకం అభివృద్ధి కొరకు నిర్వహించబడింది. (3) ఒక కుటుంబం ఒక ఎంట్రీ మాత్రమే పంపవలెను. (4) పోస్టేజీలు, కవరులు పనికిరావు (5) ప్రవేశకర్తల నిర్ణయమే ఫైనలు. మరియు చట్టబద్ధముగా కట్టుబడి యుండును. ఈ పోటీలో ఇది ఒక ముఖ్యమైన షరతు (6) ఎంట్రీలు సక్రమము అఫిషియల్ సీలు సొల్యూషన్‌తో పోల్చి చూడబడును. రెండవ, మూడవ బహుమతులు నగదుగా యివ్వబడవు. (7) మొదటి బహుమతి అఫిషియల్ సీలు సొల్యూషన్ (A)తో సక్రమముగా వున్నదానికి ఇవ్వబడును. (8) రెండవ బహుమతి (200 గాని ఎక్కువగాని) అఫిషియల్ సీలు సొల్యూషన్ (B) తో సక్రమముగా వున్నదానికి ఇవ్వబడును. (9) మూడవ బహుమతి (300 గాని ఎక్కువగాని) అఫిషియల్ ఫలితాలు 'A' 'B' లలో ఏ వరసతో గాని, ఏ సంఖ్యతో గాని సమానముగా వున్న దానికి ఇవ్వబడును. (10) నాల్గవ బహుమతి (10) అంకములగా, కొట్టివేతలు లేకుండా వున్న వాటికి ఇవ్వబడును. (11) గెలుపొందినవారు బహుమతులు పొందుటకు పోస్టేజి, ప్యాకింగ్, లైసెన్సు ఫీజులు చెల్లించవలెను ఈ విషయము ముందుగా వారికి తెలుపబడును. (12) రెండవ మూడవ బహుమతులు పొందినవారు, పైన నిబంధనలకు లోబడి మిగతా ఖర్చులతో పాటు, ట్రాన్సిస్టర్ ధరలో సగం చెల్లించవలసి వుంటుంది. (13) ఫలితములు ఎక్స్‌ప్రెస్ రిజిస్టరీలో పొందుటకు 15 పైసల స్టాంపులు పంపండి. (14) మీ జవాబులు ఇంగ్లీషులో గాని, హిందీలో గాని వ్రాయండి. (15) కోర్టు లేక నిబంధనల కాపీ ఉపయోగార్థం వుంచుకోండి. (16) మొదటి బహుమతి అర్హమైన ఎంట్రీలు ఒకటికి మించి వచ్చిన ఎడల బహుమతి సొమ్ము సమానముగా పంచబడును. (17) పోటీ ఆఖరు మూసింపు తేదీ సాయంత్రానికి ప్రవేశకర్తలకు తెలుపు.

Manager, Advtg department. ATLAS INDIA (54)

“నేటి పవిత్ర భారతంలోకెల్లా అత్యంత అభినందనీయులైన వారెవరంటే, అతను మన సామాన్య పౌరుడు వినా మరెవరూ గారు. కరువుకాటకాలెన్ని వచ్చినా, పన్నుల బరువులెన్ని పడినా, తిన తిండి కట్ట గుడ్డలేకున్నా అత్యంత సహనంతో వీటన్నిటినీ భరిస్తూ, సహిస్తూన్న మన సామాన్య పౌరుడును అభినందించక తప్పదు!’

ఇవి ఏ నక్సలైట్ రచయితో ఆవేశంతో బల్లగుద్ది వ్యంగ్యంగా ఉద్ఘాటించిన బోడి నిజాలు కావు.

కబుర్లు

చలసాని ప్రసాదరావు

సాక్షాత్తు ప్రధాని ఇందిరాజీయే వాళ్ళ పాదర్నుంచి అరువు తెచ్చుకున్న గద్గద కంఠంతో ఓ సభలో వెల్లడించిన కఠోర సత్యాలివి.

ఈ కఠోర సత్యాన్ని లేదా బోడి నిజాన్ని రుజూచేసేందుకు మనమేమంతగా కష్టపడనవసరంలేదు. ఆ మహోపన్యాసం వెలువడిన దినపత్రికలోనే అందుకు సాక్ష్యం అనదగిన మరో వార్తకూడా వెలువడింది దాని సారాంశం ఏమంటే:

అనగా అనగా ఓ పల్లెటూరు. అక్కడి వారికి ముక్కు ఊడినా, మోకాలు చిట్లినా బాగుచేసేందుకు డాక్టరూ లేడు, డాక్టరు ఉండేందుకు ఆస్పటలూ లేదు. అయితే పట్నాల్లో మాత్రం ఘనమైన ఏలినవారి చుట్టపక్కాల్లో డాక్టరీ చదివి నిరుద్యోగులుగా పేకాడుకుంటూ కాలక్షేపంచేస్తున్న వారున్నారు. వాళ్ళలా మెడిసిన్‌లోనూ, సర్జరీలోనూ గాకుండా చతుర్ముఖపారాయణంలో స్పెషలిస్టులుగా తయారవటం చూసి సహించలేని ఏలినవారు మరికొన్ని పల్లెలతోపాటు ఈ పల్లెటూరికక్కడా ఓ ఆస్పటల్ని దాన్ని కాపలా కాసేందుకు తమ బంధుగుల్లోని ఓ డాక్టర్‌కు శాంక్షన్ చేసేశారు.

(ఈ మహత్తర విషయాన్ని మన పత్రికారాజాలన్నీ క్రమబద్ధంగా ప్రకటించి దేశ పురోభివృద్ధిని గురించిన మన అల్పపరిజ్ఞానాన్ని అనల్పంచేసిన విషయంకూడా మనకు విదితమే)

అలా ఆ పల్లెకు దొరికిన ఆస్పటల్‌కు ఓ అద్దెకొంప ఉంది అందులో ఓ డాక్టరున్నారు. కనుక రోగులూ వచ్చేవారు. కానీ, వారికిచ్చేందుకు ఇంజెక్షన్లూ లేవు,

మందులూలేవు. అవి దగ్గర్లోగల పట్నం లోని అందమైన మందుల దుకాణాల అద్దాలు బీర్వాల్లో భద్రంగా వున్నాయి. అందువల్ల మన నవ, యువ డాక్టర్ రోగు లెల్లరికీ తలా కాసిన్ని సలహాలు ఇచ్చి, తర్వాత వారు కొని, తినవలసి ఉన్న మందుల్ని రాసిచ్చేవాడు.

ఆ విధంగా గరీబీ అటావో స్కీము క్రింద ఓ యువ డాక్టరు గరీబీని అటావో చేసేసిన సదరు ఆస్పిటల్‌కు ఓ సుదినాన ఓ అసలు సిసలు నిరక్ష రాస్య గరీబీ వేంచేశాడు. వాడి రోగాన్ని ఇట్టే కనిపెట్టేసిన మన నవ యువ డాక్టర్ తళ తళలాడే మందుల దుకాణం వారి తెల్ల కాగితంమీద ఓ మందు పేరు రాసి చ్చేరు. "ఓరే, గరీబీ! మా పాలిటి కల్ప వృక్షమా! మా పెద్దలకు ఓట్లిచ్చి, వారి ద్వారా మాకు ఉద్యోగాలిప్పిస్తున్న దివ్య పురుషుడా, ఇదిగో ఈ మందును రోజుకు రెండుపార్లు చొప్పున ఎనిమిది రోజులూ కన్నీళ్ళు కలపకుండా మ్రింగు. నీ రోగం జోకర్ను చూసిన ఇన్పేటు రాణీలా పారి పోతుందిగాక!" అని అ భ య ం కూడా ఇచ్చేరు.

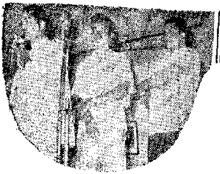
సరిగ్గా తొమ్మిదో రోజున సదరు గరీబీ మరలా వేంచేశాడు. "డాక్టర్ సాబ్. తమరిచ్చిన మందు మాకామందుగారి చింత బరికె కన్నా అమోఘంగా పని చేసిం దండీ. నా జబ్బు ఈ వారం రోజుల్లోనూ ఎగిరిపోయిందండీ. కానీ, సామీ. రోజూ తిండి ఉండటం లేదు. పొలంలో పనిచేసే ఓపికా రావటం లేదు. దానిక్కూడా ఏదన్నా మందిప్పించండి సామీ." అని వేడుకున్నాట్ట.

మన నవ యువ డాక్టర్ అందుకు చాలా సంతోషించాడు. ఇన్నాళ్ళూ పేకా టలో పడి మందుల పేర్లు మరచిపోనందుకు తన భుజం తనే చరుచుకున్నాడు "సరే. ఏదీ, నేను మందు రాసిచ్చిన కాగితం," అనడిగేడు ఆ మందునే కంటిన్యూ చేయిద్దామని.

సదరు గరీబీ తెల్లమొహం వేశాడు. "ఆ కాగితం ఎలా వస్తది బాబూ, తమరు తెలవిచ్చిన ప్రకారం ఆ కాయితాన్ని పదారు ముక్కలు చేసి ఈ వారం రోజులూ రోజుకు రెండు ముక్కలు చొప్పున తింటిని గదా," అనడిగేడుట.

ఆ తరువాతకథ ఆ పత్రికలో రాలేదు. మనకు అనవసరం కూడా. కానీ, మన సామాన్యుడు ఎంత సహనశీలియో ఈ ఉదంతం మనకు తెలియ చెప్పటం లేదా. కనీసం గాలి - నీళ్లు కూడా కాదు; కేవలం కాగితం ముక్కల్నే మందుగా సేవించి బాగుపడిపోగల సహనశీలత ఈ విశ్వంలో ఇంకెవరికున్నది చెప్పండి.

ఇందిరాజీయే మరో కఠోర సత్యాన్ని కూడా మన గరీబీలకు మొన్ననే గుర్తు చేశారు. ఏమని? "ఆర్థికంగా వచ్చేరెండు నెలలూ మరింత గడ్డుగా వుంటాయి," అని.

వైణిక సార్వభౌమ చిట్టిబాబుకి సన్మానం

విశ్వవిఖ్యాతి గాంచిన వైణిక విద్వాంసులు శ్రీ చిట్టిబాబుకు ఇటీవల ఆయన స్వగ్రామమైన పీఠాపురంలో లైన్స్ క్లబ్ ఆధ్వర్యాన క్లబ్ ప్రెసిడెంట్ శ్రీ పి. రంగారావు, సెక్రటరీ శ్రీ పి. హెచ్. వి. ప్రభాకరంల సారథ్యంలో ఘన సన్మానం జరిగింది. శ్రీ చిట్టిబాబు ఇటీవలే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆస్థాన విద్వాంసుడిగా నియమించబడి గౌరవించబడ్డారు. త్వరలోనే తన అద్భుత వీణావాద్య ప్రతిభను ప్రదర్శించేందుకు మూడు నెలలపాటు విదేశ పర్యటన జరుపబోతున్నారు శ్రీ చిట్టిబాబు.

ఈ మాత్రం బోడి నిజాన్ని తమరు శ్రమ దీసుకుని శెలవివ్వాలా, ఆ గడ్డు రోజుల్ని ఎదుర్కొనేందుకు తమరు చేసే దేమిటో ఉద్ఘాటించండి," అని మన వన్కలైట్ కుర్రాళ్ళు నోరు పారేసుకోవచ్చు.

తప్పు, తప్పు. అలా పిలదీయగూడదు. అసలాగడ్డురోజులు రానున్నాయని ఏలిన వారు గుర్తించారంటేనే దానర్థం వాటిని ఎదుర్కొని పోరాడేందుకు కూడా సిద్ధమవుతున్నారనే. మనల్నేలే దోపీదాసుల సంఘం వారు ఇందులో అనుభవజ్ఞులు. వారి యుద్ధపాటవాన్ని మన మహాకవి గురజాడ అక్షరాలా అరవయ్యేయిదేళ్ళ నాడే గుర్తించి కీర్తించేరు, ఆ నాడు మద్రాసులో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభల తీరు తెన్నుల్ని తిలకించి ముగ్ధుడైన మహాకవి ప్రేమతో కొన్ని సర్టిఫికేట్లను కవితాత్మకంగా కాంగ్రెసు వారికి రాసిచ్చేరు.

"కాంగ్రెస్ యుద్ధం-రూల్సు ప్రకారం కాగితాలతో నామకార్థం," అని ఆయన రాసింది హేళన చేసేందుకుగాదు. భవిష్యత్‌లో గడీల రోగాల్ని కాగితం ముక్కల్తో కాంగ్రెసువారు వదల గొట్టగలరని ఊహించబట్టే. ఎంతైనా మహాకవి గదా! మహాకవులకు దివ్య దృష్టి వుంటుంది గదండీ.

"పాడకోయ్ ఒకపీ: కాంగ్రెస్ ఒకభజన సమాజం మాత్రమే అనీ!" కూడా మహాకవిగారు హెచ్చరించేరు, నిజమే. మార్పు కనపడుతూనే ఉంది కదండీ. పూర్వం అయితే ప్రణాళికల్ని గురించీ, కట్టబోయే ప్రాజక్టుల్ని గురించీ వారు అదే పనిగా భజన చేసేవారు వాటిలో కొన్ని చతికిలబడ్డాక, మరికొన్ని ముక్కుతూ, మూలుగుతూ లేస్తున్న తరుణంలోనయినా రానున్న గడ్డు రోజుల్ని గుర్తిస్తున్నారు గదా. అంతవరకూనయినా వారు మెలకువగా ఉన్నట్లే గదా!

కనుక, "ప్రతినిధులంతా నిద్రపోయినా భవనం ప్రక్కిరిసిన సత్రమే సుమీ!" అన్న మహాకవి మాటలు కూడా ఆలోచించదగ్గవే. అందరూ కాదు, కొందరే నిద్రపోతూండవచ్చు. మిగిలిన వారు "అడపా దడపా అంతఃకలహం! అయితే బిల్‌కుల్ అహింసాత్మకం" అన్న కవితా పాదాల్ని గుర్తు చేసుకుని ఆంధ్రోద్యమం లాంటి అంతఃకలహాల్ని రెచ్చగొట్టి, తీరా జనం తమ టోపీల్ని పాతిపెట్టబోయేసరికి తెలివిగా అహింసా పాఠాలు వల్లించి సదరు సామాన్యులకే టోపీలు వేసి అడ్రసు దొరక్కుండా మాయం కావచ్చు.

కనుక మన టోపీ దాసుల సంఘం ఓ మయసభలాంటిది. సామాన్యుడందులో అడుగెడితే శివాజీ అనుకుని ఏ మురిగ్గుంటలోనో మునిగి పోగలడు. ఆ భ్రమలు సృష్టించటంలో ఏలిన వారు అపర బ్రహ్మలు. "మిత వాదులు వేర్పు గుణపాఠం, ఏయే మెంతల కాయా గొడుగులు!" అని మహాకవిగారే తెలవిచ్చారు. ఒక్కో ఎలక్షన్ సైనుకు వారు ఏ చైనా గొడుగో, ఏ పాకిస్తాన్ గొడుగో సంపాదిస్తూనే వున్నారు. టోపీల్ని, వాటిల్లోని తురాయిల్నీ కాపాడుకుంటూనే ఉన్నారు. సామాన్యుడిని జోకొట్టగలుగుతూనే ఉన్నారు అతని సహనశీలతను అమోఘంగా పెంచగలుగుతూనే వున్నారు.

"మరయితే ప్రతి పక్షాల వారేం చేస్తున్నారూ!" అని కొందరు అమాయకులడగవచ్చు. అదికూడా మహాకవిగారే తెలవిచ్చేరు.

"కాదని బరిదిగి తిరగబడేవో ద్వీపాంతరమే! లేదిక తిరుగుడు! కావున జోరుగ కంఠశోషగా ఉపన్యసిస్తూ మంచుందాం! అస్తమానమూ లాఠీ దూరక, రాజభక్తితో పొందుందాం!" మహాకవి వాక్కుల్ని అక్షరాలా పాటిస్తున్నారు. టోపీ దాసులకు వ్యతిరేకంగా మనకోపం కంకణం కట్టుకున్న వాన్ టోపీ దాసులు.

మరి సామాన్యుడి గతేమిటంటారా! ఆ సంగతి ఘనమైన ఏలినవారే చూసుకోగలరు! ముందున్నది మునక్కాయ్ పండగ. అని వారే తెలవిచ్చారు గదా. ఆ పండగ వచ్చాక మనవాడివి జోకొట్టేటందుకు కాగితం ముక్కలు కూడా దొరకవు. ఆ రహస్యం గ్రహించినవాడతడసామాన్యుడవుతాడు. మనకే పాఠాలు నేర్పగలడు.

టీకప్పులో తుఫాను

వింధ్యవాసిని

ఆ ఇంట్లో నివసించే మెంబర్ల సంఖ్య ఆరు. ఒక భార్య-ఒక భర్త, వాళ్ళ పిల్లలిద్దరు, ఇంకా భార్యగారి తమ్ముడూ, భర్తగారి చెల్లెలూను. వాళ్ళపేర్లు వరుసగ్గా చెప్పాలంటే సీతమ్మ-రంగారావూ, బాబు-బేబీ, రాజూ-రాణీను.

ఒకానొక రోజు రాత్రి ఒక్క రాజు తప్ప ఇంట్లో వాళ్ళందరూ, ఆ గృహంలో ఉండుకున్న చిన్న డైనింగు రూములో భోజనాలకి ఆసీనులై వున్నారు.

ముందు హాల్లోంచి రేడియోలోంచి పాట వినిపిస్తోంది సన్నగా—'ము ము ము ము ముద్దంటే చేదా….'' అంటూ

రంగారావు వూరుకోకుండా, 'ఒరేః బాబీ మంచి పాటవస్తోంది గానీ, వాల్యూమ్ పెంచకూ వెళ్ళి. మరీ సన్నగా వినిపిస్తోంది.' అన్నాడు పుత్రరత్నాన్ని ఉద్దేశించి.

బాబీ అని పిలవడే ఈ ఆరేళ్ళ కుర్రాడి అసలు పేరు మనకి తెలీను. (అనవసరం). వీడు ఈ యేడే స్కూల్లో చేరాడు. వీడు గొప్ప పిక్క వాక్య పరిపాలకుడు. కానీ అమ్మంటే భయం. (భయానికీ, చెప్పింది చప్పున చేయటానికీ, తేడా ఉందనుకుంటాను) వాళ్ళమ్మ ఎప్పుడూ రేడియో సన్నగా పెట్టుకు వినటం వాడికి తెలుసు. అందుకే నవ్వుతూన్న సీతవైపు అదోలా చూశాడు. చాలా సీరియస్‌గా ఉందామె. రంగారావు ఈ గొడవ పసి కట్టాడు—"వెళ్ళరా బాబీ, మళ్ళీ అయిపోతుంది పాటః" అన్నాడు, ధైర్యం చెబుతోన్నట్టు. ఇంతకీ రేడియో వినపటమంటే వాడికీ సరదాయే. మామూలుగా రేడియో ముట్టుకుంటే పాడుచేస్తాడని అరుస్తారు. అందుకని వచ్చిన ఛాన్సు పోగొట్టుకోకుండా, బంతిలా వెళ్ళి నాలు గిళ్ళకి వినిపించగల వాల్యూమ్‌కి పెంచి వచ్చాడు.

తను ఉడుక్కునే కొద్దీ, రంగారావింకా అతిగా ఉడికించటం చేస్తాడని తెలుసు సీతకి. అందుకే ఏ ఫీలింగూ కనపరచకుండా ఉండిపోయింది.

"సీతాః ఇవాళ కాస్సేపు బాస్కెట్ బాల్ టోర్నమెంట్ చూసొచ్చా. మీ తమ్ముడి టీమ్ వాళ్ళు భలేగా ఆడుతున్నారులే. ఫైనల్స్‌కి వచ్చారు. ఇవాళే ఆఖరి గేమ్." అన్నాడు రంగారావు.

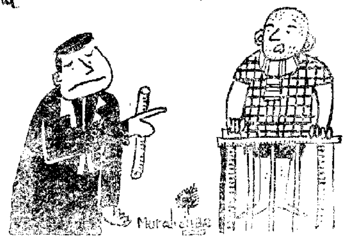
"ఇంతకీ మీ తమ్ముడు బాగా ఆడుతున్నాడు" అన్లేదు మాట అనుకుని, "అయితే ఇవాళ ఏ అర్ధరాత్రికో కాబోలు వాడొచ్చేది. అంతవరకూ కాచుక్కూచోవాలన్నమాట" అంది సీత.

రంగారావుకి ఎదురుగుండా అతని చెల్లెలు రాణి కూచునుంది. ఈ పిల్ల ఈ యేడే బియ్యేస్సీలో చేరింది. ఈ పిల్లకి వాళ్ళన్నయ్యకి వంతపాడే జబ్బుంది కొస్త.

"వదినాః రాజా చూశావాః చివరికీ రోజైనా నన్ను తీసుకెళ్ళలేదు టోర్నమెంటుకి. నాలుగు రోజుల్నుంచీ ఇవ్వాళే తీసుకెళ్తానని తప్పించుకున్నాడు. ఇవాళేమో, 'అక్కడంతా రష్షుగా ఉంటుందిః నేనేమో ఫీల్డులో ఉంటాను. నీకు కష్టం వద్దులే,' అని వెళ్ళిపోయాడు. ఇంతకీ తన ప్రతాపమంతా తన మాటల్లో చెప్పుకునే గానీ చూపించలేకపోయాడు." అంది.

సీత ఉడుక్కున్నట్లు కనిపించకుండా

పొంచి

"ఆ యొక్కవాడ్డిందుకడిగావూ తీసికెళ్ళమని! మీ అన్నయ్య నడిగితే భుజాలెగురేస్తూ తీసికెళ్ళేవారే!" అంది.

సెక్కెంత అర్థం చేసుకున్న రాణి కిక్కురుమన్లేదు. రేడియో పెంచటానికి వెళ్లినప్పుడు ఏదో మాగజైన్‌లో చించిన కాగితం ఒకటి పట్టుకొచ్చి, దానిమీదున్న బొమ్మని దీక్షగా చూస్తున్నాడు బాబు

రంగారావది గమనించి, "ఏవి టా! అంతగా చూస్తున్నావ్ అన్నం తినకుండా" అన్నాడు.

"నాన్నా! ఇదేం బొమ్మా? ఇందులో కుక్క బొమ్మ లేదు - పిల్లి లేదు - మరి పాపాయి బొమ్మకాదు. ఇదేమిటి నానా?" అన్నాడు.

"ఏదీ, ఇలాతే!" అని ఇప్పించుకు చూశాడు రంగారావు వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ

"దీన్ని మోడర్న్ ఆర్ట్ అంటార్రా. నువ్వు కూడా గియ్యొచ్చు కావలిస్తే ఇట్లాంటి బొమ్మలు. మాడర్న్ ఆర్టంటే పిచ్చి గీతలన్నమాట. పిచ్చిగా నాలుగు గీతలు గీసి, దాంట్లో ఓ బొమ్మ ఉందనుకోటం!"

"భలే భలే అయితే నేనూ వేస్తా నానా!" అన్నాడు బాబు కిల్లింతచేసుకుని.

ఇంతకీ రంగారావు ఆ బొమ్మ గూర్చి, దాని కారణంగా మాడర్న్ ఆర్ట్ గూర్చి అంత ఫ్లాట్‌గా డిసప్రూవ్ చెయ్యడం సీతకి నచ్చలేదు. దీనికి కారణం లేక పోలేదు. ఆమెకి చిన్నప్పట్నించీ ఏవైనా బొమ్మలు వస్తున్నప్పుడు వేస్తోండటం అలవాటు. పెన్సిల్ స్కెచ్ లాంటివి, ఏదైనా ఫోటోని చూసి బాగా వెయ్యగలదు. తను గొప్పగా వెయ్యలేకపోయినా ఆర్ట్ అన్నా ఆర్టిస్టులన్నా ఎంతో అభిమానం. యుద్ధానికి సన్నద్ధం అవుతూ అంది

బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతురాలు, తెలుగు చిత్ర సీమలో తనకో గణనీయమైన స్థానాన్ని సుస్థిరం చేసుకొన్న పద్మశ్రీ భానుమతి_ తన అద్భుత నటనా కౌశల్యంతో 'అరంగేట్రం' చిత్రం ద్వారా ఆ చిత్రాన్ని చూసిన ప్రతి

అయినా ఆర్ట్ అనగానే మీరంత తీసి పారేసి మాట్లాడటం ఎందుకో నాకర్థం కాదు."

"పాపం క్షమించుగాక! అయామ్ టాకింగ్ ఎబౌట్ మోడర్న్ ఆర్ట్ ఓన్లీ మేడమ్"

"ఏదైతే అవనీండి. మోడర్న్ ఆర్టు ఆర్టేగదా? మీ కర్థం కానంత మాత్రాన తీసిపారేయటం ఎందుకు?

"అదికాదు సీతా! నేనే కాదు. చాలా మంది అంటున్న మాటే ఇది. అందరూ అంటున్నదే నేనూ అంటున్నాను! అసలు పన్నెదిగితే పలుగురికీ అర్థంకాకుండా పోయాక ఏ ఆర్టయినా ఎందుకూ? నెత్తి మీదేసి కొట్టుకోటానికా?"

'అదే పొరపాటు. ఎవ్వరికీ అర్థం కాలేదనుకోటమే పొరపాటు. ఎవరో కొందరు అర్థం అయినవాళ్లుంటారు తప్ప కుండా. తమాషా అనుకుంటున్నారేమో! పెద్ద పేరు తెచ్చుకున్న పికాసో లాంటి ఆర్టిస్టులంతా పిచ్చివాళ్ళనా మీ అభిప్రాయం? ఎవరూ ఎంజాయ్ చెయ్యక పోయినా, తను వేస్తుందేమిటో వేసే వాడికి తెలుసు, ఆ ఆనందం ఆ వ్యక్తి యెలాగూ అనుభవిస్తాడు. అర్థంకాని వాళ్ళెవరో, పత్రికల్లో కార్టూన్లేసి వెక్కిరిస్తే, దాంతో ఇంప్రెస్ అయిపోయి మీలాంటి వాళ్ళంతా క్రిటిసైజ్ చెయ్యటం ఏమైనా బావుందా?" పెద్ద ఉపన్యాసం ఇచ్చిందానిలా ఊపిరి పీల్చుకుంది సీత.

అసలింతకీ ఆర్టుమీదగానీ, మోడర్న్ ఆర్టుమీదగానీ, రంగారావుకి పెర్సనల్

[illegible] తన [illegible] ప్రవాహం. [illegible]
[illegible] [illegible]నిపిస్తున్న "ఎర్ర[illegible]
[illegible] [illegible] అప్పుడు [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] చిత్రం
కూడా "పవిత్ర వివాహం" అనేది [illegible].

※

[illegible] అంటూ ఏమీ లేదు. [illegible] [illegible] అప్పుడు [illegible] మాట్లాడేను. [illegible] విషయాన్ని [illegible] తెలిసిగా [illegible] [illegible] లేకుండా [illegible] అనిపించా [illegible] నమ్మకం ఉంచేవో అంత [illegible] [illegible]వాడిని. [illegible] అందరూ [illegible], [illegible] అయినట్టు [illegible] విషయా[illegible] [illegible] ప్రత్యేకాభిప్రాయం [illegible] ఎవరో ఏదో చెబితే [illegible] [illegible] మాట్లాడే [illegible] [illegible] వచ్చింది.

"[illegible], [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తెం[illegible]

[illegible] తెలిస్తే చెప్ప కూడదం" అన్నాడు [illegible]వంగా.

"నాకు బాగా తెలుసునని నేనన్నానా [illegible] లేదు కానీ తెలీని వాటిని గురించి నేనెప్పుడూ క్రిటిసైజ్ చెయ్యను. ఏదైనా [illegible]ముందు ఆ విషయం గురించి మనకెంతమాత్రం తెలుసో చూసుకోవాలి."

"అప్పన్నే ఈ లోకంలో తమరిద్దరున్నారు [illegible], [illegible] ఎవరుంటారు? మా లాంటి వాళ్ళు సామాన్యులు. [illegible] మహానుభావులము కాం. అందుకే మేం సామాన్యంగానే మాట్లాడుతాము. [illegible] [illegible]...... అయితే [illegible] మహాప్రపదేశించిందా? గనుక ప్రతి విషయంలోనూ నేను చెప్పిందల్లా [illegible] చెయ్యటమే నీ పంతు అంతే గదా? ఇంతకీ నీతో మాట్లాడటానికి నాకు బుద్ధి లేదసలు. అంతే!" అని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ఈ ఇంట్లో ఇలా టీ కప్పులో తుపాన్ల లాంటి పోట్లాటలు చాలా మామూలు విషయాలు. [illegible] ఆ భార్యాభర్తల ఇద్దరి మధ్యను ప్రేమ లేదు [illegible] లేదు— అనుకోవడం పొరపాటు. [illegible] లవ్ మారేజీయే చేసుకున్నాడు. [illegible] [illegible] [illegible] అమ్మాయితోనే [illegible] [illegible]. ఆమెకి [illegible] సర్వాధికారాలూ ఇచ్చాడు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

పూజించాలి—అనే ప్రిన్సిపుల్స్ తనకి నచ్చవనీ—ఇద్దరం స్నేహితుల్లా ఉందామనీ మొదటి రాత్రే చెప్పేశాడు సీతకి. అలాగని సీత కూడా రంగారావు నెత్తినేమీ ఎక్కి కూచోలేదు. అతనికి జీతం లేని పెర్సనల్ అసిస్టెంటుగా మారిపోయింది. (వాళ్ళిద్దరిమధ్యా ప్రేమా, అండర్ స్టాండింగూ ఉన్నాయో లేదో తెలుసుకోవటానికి ఇంతకంటే ఎక్కువగా చెప్పక్కర లేదనుకుంటాను!)

మరవుతే వాళ్ళ గొడవల్లా ఎక్కువౌతుందంటే— ఒక విషయాన్ని గురించి ఆర్గ్యుమెంట్ మొదలుపెట్టినప్పుడు. ఇద్దరిలో ఏ ఒక్కరూ ఎమోషన్ లేకుండా, తేలిగ్గా ఆర్గ్యూ చెయ్యలేరు. ఏదో అన్యాయం జరిగిపోతున్నట్లుగా రూడ్‌గా మాట్లాడటం మొదలుపెడతారు. దాంతో వస్తుంది చిక్కు. దాని రిజల్టు కోల్డ్‌వార్ కాక మానదు.

ఇంతకీ ఇప్పటి పోట్లాటలో ఉన్న ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, గొడవంతా డైనింగు టేబిలు దగ్గిర జరగటమే. మామూలుగా అయితే, వాళ్ళు పోట్లాడి కోల్డువార్ సాగిస్తే, ఇంట్లో వాళ్ళకి అసలు గొడవేమిటో అర్థమయ్యేది కాదు.

ఈసారి డైనింగు టేబిలు దగ్గిరున్న ముగ్గురూ విన్నారు వాళ్ళ గొడవ. (అంతే వాళ్ళు ముగ్గురికీ అర్థమయిందని కాదు!) "అమ్మేమిటి ఇంతగా గుడ్లెర్రజేసి మాట్లాడ్తోంద"నుకుంటోందేమో, సీత చంకలో ఉండి తైతక్కలాడుతున్న చంటిది, భయంతో బిగుసుకుపోయి, అరున్నొక్క రాగం ఆలపించటానికి రెడీ అయింది.

బాబుగాడికి అసలు విషయం ఏమిటో తెలీకపోయినా, అమ్మా నాన్నా పోట్లాడుకుంటున్నారని అర్థమయింది. చక్కగా డ్రామా చూస్తోన్నట్టుగా చూసి, వాళ్ళ నాన్నలా వెళ్ళిపోగానే, అమ్మకి తెలీకుండా మెల్లిగా వొంగి, "అత్తా, అమ్మా నాన్నా కొట్లాడుకున్నారుకదూ?" అన్నాడు రాణి చెవిలో.

అసలే మొగుడి కోపంతో, ఆర్గ్యుమెంట్సుతో విసుగ్గా ఉంది సీత. అలాంటప్పుడు ఎవర్నైనా గట్టిగా బాదేస్తే హాయిగా ఉంటుందామెకి. బాబిగాడిలా అత్త చెవిలో గొణగడం చూసి, ఇదే సమయమన్నట్లు "వెధవా! అన్నం తినకుండా ఏమిటా వెధవ్వేషాలు. గంట సేపట్నుంచీ ప్లేట్లో అన్నమేమైనా తరిగిందా అసలు!" అని వీప్మీదొక్కటి అంటించింది. కానీ ఆ దెబ్బకి సీత చంకలో నున్న పాప బెదురుపోయి, గట్టిగా ఏడవటం మొదలుపెట్టింది.

దాంతో సీత కోపం క్లైమాక్సు చేరుకుంది. "దరిద్రపు మొహమా! నీకేం రోగమే! మూయ్యి నోరు. [illegible] అరుస్తోంది" అంటూ చంపమీదొకటి అంటించింది. దాంతో చంటిది వాల్యూమ్ పెంచిందేగానీ, తగ్గే సూచనలేవీ కన్పించలేదు. ఏడ్చేటప్పుడు తంతే ఇదింకా గట్టిగా ఏడుస్తుందేగానీ ఆపదని సీతకు తెలుసు. కాని

అలా అని ఏమీ అనకుండా ఉండాలంటే తన కోపం తీరటం ఎల్లాగు!

పడగ్గదిలో మంచంమీద పడుకుని సిగరెట్ కాల్చుకుంటూ, ఆలోచించుకుంటున్న రంగారావు ఆలోచనలకి చంటిదాని ఏడుపు అంతరాయం కలిగించింది.

"ఆ రాక్షసి ముండనెవరలా ఏడిపించారు? అదలా కొట్టుకుంటుంటే ఇంట్లోవాళ్ళంతా బొమ్మలాట చూస్తున్నారా?" అని గట్టిగా అరచి "ఛీ ఛీ! వెధవ సంత!" అని గొణుక్కున్నాడు.

ఇంతదాకా అన్నా వదినల పోట్లాటని కనుల పండుగగా కాంచి, కోడలి రాగాలన్నీ వీనుల విందుగా విని, ఆనందిస్తున్న రాణి అన్నయ్య కేక విని వ్యవహారం దూరం వెళుతోందని గబుక్కున చెయ్యి కడిగేసుకుని, వదిన చంకలోని చంటిదాన్ని లాక్కుని అవతలి గదిలోకి తీసికెళ్ళింది.

"ఇక్కడే ఉంటే ఇంకా బాదెయ్యగలదురా బాబూ ఈ మహాతల్లి" అనుకున్నాడేమో, బాబిగాడు కూడా మెల్లిగా జారుకుని వెళ్ళి అత్త పక్కన చేరాడు.

ఈ కథలో లాస్టు మెంబరైన రాజా అనే కుర్రాడు బియ్యే ఫైనలియర్ చదువుతున్నాడు. బాస్కెట్ బాల్ బాగా ఆడతాడు. "తనెల్లా ఆడతాడో బావకి సరిగ్గా తెలీదు. అయినప్పటికీ ఎలాగైనా మెప్పు పొందాలి" అనే ఓ ఎయిము ఉంది ఇవ్వాళకి. అదృష్టం కొద్దీ ఫైనల్స్ రోజుకి వాళ్ళ టీము లీడరు ప్రాక్టీసులో పరిగెత్తుతూ కిందపడి కాలు విరగ్గొట్టుకున్నాడు. ఆ దెబ్బతో ఫైనల్ గేములో రాజా లీడరుగా టీము నడిపించాడు. రాజా లీడర్‌షిప్పవల్లో, మిగతా వాళ్ళు బాగా ఆడటంవల్లో, నిన్న టీమే గెల్చింది.

"ఈ దెబ్బతో బావకి తనెంత బాగా ఆడతాడో తెలుస్తుంది" అనుకుంటూ సైకిలు అనబడే తన పుష్పక విమానంలో ఇల్లు చేరుకున్న ఆ చిన్నవాడు. గాలి దుమారంలా హాల్లోకి వచ్చి పడ్డాడు — పై గొడవ జరిగిన అరగంట తరవాత.

హాల్లో ఇంగ్లీషు న్యూస్ పేపరు చూస్తూ కూచుని ఉన్నాడు బావ — అది ఎక్స్‌ప్రెస్సే. ఇంట్లోకొచ్చిన రాజాకి మతిపోయినట్టయింది. రేడియో దగ్గర ఉన్న కుర్చీలో రాణి కూచుని ఉంది. ఒళ్ళో చంటిది నిద్రపోతూంది. పక్కనే ఉన్న సోఫా మీద పవళించి సీరియస్‌గా ఒకటో తరగతి పుస్తకం చదువుతున్నాడు బాబిగాడు!

ఎవరు ఎంతా బావ కాలక్షేపంలో ఉన్నా, ఆయనగారి చెల్లెలు అందిగా, ఈ సంగతి తెలియాలి కదా తనకా — అనుకుని "హాయ్! రాణీ. మామా మన ప్రతాపం ఏమను కుంటున్నావో నేనంటే. మా టీము గెలిచిందోయ్! నీకు తెలుసా? శ్రీశ్రీ రాజారావు గారు మాట్లాడిగాడి కాలిరిగిందిలే. ఫైనల్స్‌లో నేనే రాజాధిరాజాని వ్యూహాన్ని మహా మర్యాదగా నడిపించేశాను. అసలు నువ్వు ఆ వయసుంటికి రోజా గేము చూడ్డానికి

ఏం విజయం! ఏం విజయం! స్టేడియం వద్దలేద మకో. గేము అవగానే మా స్నేహితులంతా కలసి, ఆకాశమంత ఎత్తుకి ఎత్తేశార్లే...."

ఇంత దాకా వచ్చాక, ఆ అబ్బాయికి డౌటు వచ్చింది—అసలు ఈ పిల్ల చెప్పింది వింటోందా లేదా? అని. ఎందుకంటే ఆ అమ్మాయి ఎప్పుడూ తన్ని అంతసేపు వాగనివ్వదు. మధ్యలో ఏదో ఒకటి మాట్లాడి ఖండించి నోరు మూస్తుంది. అందుకే ఆశ్చర్యంగా రాణి ముఖంలోకి చూశాడు ఏమి కనిపిస్తుందాని.

"అయిందా నీ ఉపన్యాసం?" అంది.

"ఏం?" అన్నాడు రాజా తెల్లముఖం వేసుకుని.

"ఏంలేదుగా నీ నువ్వంత గట్టిగా అరిస్తే ఈ మహాతల్లి లేచి గొంతుకూర్చుంటుంది. ఇప్పుడే పడుకుంది"

"ఈ పాటికి వాళ్ళ నాన్న బొజ్జెక్కి కబుర్లు చెప్పాల్సింది అప్పుడే నిద్రపోతుం దేమిటీ ఇది?" అంటూ, కాస్త ఎర్రగా ఉన్న దాని బుగ్గ చూసి, "దాని బుగ్గలా రోజ్ పౌడర్ రాసుకున్నట్లుందేం?" అన్నాడు.

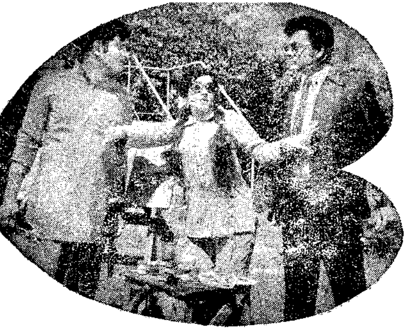
"వాళ్ళమ్మ చంప పగలగొట్టింది."— నిర్వికారంగా వచ్చింది జవాబు.

"ఎందుకూ?" అంటూ సోఫామీదున్న బాబిగాణ్ణి చూసి. వాడేమిటి ఎమ్మే పరీక్ష కెళ్ళేవాడిలా చదివేస్తున్నాడు?"

"వాడికి నీకంటే కాస్త బుర్ర ఎక్కువుంది. వాళ్ళమ్మా నాన్న సీరియస్‌గా ఉన్నారని గ్రహించుకొని కిక్కురు మనకుండా చదువుతున్నాడు."

"ఇదిగో అమ్మాయ్! అనవసరంగా నోరు పారేసుకోకు .... సర్లేగాని ఇంతకీ విషయమేమిటి వాటీజ్ ది మేటర్? మళ్ళీ ఏదైనా గొడవా? కోల్డ్‌వార్ చేస్తున్నారేమిటి? వీళ్ళమ్మా నాన్న?"

"కోల్డ్‌వారో హాట్ వారోగాని— మళ్ళీంకాస్సేపిక్కడే లెక్చరిస్తూ కూర్చున్నావంటే మీ అక్కయ్య నీ చెవులు పిండటం ఖాయం. నీకేపనీ కాకున్నా ఉందా నిద......"

అనాదిగా స్త్రీ వల్ల కలహాలు సంభవించడమేగాక, పెద్ద పెద్ద యుద్ధాలకు దారితీసిన సంఘటనలూ ఉన్నాయి, తన కారణంగానే అయివుండొచ్చు రెండవ సింగాల్లా

ఇంతలో విన్పించనే విన్పించింది సీతమ్మ కేక." ఒరే రాజా! ఇంత రాత్రి ఇంటికొచ్చింది చాలక ఇంకా కబుర్లేసుక్కూర్చున్నావా? అన్నం కావాలనుకుంటే తొరగావచ్చి కాళ్ళు కడుక్కో. లేదంటే వస్తుండు. నాకు నిద్దరొస్తోంది' అంది గట్టిగా.

కిక్కురు మనకుండా లోపలికెళ్లాడు. రాజా.

భోంచేసి వెళ్ళి పడుకున్నప్పట్నించీ ఆలోచిస్తున్నాడు రంగారావు. రాజా ఆలస్యంగా ఇంటికి రావటం—జాగా ఆలోచించుకోవటానికి అవకాశాన్నిచ్చింది అతనికి

"హు సీతకి నేనే అలుసిచ్చాను. నెత్తికెక్కి కూచుంది. భార్యతో అర్గ్యుమెంట్ చేయటంవంత ఫూలిష్‌నెస్ ఉండదు వేరే. ఏదో తమాషాకి అన్నదాన్ని పట్టుకుని ఎవరో ఆ దరిద్రపు-వెధవలు-మోడర్న్ ఆర్టిస్టులవైపు తానేదో వకాల్తా పుచ్చుకున్నట్టు మాట్లాడి తన్నో వెధవంటుందా?' అనుకుని విసుగ్గా సిగిరెట్టుమీద సిగిరెట్టు కాలుస్తున్నాడు,

మూడు సిగిరెట్లు అయిపోయేసరికి రంగారావు మనస్సు స్థిమితపడింది. బుర్ర కాస్త ప్రశాంతంగా ఆలోచించటం మొదలు పెట్టింది. మరుక్షణమే పశ్చాత్తాపంలాంటి భావం కలిగింది "నేనేంటి అలా మాట్లాడేను! ఎవడో బొత్తిగా సంస్కారం లేని వెధవలా ఆర్టుని గూర్చి అసహ్యంగా మాట్లాడ్డమేమిటి? నా ర్ధంకానప్పుడు, సీతకు కాస్త ప్రవేశముందని తెలిసీ, ఆమెనలా

ఒకరినొకరు ఢీకొనబోతున్న కృష్ణ, కృష్ణంరాజుల మధ్య కలహాన్నీ జనులను చూపించే ఈ చిత్రం కృష్ణ కిశోర్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "మమత" లోనిది. నిర్మాత శేఖర్ బాబే స్వయంగా వ్రాసిన రసవత్తరమైన కథకు రవిశేఖరమైన చిత్రరూపకల్పన జరిగిన ఈ చిత్రం సెప్టెంబరు ఆఖరున విడుదలవుతుంది.

విమర్శించటం మంచిదా?" అని నా పాంతం సీత విస్మితం చెందింది. 'మనకి తెలీని విషయాల్ని గూర్చి నాకు అసహ్యంగా మాట్లాడకూడదు' అని, ఆ విజయం [illegible] తెలీదు. ఆ మాటలు తన ఉద్దేశాలు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసే అవకాశం సీతకివ్వకపోతే నా దెబ్బ మూర్ఖత్వం పెద్ద ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకో, [illegible] సమాధానంగా టీటీ చెప్పలేకపోయాడు. అనవసరంగా ఏ [illegible] సీత కొట్టి వేగంతో [illegible] రంగారావు ఆలోచను సీత మరోలా కి రాగానే దగ్గిరకి తీసుకుని, "సారీ సీతా, నన్ను క్షమించవ్" అని అడిగా మన్నాడు.

ఇటు వైపు డైనింగు టేబులు ముందు కూచుని ఉన్న సీత కూడా ఆలోచనా తరంగాల్లో కొట్టుకుపోతూంది.

"అవర్నా నిన్న మాటల్లో నే. తనెంత ఫూలిష్‌గా మాట్లాడినా తాను తక్కువ చేసినా ఊరుకోవాలట. అలాంటప్పుడు ఏమీ తెలియని ఓ పల్లెటూరి మొద్దుని కట్టుకుని ఉండాల్సింది; తక్కువరు మన కుండా పడుండేది. నేనెప్పుడూ తనతో ఏకీభవించవలె. హుఁ! ఎన్నిసార్లు ఎన్ని విషయాల్లో నేనాయనతో ఏకీభవించలేదు! ఇంతకీ ఇప్పుడు తెలుస్తోంది, పెళ్ళంటే మొగుడు వాగే వాగుడంతా పేషంటుగా వినాల్సిందే గానీ, అబ్జెక్ట్ చేస్తే ప్రయోజనం లేదూ, పైగా అలా చెయ్యటం కూడా నేరం అని........."

ఆలోచిస్తూ ఉండగానే, అలా వంటరిగా కూచుండటం లో లోన్లీగా ఫీలయింది సీత. "ఛ, నేనెందుకలా దాచేశాను పిల్లల్ని! పాపం బెదురుకుని ఈ ఛాయలకి రాకుండా వెళ్ళిపోయారు. [illegible] రాసి అనే అంటీమా [illegible] న్నేను." అనుకుని [illegible] మెల్లగా వెళ్ళి హాల్లోకి తొంగి చూసింది. [illegible] పడి నిద్రపోతూంది పాపిగ దేమో సోఫామీద సీరియస్‌గా పత్రిక చదువుతూ కన్పించాడు. "వాడలాగే నిద్రపోతాళ్ళే. ఎలాగూ వాళ్ళత్త దగ్గరగా పడుకునేది" అనుకొని కిందకెళ్ళి కూచుంది సీత.

[illegible] అలా పంపంగా కూచున్నేసరికి ఆలోచనలు చుట్టుముట్టాయి మెళ్ళి.

"నేను తప్పుగా మాట్లాడేనా?" అని ఆలోచించుకుంది.

"ఆయనకు తెలీదూ ఆర్టు గురించిగానీ పరేవిషయాన్ని గురించైనా అలా అసభ్యంగా మాట్లాడకూడదని. ఊరికే తమాషాకి అన్నారేమో! నేను తేలిగ్గా తీసుకుని నవ్వేస్తే బాగుండేది. ఛ నాకసలు సెన్సాఫ్ హ్యూమర్ లేదు. అనవసరంగా గొడవచేసి కోపం తెప్పించాను. నేనుచేసే గొడవలం తసారు కాని బొత్తిగా 'ఏమ్మే వెధవ్వి. నీకేం తెలీదు. నోరు మూసుకో వోయ్' అంటే ఏ మొగాడికైతే కోపం రాదు! ఓ నేనెంత బుద్ధిలేనిదాన్ని! ఆయన్నెళ్ళి అడిగేస్తాను. క్షమించండి ప్లీజ్! ఇంకెప్పుడూ అలా మాట్లాడనని ఆయన మారుతారు. అలా అడిగితే నవ్వుతూ ప్రసన్నంగా అయి దగ్గరికి తీసుకుంటారు" అనుకుంది.

ఈ తమకంలోనే సీతకి రాజా, రాణీ మాటలు ఉప్పొంగటం జరిగింది. అందుకే తను త్వరగా లేచి పాప్పకి భోజనం పెట్టేసి చపాతీ దాన్ని ఉంచేసుకుని, రంగారావున్న దిక్కొచ్చింది.

సీత వెళ్ళేటంతకి రంగారావు ఏవో ఆలోచిస్తున్నట్టుగానూ, కళ్ళు మూసుకుని పడుకుని ఉన్నాడు. సీత రావడం అలికిడి పట్టి గుర్తించినా, వచ్చి పడుకున్నాక, చెయ్యి వేస్తుంది చెయ్యిచ్చుని చూస్తున్నాడు

రంగారావు కళ్ళు మూసుకుని ఉన్న రంగారావుని చూడగానే సీత మూడ్ మారిపోయింది. "ఇంత గొడవ జరిగినా ఎంత హాయిగా నిద్రపోతున్నారీయన! నాకేనా బాధంతా హుం!" అనుకుని విసురుగా రంగారావు మంచాన్ని అని ఉన్న తన మంచాన్ని గజం దూరానికి లాక్కుని పిల్లని పక్కనేసుకుని పడుకుంది.

ఇంతకూ క్షమించమని అడగాలనుకున్న రంగారావు కూడా సీత అలా మంచాన్ని లాక్కునేసరికి మూడంతా మారిపోయింది "హుం! ఎంత నిర్లక్ష్యం!........ అయితే నాకేం?...." అనుకుని నిద్రపోదామని ప్రయత్నించాడు. ఎంతసేపు దొర్లినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. "తనకు తెలుసు తనమీద చెయ్యేసి పడుకోకపోతే నాకు నిద్రరాదని. కావాలనే ఇలా చేస్తోంది." అనుకున్నాడు.

అదే క్షణంలో నిద్రరాక అవస్థ పడుతోన్న సీతకూడా "ఆయనకు తెలుసు, తను పక్కన ఉంటేగానీ నిద్రరాదని! హుం! కావాలనే ఇలా చేస్తున్నారు" అనుకుంది.

ఏ అర్ధరాత్రో నిద్రపోయారు వాళ్ళిద్దరూ. తెల్లవారి పాప ఏడుపుతో ఏ ఏడు గంటలకోగానీ మెలకువరాలేదు. లేచేసరికి రాత్రి కోపమంతా పోయి ప్రశాంతంగా ఉంది సీత మనస్సు. అటు చూసింది. రంగారావు కూడా మేలుకుని ఇంటి కప్పు వైపు చూస్తున్నాడు. వెళ్ళి కాఫీ తీసుకొచ్చి

తన వెర్రితనానికి తిట్టుకోకుండా మనుషుని పాపనెత్తుకుని లోపలికెళ్ళింది. ఇంతకీ అప్పటికి రంగారావు లేచి అర్ధగంటయింది. సీత లేవగానే మాట్లాడిద్దామని చూస్తున్నాడు. కానీ ఆమె లేచిన వెంటనే, ఏమీ పట్టనట్లుగా, అలా వెళ్ళిపోయేసరికి నిరుత్సాహపడి, 'హుఁ ఇవాళంతా ఇంతే కాబోలు. ఇలాగే ఏడిపిస్తుందేమో? అయినా నాకీ పనిష్మెంటు కావాల్సిందే." అనుకుని చికాకేస్తుంటే, దుప్పటి ముఖం మీదికి లాక్కుని పడుకున్నాడు.

కాఫీ తీసుకొచ్చిన సీత తను వస్తుందని తెలిసీ కావాలనే అతనలా చేస్తున్నాడనుకుని బాధపడింది. "ఎప్పుడూ రానంత కోపమే వొచ్చింది. అయినా నాకీ శిక్ష కావల్సిందే. నే చేసిందానికి" అనుకుని కాఫీ నలా మంచం తల దగ్గిర ఉన్న షెల్ఫుమీద పెట్టేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఇంక ఎంతసేపు పడుకున్నా నిద్దరేమీ రాదు లెమ్మని ముసుగు తీయకుండానే, "రాణీ, మీ వదిన్నడిగి కాఫీ పట్రావే!" అంటూ అరిచాడు గట్టిగా. మామూలుగా "సీతా, కాఫీ" అని పిలిచేవాడల్లా 'రాణీ!' అని పిల్చేసరికి హాల్లో కూచుని చదువుకుంటున్న రాజా రాణీలు మొహమొహాలు చూసుకున్నారు. రాణీ లేచే లోగానే, లోపల్నించి సీత "రాణీ అక్కడే షెల్ఫుమీద పెట్టానని చెప్పమ్మా మీ అన్నయ్యకి" అని కేకేసింది.

లేవబోతున్నది అలాగే కూచుంది రాణి. కోల్డ్‌వార్ ఇంకా సాగుతోనే ఉంది చూసి అప్పట్లా సాభిప్రాయంగా చూసింది రాజా వేపు.

"ఎంత గొడవ జరిగినా, పొద్దుటికి రాకి సమాధానమున్నట్టు లేదేమిటబ్బా చాలా పెద్ద పోట్లాటే ఉన్నట్టుందే!' అని లోపల్లోపలే నవ్వుకుని- రాణీ నడిగాడు రాజా, "ఏక్కొంటి ఇంకా రాజీ పడినట్లులేదు- అసలు గొడవేమిటి? అనడిగితే, చెప్పకుండా నోరు మూయిస్తోంది రాత్రి" అన్నాడు మెల్లిగా.

"మామూలుగా ఏంలేమీ కాదులే" అంటూ ఒక్క మాట కూడా పొల్లుపోకుండా గొడవనంతా చెప్పి, చివరగా "అయినా వదినకి బొత్తిగా సెన్సాఫ్ హ్యూమర్ లేదు. అన్నయ్యేదో తమాషాకి అన్నాడేమో—అనవసరంగా గొడవచేసి కోపం తెప్పించింది" అని తన కామెంటు వదేసింది.

"సరే లెమ్మ మీ అన్నయ్యేదో తప్పు లేనట్లు మాట్లాడుతావు నువ్వు. అక్కయ్యక్కాస్త ఆర్టులో ప్రవేశముందని తెలిసీ అలా తీసేసి మాట్లాడటం ఎందుకు? ఆ పొజిషన్లో నువ్వే ఉన్నా నిన్ను ఎగతాళి చెయ్యాలనే అలా అంటున్నాడని మా అక్కయ్యలాగే చేసుండేదానివి కాదూ"

"..............."

"..............."

"సరేలేగానీ.........వదినె పొజిషన్లో నేనుంటే ఇప్పుడే చేసేదాన్తో చెప్పనా?"

"..................." యాంగ్జయిటీతో

చూశాడు రాజా. అదే క్షణంలో మంచం మీదినించి లేచి డైనింగు హాల్లోకొచ్చి కాక తాళీయంగా ముందు గదిలో జరుగుతున్న సంభాషణ వింటున్న రంగారావూ, ఏదో పని మీద వంటింట్లోంచి బయటకొచ్చిన సీత కూడా యాంగ్జయిటీతో చూస్తున్నారు ఏం చెబుతుందో చూద్దామని.

"చూడండి భర్తగారూ, మీరన్నదాన్ని ఖండించానని మీకంత కోపమొచ్చిందే. శాస్త్రాల్లో ప్రవేశమున్న ఆర్టుని తేలిక పరిస్తే నాక్కోపం రావటమూ సహజమే కదా? బాగానే ఉంది. అయినా ప్రతి విషయంలోనూ మొగుడూ పెళ్ళాం నేర్చుకుంటా ఏకీభవించి తీరాలనే రూలెక్కడుంది? భార్యాభర్తలంటే, ఇద్దరు సెపరేట్ ఇండివిడ్యువల్స్ అయినప్పుడు, రెండు రకాల భావాలుండటం అసహజం కాదు. అలాంటప్పుడు అనవసరంగా ఆర్గ్యూ చేసుకుని ఏకీభవించలేకపోయామని ఒకరి మీదొకరు మాటలు పారేసుకోవటం ఎందుకు? తర్వాత మళ్ళీ రాజీ కుదరక దూరంగా ఉంటూ అవస్థ పడటం ఎందుకు-అందుకని ఇప్పట్నించీ నేనేదైనా అబౌట్ చేస్తే, భరించటం మీరు నేర్చుకోండి. మీరు ఆర్గ్యూ చేసినా కోపం తెచ్చుకోకుండా నవ్వుతూ మాట్లాడటం నేను నేర్చుకుంటా. సరేనా? అనేదాన్ని"

"కరెక్ట్. భలే చెప్పావు. భార్యాభర్తలన్నాక ఏకీభవించి సర్దుకుపోవాల్సిన విషయాలెన్నో ఉంచుకుని. మోడర్న్ ఆర్ట్ గురించీ, పట్టీ గడ్డ గురించీ వాదులాడుకుని అనవసరంగా బాధపడటం ఎంత ఫూలిష్‌నెస్?"

సంభాషణంతా విన్న శ్రోతలిద్దరూ, తప్పు చేసిన వాళ్ళకి మల్లే తలలు వంచుకుని ఉండిపోయారు కాస్సేపు-వాళ్ళిద్దరికీ తట్టిన పట్టుకు, ఏడేళ్ళయి కాపురం చేస్తున్న మాకు తోచలేదే అని.

ఆ వేళ ఆదివారం. మధ్యాహ్నం రాజా, రాణీ ఏదో హిందీ సినిమా మాట్నీకి వెళ్ళినప్పుడు, బాబిగాడూ, పాపా నిద్రపోయినప్పుడు, రంగారావూ, సీతా రాజీ పడ్డామనే విషయం నేరుగా చెప్పనవసరం లేదు.

కాస్సేపిద్దరూ క్షమాపణలతో గడిపారు "నీక్కోపం పోయిందా" అని రంగారావడిగితే, "మీకో?" అని సీతడిగింది.

అయినా ఏమో అనుకున్నాగానీ మీ చెల్లి భలే తెలివైందండీ. ఎంత బాగా చెప్పింది మనిద్దరి పొరపాటును గురించి."

"చెప్పింది కరెక్టే అనుకో. కానీ మాటలు చెప్పటం సులభమే లెద్దూ. ఇంతకీ ఈజీగా మన గొడవని గురించి చర్చించుకున్నారు కదూ కుర్ర సన్నాసులు రేపొద్దున వీళ్ళిద్దరికే పెళ్ళిచేస్తే రోజుకొక్క సారయినా పోట్లాడుకు తీరతారు. చూడు" అన్నాడు రంగారావు నవ్వుతూ.

అదే మాటని సైతం మౌనం చేసింది తప్పుని తెలిసినా, మనమట్లా వాళ్ళందరూ ఇలాంటి తప్పులే చేస్తుంటారుతే అని సమర్థించుకోటంతో సంతృప్తి పడతాం.

సరాగమాల పోటీ 12

రూ 1260-00 ల బహుమతులు

ప్రసాద్ ఆర్టు పిక్చర్స్ — **పల్లెటూరి బావ**

పది బహుమతులు	480-00
నగదు బహుమతులు	160-00

జయప్రదా ఆర్టు పిక్చర్స్ — **గాంధి పుట్టిన దేశం**

పది బహుమతులు	480-00
నగదు బహుమతులు	150-00

ప్రవేశ రుసుము లేదు। టిక్కెట్లుముక్కలు, కత్తిరించిన కూపన్లు పంపనవసరం లేదు.

అతి సులభం, సినిమా సంగీతంపై మీ అమూల్య అభిప్రాయాలు నిర్మాతల దృష్టికి తీసుకు వస్తూ చక్కని బహుమతులు గెల్చుకొనటానికి మరొక అవకాశం,.

మూడే నిబంధనలు.

1. పాటలను ప్రత్యేకంగా గమనిస్తూ పై చిత్రాలను చూచి సంగీత సాహిత్య సన్నివేశాల దృష్ట్యా మీకు బాగా నచ్చిన పాటయేదో ఏమీ నచ్చని పాటయేదో నిర్దుష్టంగా నిరూపిస్తూ మీ విమర్శ ఇన్‌లాండ్ కవరులో ఒక ప్రక్కనే వ్రాయండి.

2. ఒక కవరులో ఒక సినిమా సంగీతం గురించి మాత్రమే వ్రాయాలి. కవరు పైన సినిమా పేరు. దిగువ విలాసం ఇంగ్లీషులో వ్రాసి గడువులోగా చేరేటట్లు పంపాలి. కవరు వెనుక మీ పూర్తిపేరు. విలాసం వ్రాయాలి (మీ పిన్‌కోడ్ నంబరుతోసహా.)

8\. ఇన్లాండ్ కవరు రెండవ పేజీలో (అంటే కవరు ఒంటి పొరగా ఉండగా అడ్రసు వ్రాసే చోటుకి ఎడమ ప్రక్క ఉండే జాగాలో) మీరు యింతకు ముందు నేను నడిపిన ఏయే పోటీలలో గెలిచారో ఆ చిత్రాల పేర్లు వ్రాయాలి. ఇలా వ్రాస్తే అందిన బహుమతులే తిరిగి అందకుండా చూసుకో గలము.

పై వాటిలో ఏ ఒక్క నిబంధనా అతిక్రమించగూడదు.

ముగింపు తేదీ అక్టోబరు అయిదు. అక్టోబరు 15 వ తేదీకంతా నగదు మనియార్డరు ద్వారా, తక్కిన బహుమతులు (రూ. 48 00 విలువచేయు పుస్తకాలు, రికార్డులు.) రిజిస్టర్ పోస్టులో విజేతల కందగలవు. నవంబరు సంచికలో విజేతల జాబితా చూడవచ్చు.

V. A. K. RANGA RAO
2, SIXTH MAIN ROAD,
BHAKTAVATSALU NAGAR
MADRAS-600020.

గ్రామఫోన్ రికార్డ్ రివ్యూ :

ఈ నెల విడుదలలు

తక్కిన రికార్డు కంపెనీలు తమ రికార్డులు అమ్మటానికి చిత్ర విజయాలపై ఆధారపడితే, పాలిడార్ కంపెనీ వారు తమ రికార్డుల అమ్మకం చిత్ర విజయానికై తోడ్పడాలనే సదుద్దేశంతో ముందుకుసాగుతున్నారు. సంగీతం బాగుంటే శ్రోతలూ, యెలావున్నా రికార్డు డీలర్లూ, నిర్మాతలూ ప్రోత్సహించ దగిన ప్రయత్నమిది.

"జోషిలా"లో వున్న తొమ్మిది పాటల్లో ఎనిమిది పాటలు పాలిడార్ వారు ఒక యల్. పి. రెండు ఇ. పి లు నాలుగు యస్. పి లలో విడుదల చేశారు.

సాహిర్ సాహిత్యం, ఆర్. డి. సంగీతం గల యీ పాటలు ప్రజాదరణ పొందగలవని రికార్డు వేసి, కాని, బిల్లు వ్రాసి చెప్పవచ్చు మూడు పాటలు నాకు భేషుగ్గా వున్నవి. ఆశా మత్తుగా కైపెక్కిస్తూ పాడుతుండగా దేవానంద్ మాటలు కలిపిన 'షర్మానాయూం' ఒకటి. ఆశా-కిషోర్ల ప్రేమగీతం 'కుఛ్ భీ కరోనా' వినేవారికి ఏమైనా చేసెయ్య గలదు అదొకటి. మరొకటి కిషోర్-ఆశా ఆటవిక బృందం వెనుకరంగా ఆలపించిన 'దిల్ మై జో'.

ఆశా పాడిన 'కాంప్ రహీ'లో వాద్య గోష్ఠి ఒకవిక్రమైన ఉద్రేకంతో ఊపెం చేస్తుంది. అలా సోలోలు రెండు 'జో బాత్' 'మెహఫిల్ మే'. ఒక కొరైనతీకైన సొగసు వీటి సొమ్ము. 'సోనయాపా' పాడుతూ ఆశా పిచ్చెక్కిస్తుంది.

ఏయే రికార్డుపైన ఏ పాటలున్నాయో తెలుసుకోవాలంటే క్రింది అడ్రసుకి స్టాంపు వేసిన కవరు పంపండి. పూర్తి వివరాలు గల చక్కని కరపత్రం వెంటనే పంప గలను.

పాలిడార్ కొత్త ఇ పి. విడుదల "అంధీ జవానీ" లో నాలుగు పాటలు (E. P. 2241 092). వీటికి రచన అసాద్ భోపాలి, సంగీతం ఉషాఖన్నా. కిషోర్ పాడిన 'ఖుష్ ఖుశీ' పాటలో కిషోర్ కంఠమేకాక వాద్యగోష్ఠి గమ్మత్తులూ ఆకర్షణలు. 'ప్యాసే హోంట్' ఆశా పాడగా విడేదాహం తీరునో హెచ్చునో అది మీ మనస్తత్వంపై ఆధారపడను. రెండవప్రక్క 'హోడ్ ఘుంకే' "ఆయా సీల్ గగన్ కే" ఎక్కడో విన్నట్టు వుంటాయి. అదే ఆ పాటలు ప్రజాదరణ పొందటానికి దోహదకారి కాగలదు.

ఇక ఓడియన్ విడుదలలు చెప్పుకో తగినవి "అందాల రాముడు" "దేవుడు చేసిన మనుషులు" ఎల్. పి లు త్వరలో (?) రానాయట. వచ్చిన ఎస్. పి లలో మెచ్చుకోదగినవి యివి.

జ్యోతి

"కీమత్" లో రెండు (B. O E. 2653-54) పీటిలోవున్న నాలుగు పాటల్లో యీమధ్య లక్ష్మీకాంత్-ప్యారేలాల్ సంగీతంలో వినిపించని కొత్తదనం, వాద్య గోష్ఠిలో మెత్తదనం వినిపిస్తున్నవి. ఛాయపతి 'విచిత్ర వివాహం" లో పాడిన (B O E 541) 'శాంతము లేక' అందరికీ బాగా వుండగా రెండవ ప్రక్కనున్న 'అబ్బాయిలు అమ్మాయిలు' కొందరికే బాగావుంటుంది. "రాముడే దేవుడు' పద్యం చేసిన సంగీతం వలన మ్యూజికల్ హిట్ కాగలదని నా నమ్మకం. ఒకే తోటలోన' యుగళగీతం— బాల శీల, 'రామా ఓ రామ' భక్తిగీతం - శీల కాస్త విన్నపాటలాగే వున్నా, వినటానికి హాయిగా తేలికగా వున్నవి. మరొక యుగళ గీతం, నా కన్నైతా వస్తుంది యింకా రావాలి.

అబ్బో లాస్ట్ "జగమే మాయ" లో హిట్ సాంగ్ 'జగమే మాయ' (ఘంటసాల — ...) విడుదలైనవట (BOEC ...) ఆవాడే ఆత్రంతో తపాసు మరిచిపోకండి.

...నల్ ... గెలుచుకున్న "జిందగి జిందగీ" హిందీ చిత్రంలో ఎస్. డి. బర్మన్ సంగీతం ఓడియన్ రికార్డులపై దొరుకుతున్నది. బ్రహ్మాండం. ఎంతో ... సంగీ...

— రికార్డుబంధు
C/o జ్యోతి.

సినిమా

పల్లెటూరి బావ

తెలుగు చలన చిత్ర ప్రేక్షకులకు ఎన్నో మంచి చిత్రాలందించి—వారి ఆదరాభిమానాలకు పాత్రుడయిన నిర్మాత అనుమోలు వెంకట సుబ్బారావు నిర్మించిన కొత్త చిత్రం పల్లెటూరిబావ. ఆగష్టు 15, స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రోజున విడుదలై ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొని విజయవంతంగా ప్రదర్శింపబడుతున్న యీ చిత్రంలో నటసమ్రాట్ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు కొత్త తరహాపాత్రను పోషించారు. నాగేశ్వరరావు సరసన సమయోచితంగా నటించిన కథానాయిక లక్ష్మితోపాటు మరో కీలకమైన పాత్రలో ఇతర నటించింది. పదునైన సంభాషణలు ... రాజశ్రీ మాటలతో, టి చలపతిరావు మధుర సంగీతంతో, నయనానందకరమైన రీతిలో ... తనంతో, ప్రేక్షకులనలరిస్తున్న యీ చిత్రానికి దర్శకులు కె. ప్రత్యగాత్మ.

జ్యోతి

మిష్టరీ

ఇద్దరూ వయసులో ఉన్నారు. ప్రేమించుకొన్నారు. పెళ్ళి చేసుకొన్నారు. అయితే వారి దాంపత్య జీవితం సుఖమయం కాలేదు. వారిద్దరి మధ్యా ఏ భేదాభిప్రాయాలో రావడం వల్ల ఇలా జరగకపోవడం విశేషం. ఇంతగా ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకొన్న భార్యకు శారీరకంగా దగ్గర కాలేక పోయాడు భర్త. ఇలా అని అతను నపుంసకుడేమీ కాడు. అదంతా ఓ మిష్టరీగా వుంది. ఆ మిష్టరీ ఏమిటో, ఆ కథా కమామీషూ అంతా న్యూవేవ్ చిత్రంగా పిలవదగ్గ శ్రీ కాశేశ్వరీ ఎంటర్‌ప్రైజెస్‌వారి చిత్రంద్వారా తెలుస్తుంది. 'చింతకధ'గా తయారవుతున్న యీ చిత్రానికి యువదర్శకుడు పి. యస్. బోస్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. వి. చక్రధరరావు నిర్మించే యీ చిత్రంలో కృష్ణ వాణిశ్రీ నాయికానాయకులు. మాటలు ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, పాటలు ఆరుద్ర, వేపులపల్లి, సంగీతం పుహళేంది.

సాహసే లక్ష్మీ

విజయం సాహసవంతుల్నే వరిస్తుంది. బలహీనుల్ని ఎప్పటికీ వరించలేదు. ఏ రంగానికైనా యీ సత్యం వర్తిస్తుంది. చిత్రరంగానికైనా సరే. శేఖర్ కంబైన్స్ వారు విజయం తప్పక చేపడతారు. ప్రయోగాత్మక చిత్రమైన చేతనా (హిందీ) ఆధారంగా ఈ సంస్థ తీస్తున్న చిత్రం నిజంగానే ఓ సాహసప్రయత్నమే.

కథను ప్రేక్షకులెలా స్వీకరిస్తారోనని ఆలోచించవలసినంత 'కాంట్రవర్షియల్'గా వున్న కథను ఎన్నుకోవడమే గాక కొత్త హీరోతో (ప్రసాద్ బాబు) తలపెట్టిన ఈ సాహస ప్రయత్నంలో భాగమే సిటీ లీలా రాణిని కథానాయిక పాత్రకు ఎన్నుకోవడం. యీ రచన, సాహస చిత్రానికి జి. కె. మూర్తి దర్శకులు. చిత్రం పేరు గీత.

ఊర్వశికి శారద వీడదు.

ఊర్వశి శారదకు ఊర్వశి బిరుదు లభించింది మరోసారి, అయితే కౌముదీ ద్దిగా రన్నట్లు ఇది ఊర్వశికే శారద బిరుదని చెప్పదగినంత విశేష విషయం. అద్భుత నటనా కౌశల్యాన్ని నిండుగా కలిగి వున్న శారదకు రెండోసారి ఊర్వశి బిరుదు లభించిన సందర్భంలో మద్రాసు లోని సినిమా ప్రముఖులందరూ హృదయ పూర్వకంగా అభినందించారు.

జర్నలిస్టు, మమతా క్రియేషన్స్ అధినేత వాసిరాజు ప్రకాశం ఆధ్వర్యంలో హీరో శోభన్‌బాబు అధ్యక్షతన సత్కార సభ సవేరా హోటల్‌లో జరిగింది, ఆ సభలో ప్రసంగించిన శారద ఆనందా తిరేకంతో కన్నీరు కార్చి, తన నింతగా అభిమానించి, అభినందిస్తున్న వారికి కృతజ్ఞతలు తెలిపింది.

ఊర్వశి ఊర్వశి శారదకు తెలుగు చలన చిత్ర నటీనట సమాఖ్య (తెలుగు సినీ ఆర్టిస్ట్స్ అసోసియేషన్) వారు ఘన సన్మానం చేశారు. నటి శిరోమణి సావిత్రి

అధ్యక్షతన జరిగిన యీ సభను నిర్వహించిన బాధ్యతను పూర్తిగా నటీమణులే స్వీకరించటం విశేషం. ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా ఊర్వశి శారద మరోసారి ఊర్వశి కాందటం [illegible]యమన్న ఆశాభావాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ, శారద సాధించిన విజయాన్ని శ్లాఘిస్తూ ప్రసంగించారు. ఆ సందర్భంలో ప్రసంగించిన నటి చంద్రకళ మళయాళ చిత్ర నిర్మాతలు పెట్టుబడి పుష్కలంగా లేని కారణాన, వారు మొదటు మనయోగించి చిత్రాలు తియ్యటం వల్లనే వారికీ అవార్డుల విజయాలు లభిస్తున్నాయేమో అనిపిస్తుంది.' అన్నారు.

'నటీనటులని నటుడ్నిగాని వారికిగల గొప్పతనాన్ని వారు తెచ్చుకొన్న అవార్డులతో కొలవకూడదు. ఈ ఊర్వశీ అవార్డు భారత్ అవార్డులు ఎప్పుడో ప్రారంభమై వుంటే, నాటి కళాకారులు, నన్నింకా అభినందిస్తున్న యీ నటీ నటులలో అందరికీ తప్పక వచ్చి వుండేవి అంటూ ఊర్వశి శారద తనకు జరిగిన సన్మానానికి సమాధానం చెబుతూ, తన విజయానికి ముఖ్య కారకులయిన తన తల్లికీ, తన భర్త హీరో చలంగారికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంది సందర్భంలో శ్రీమతి శారద.

ఆనాటి సమసమాజం మారాలిలో శారద పాత్రను మరిచిపోని ఈనాటి 'శారద'లో శారద పాత్రను మరువలేని ప్రేక్షకులూ అనుకొంటున్నారు శారద 'ఊర్వశి'

ఊర్వశి శారద

సాధించడం 'లక్ ఆఫ్ స్ట్రోక్' కాదూ-తననున్న వారెంటీ అని ఆ విజయానికి కారణమనీ, రెండోసారి ఊర్వశి బిరుదు పొందిన శారద మరోసారి. యీ విజయాన్ని సాధించడం మాత్రం ఏమిటి విశేషం? అని

నష్ట జాతకిలా?

సంఘాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న మూఢాచారాల కారణంగా ఎన్ని జీవితాలు బలి అవుతున్నాయో, ఎంతమంది వ్యక్తులు చిత్రహింసలకు గురి అవుతున్నారో లెక్క లేదు. మంచి మనసుతో ఇతరులకు మంచే తలపెట్టినా వారిచేత యీసడించబడే వ్యక్తులు నిజంగా ఎంత దురదృష్టవంతులు? అటువంటి దురదృష్టవంతురాలే 'విశాలి' దేవీశంకర్ పిక్చర్ వారిచే నిర్మించబడ్డ 'విశాలి' చిత్రంలో కథానాయికగా రెండుసార్లు ఊర్వశి శారద నటిస్తోంది. క్షణంగా [illegible], [illegible],

"మాయదారి మల్లిగాడు"లో
మంజుల, కృష్ణ

—

సి వరలక్ష్మిలతోపాటు కొత్త హీరో శ్రీధర్ కూడా యీ చిత్రంలో వున్నారు కమిరిశ జానకి నవల 'ఏకాలి' ఆధారంగా, ఆత్రేయ (మాటలు పాటలు) పుహాళే ది (సంగీతం) ఒకిలనేని నంజీవి (ఎడిటింగ్ దర్శకత్వం) తెరవెనుక తారలుగా ఉన్న యీ చిత్రానికి నిర్మాతలు కె రామ మోహనరావు, వి అప్పారావు నిర్వహణ పత్తికొండ గోపాలరావు, తారకరామా వారు పంపిణీదారులు

ఇదీ లోకం

మానవుల్లో పై పై నాగరికత ఎం పెరుగుతున్న కొలదీ మానసికంగా అనాగరికులవుతున్నారు సింపిల్ లివింగ్ అండ్ హైథింకింగ్ కావాలనుకొని విజ్ఞులు కోరుకొంటుంటే అసాధారణమైన జీవన విధానాల్లో, సంకుచిత మనస్తత్వం పెరిగిపోతోంది మానవుల్లో స్వార్థం పెచ్చుపెరిగి, మనిషిలో మానవత్వం సమాధి అవుతోంది ఈ లోకాన్ని అవలోకిస్తే 'ఇదా లోకం' అనేంత ఆశ్చర్యకరంగా, భయం కల్గించే విధంగా మార్పు చెందుతోన్నట్లు కన్పిస్తోంది అలా కన్పించేదాన్నే ఇదిగో ఇదీ లోకం' అని చూపుతున్నారు 'ఇదా లోకం' నిర్మాతలు వి ఆర్ యాసేంద్ర, పి భవీ రావులు వారి ప్రయత్నానికి శోభన్‌బాబు నాగభూషణం, చంద్రమోహన్, అల్లు రామలింగయ్య, శారద ఆరతి సుమ కె యస్ ప్రకాశరావు (దర్శకత్వం) ఆదివిష్ణు (మాటలు), చక్రవర్తి (సంగీతం), భట్టర్జీ (కథ, నిర్వహణ) లక్ష్మీఫిలిమ్స్ (పంపిణీదారులు) చేయూత నిస్తున్నారు

శారద చిత్రం శత దినోత్సవం

మదరాసు అశోకా హోటల్ లాన్స్‌లో అతి వైభవంగా జరుపబడిన శారద' శత దినోత్సవానికి జస్టిస్ రాంప్రసాద్ అధ్యక్షత వహించారు ఆ చిత్రంలోని నటి

జ్యోతి

నటులూ, షెక్స్పియస్లు వేదిక నలంకరించిన ఆ ఉత్సవంలో కళాకారులకు నటి శిరోమణి సావిత్రి "మోమెంటోస్" అందజేశారు చమత్కారంగా చలోక్తులు విసురుతూ డా సి నారాయణరెడ్డి నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో వక్తల ప్రసంగాల పిమ్మట విఖ్యాతలు రాఘవరావు, క్రాంతి కుమార్ లు చిత్రం విజయవంతం గావడానికి సహకరించిన వారందరికీ తమ కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు

తెలుగువారి హిందీ చిత్రాలు

తెలుగు, తమిళ భాషల్లో విజయ ఢంకా మోగించిన "ప్రేమనగర్" చిత్రాన్ని హిందీలో నిర్మిస్తున్నారు నిర్మాత రామానాయుడు రాజేష్ఖన్నా, హేమమాలిని హీరోహీరోయిన్లుగా నటించే యీ చిత్రం చిత్రీకరణ ఇటీవలే ప్రారంభమయింది

పింజల నాగేశ్వరరావు, పి యన్ ఆర్ పిక్చర్స్ పతాకం క్రింద "దోస్త్ దోస్తే" చిత్రాన్ని కె యస్ ఆర్ దాస్ దర్శకత్వంలో నిర్మిస్తున్నారు అనిల్ ధవన్ అరుణాఇరానీ నటిస్తున్న యీ చిత్రంలో తెలుగు తారలు జ్యోతిలక్ష్మి, రమాప్రభ ఉన్నారు ఈ హిందీ చిత్రానికి సంగీతం తెలుగు సత్యం

వారసురాలు

హరికృష్ణా ఫిలింస్ విజయనిర్మల, రామకృష్ణ, ఎస్ వి రంగారావు, నాగేష్, త్యాగరాజు, ధూళిపాళ, రావికొండలరావు, జ్యోతి

"అందాల రాముడు"లో నాగేశ్వరరావు లత

జా॥ కాంచన మొదలగు వారి సహకారంతో ఎడిటర్ బి హరినారాయణ దర్శకత్వంలో నిర్మించిన చక్కని సాంఘిక చిత్రం 'వారసురాలు' త్వరలో విడుదల కాబోతుంది మూడు పాటలు, గోపి, సంగీతం యం యస్ శ్రీరాం, కర్త నిర్మాత బి వి కృష్ణమూర్తి

సంక్షిప్త సమాచారమ్

• శ్రీరామకృష్ణా పిక్చర్స్ కృష్ణంరాజు, శారద నాయకీ నాయకులుగా నిర్మి

"మైనరు బాబు"లో లీలారాణి, అంజలి, వాణిశ్రీ.

స్త్రీత్వ చిత్రానికి పూనా ఫిలిం అండ్ టెలివిజన్ ఇన్స్టిట్యూట్‌లో శిక్షణ పొందిన శ్రీ రామిరెడ్డి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. నిర్మాతలు యమ్. రామకృష్ణారెడ్డి, బి. వరసింహారావు.

ముకుంద్ మూవీస్ పతాకం క్రింద జి. వి. నరసింగరావు, వి. నరసింహారావులు "బాబులు" అనే బాలుడు కథానాయకుడిగా ఓ బాల భక్తుని చరిత్ర గాథను తెరకెక్కిస్తున్నారు

టి. కృష్ణ నిర్మించే "మనుషులు మట్టి బొమ్మలు" చిత్రానికి టి. భాస్కర్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. చిత్రాంజలి పిక్చర్స్ బ్యానర్ పై నిర్మించబడుతున్న యీ చిత్రంలో హీరో కృష్ణ, హీరోయిన్ జమున. జూలై పదమూడున ప్రారంభమైన యీ చిత్రం ఇరవైమూడు రోజుల్లో పదమూడు రీళ్ళ మూడు పాటలతోసహా తయారైంది

- ప్రముఖ నిర్మాత దర్శకుడు తాతినేని ప్రకాశరావు, కథ స్క్రీన్‌ప్లే తనే చేపట్టి కృష్ణ విజయనిర్మలలు ప్రధాన పాత్రలలో అనిల్ ఆర్ట్స్ పతాకం క్రింద నిర్మించే చిత్రంలో రంగారావు గుమ్మడి, సావిత్రి కూడా ఉన్నారు సంగీతం టి. చలపతిరావు

తొలి చిత్రంతో బాక్సాఫీస్ దర్శకుడు

జ్యోతి

"ఇంటి దొంగలు" లో జమున, కృష్ణ రాజా.

పేరు పొందిన దాసరి నారాయణరావు కథ, మాటలు, స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం చేస్తే, బాబ్జీ నిర్మాత రాఘవ ప్రతాప్ ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ నిర్మించే "సంసార-సాగరం" చిత్రాన్ని నవ రసభరితంగా తయారు చేస్తున్నారు. అక్టోబరు నాటికి విడుదల చేయడానికి సిద్ధం చేయబడుతున్న చిత్రమిది.

పద్మశ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, మంజుల ప్రధాన పాత్రలలో మాధవీ కంబైన్స్ నిర్మాతలు రాజేంద్రప్రసాద్, సుబ్బారావులు నిర్మిస్తోన్న చిత్రానికి తాతినేని రామారావు దర్శకుడు.

మనువు - మనీ - మనిషి

డబ్బుకి మనిషికీ మధ్యగల అంతరం పెరిగిపోయి కలిసిన మంచి మనసుల మనుషుల మధ్య మనువు జరగటానికి సాధ్యపడని పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. మనిషికీ, వ్యక్తికీ, డబ్బుకీ మధ్య ఏర్పడిన సంఘటనతో ఓ రసవత్తరమైన కథ వ్రాసినారు దర్శకనిర్మాత [illegible]. మనువు - మనసు పేర సౌందర్యశ్రీ ప్రొడక్షన్స్, ప్రకాష్, చంద్రమోహన్, రేలంగి, రమణారెడ్డి, చంద్రకళ, కృష్ణకుమారి, విజయలలిత, అనితలతో చిత్రించబడి విడుదలకు సిద్ధమౌతున్న ఈ చిత్ర నిర్మాత ఎ. శ్రీనాథరావు.

పుస్తక సమీక్ష:

మళ్ళీ వెలుగు

(వచన కవితా కావ్యం)

రచన: శీలావీర్రాజు

సాహిత్యంలో నూతన ప్రయోగాలు రావాలి. ఎప్పటికప్పుడు 'రీసెర్చ్' చేస్తూ పోవాలి రచయితలు. 'ఎన్నాళ్ళీ ఒకే పంథా' అనే భావం పాఠకులలో రాకముందే కొత్త ప్రయోగాలతో పాఠకులను చేరుకోవాలి. ఈ ధ్యేయంతోనే పుట్టిన వచన కవితనెందరో చేపట్టారు. అయితే పదిహేనేళ్ళక్రితం వచన కవితలో వచ్చినన్ని ప్రయోగాలు ఇప్పుడు రాకపోవడంవల్లనే ఈ సాహిత్య ప్రక్రియ బహుముఖంగా వికాసం పొందటం జరగలేదంటారు 'మళ్ళీ వెలుగు' రచయిత (కవి). 'హైడ్ పార్క్' ఉపన్యాసంగా కాక తను స్వయంగా ప్రయోగాత్మకంగా ఒక కావ్యం రాసి ఆ కావ్యానికి ముందుమాటలో ఈ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచడం గమనార్హం. అయితేను కావ్యశూరుడుగా చెప్పవచ్చు. అంతేగాదు ఈ రచనతో రచయిత కావ్యశూరుడు కూడా అయ్యారు.

ఒకరోజులో పట్టణంలో వివిధ రకాలైన వ్యక్తుల సాంఘిక జీవనం, కరకల వృత్తులలో వ్యక్తుల ప్రవృత్తులు, ఉన్నవారి సరదాలు, లేనివారి కష్టాలు, ఇంకా ఇంకా ఎన్నో... వేయి కళ్ళతో వెతికిపట్టి కావ్య రూపంలో మనముందుంచారు రచయిత.

ఉషస్సు ఉత్సాహానికీ, ఉదయం చైతన్యానికీ, సాయంత్రం ఆకర్షణకు, సంధ్య పతనానికీ, రాత్రి పాపానికీ, అర్ధరాత్రి జడత్వానికీ చిహ్నాలుగా వర్ణించిన యీ కావ్య రచయిత వ్యక్తీకరించిన అభిప్రాయాలన్నిటితోనూ అందరూ ఏకీభవించలేకపోవచ్చు. కాని అన్నిటితో ఎక్కువమందీ, కొన్నిటితో అందరూ ఏకీభవించగలరు.

అయితే ఉన్న కఠోర పరిస్థితులు కళ్ళ ముందు కరిగి చివరకు పరిస్థితులు మారతాయనీ, ఇక్కడ మళ్ళీ వెలుగు వస్తుందనీ, చైతన్యం నిండుగా పొర్లి ప్రవహిస్తుందనీ 'ఆశ' పడుతున్న రచయిత శీలా వీర్రాజుగారిని 'టూ మచ్ ఆప్టిమిస్ట్' అనాలి. సముద్రం మధ్యలో ఉండి గట్టును చూసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారాయన. విపరీత పోకడలతో నిండిన ఈ సమాజంలో మంచి మార్పు రావడం ఎండమావులకోసం పరుగెత్తడం వంటిదనయినా.... రచయిత పాఠకులలో 'నిరుత్సాహాన్ని' ఇంజక్ట్ చేయగూడదు గనుక కూడు లేక చస్తున్న ప్రజలకు పరిస్థితులు బాగుపడతాయని శతాబ్దాలుగా తరబడి పదునగా వాగ్దానం చెయ్యగల రాజకీయ నాయకుడి పాత్రనే వహించారేమో.

['మళ్ళీ వెలుగు' ప్రచురణ: యువభారతి 5, కింగ్స్ వే, సికింద్రాబాదు. వెల: 4 రూపాయలు]

—సత్యం

Edited & Published by V. Leelavaty Raghavaiah, 7-A, Sivail Street Madras-17 and Printed by B. V. Narasimha Rao, at Sri Krishna Chitra Printers 7, Nageswara Rao Road, Madras-17

JYOTI SEPTEMBER 1973 Regd No. 86

RADHA OFFSET PRESS. Madras 13